

Р А Ҳ Б А Р И Й Ҳ У Ж Ж А Т

**Телекоммуникация транспорт тармоғини тезкор-техник
бошқариш технологик жараёни (алгоритмлари)**

Ўзбекистон Республикаси алоқа, ахборотлаштириш ва телекоммуникация
технологиялари давлат қўмитаси

Тошкент

Сўз боши

1 «UNICON.UZ» - Фан-техника ва маркетинг тадқиқотлари маркази давлат унитар корхонаси («UNICON.UZ» ДУК) томонидан ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН

2 Ўзбекистон Республикаси алоқа, ахборотлаштириш ва телекоммуникация технологиялари давлат қўмитасининг Телекоммуникация технологиялари ва хизматлари бўлими томонидан КИРИТИЛГАН

3 Ўзбекистон Республикаси алоқа, ахборотлаштириш ва телекоммуникация технологиялари давлат қўмитасининг 2013 йил 2 апрелдаги 158-сон буйруғи билан ТАСДИҚЛАНГАН

4 БИРИНЧИ МАРТА КИРИТИЛГАН

Ушбу ҳужжатнинг амалга киритилиши билан Ўзбекистон Республикаси ҳудудидаги қуйидаги ҳужжатлар амал қилишини тўхтатади:

- Технологический процесс (алгоритмы) оперативно-технического управления первичной сетью;
- Система оперативно-технического управления междугородними связями (СОТУМС) министерства связи СССР. Часть 1;
- Алгоритм работы подразделений СОТУМС при проведении плановых и внеплановых ремонтно-настроечных работ на первичной сети.

Ушбу ҳужжат Ўзбекистон Республикаси алоқа, ахборотлаштириш ва телекоммуникация технологиялари давлат қўмитасининг рухсатсиз тўлиқ ёки қисман қайта ишлаб чиқилиши, қўпайтирилиши ва тарқатилиши мумкин эмас

Мундарижа

1	Қўллаш соҳаси.....	1
2	Норматив ҳаволалар	1
3	Атамалар, таърифлар ва қисқартмалар.....	2
4	Умумий қоидалар	4
5	Назорат қилинадиган объектларнинг авариясида ШХАТТБТ бўлинмаларининг иш алгоритми	8
6	Назорат қилинадиган объектлар шикастланганда ШХАТТБТ бўлинмаларининг иш алгоритми	21
7	Назорат қилинадиган объектларнинг огоҳлантирувчи ҳолатида ШХАТТБТ бўлинмаларининг иш алгоритми	32
8	Назорат қилинадиган объектлар тикланганда ШХАТТБТ бўлинмаларининг иш алгоритми	43
9	Телекоммуникациялар тармоғидаги авариялар ва табиий офатларда ШХАТТБТ бўлинмаларининг иш алгоритми	52
10	Режага оид, режадан ташқари таъмирлаш-созлаш ва тезкор ишларни ўтказишда ШХАТТБТ бўлинмаларининг иш алгоритми	53
11	Истеъмолчилар билан ўзаро ишлаганда ШХАТТБТ бўлинмаларининг иш алгоритми	66
А	илова (мажбурий) «Ўзбектелеком» АК телекоммуникация тармоғини тезкор-техник бошқариш тизими	69
В	илова (мажбурий) «Ўзбектелеком» АК филиалининг телекоммуникация тармоғидаги аварияларда хабар бериш схемаси.....	70
С	илова (мажбурий) Назорат қилинадиган объектлар ҳолати индексларининг рўйхати	71
Д	илова (тавсия этиладиган) «Ўзбектелеком» АК телекоммуникациялар тармоғидаги аварияларда хабар бериш схемаси	72
Е	илова (мажбурий) «Ўзбектелеком» АК тармоғида ТСИ ўтказилганда алоқаларнинг ёпилганлиги тўғрисида истеъмолчига хабар бериш шакли	73
	Библиография	74

Р А Ҳ Б А Р И Й Ҳ У Ж Ж А Т**Телекоммуникация транспорт тармоғини тезкор-техник
бошқариш технологик жараёни (алгоритмлари)*****Технологический процесс (алгоритмы) оперативно-технического
управления телекоммуникационной транспортной сетью**Амалга киритиш санаси 2013-04-08**1 Қўллаш соҳаси**

Ушбу раҳбарий ҳужжат Ўзбекистон телекоммуникация тармоқларининг барқарор ишлашини таъминлашга қўйиладиган талабларни, шунингдек телекоммуникация транспорт тармоғини тезкор-техник бошқариш тизимидаги бўлинмаларнинг ишини ташкил қилиш тартибини белгилайди.

Раҳбарий ҳужжат телекоммуникация транспорт тармоғининг тезкор-техник бошқарувини таъминловчи алоқа, ахборотлаштириш ва телекоммуникация технологиялари соҳасидаги корхоналар, ташкилотлар ходимларига тааллуқлидир.

2 Норматив ҳаволалар

Ушбу раҳбарий ҳужжатда қуйидаги норматив ҳужжатларга ҳаволалардан фойдаланилган:

О‘з DSt 2818:2014 Телекоммуникациялар тармоқлари. Атамалар ва таърифлар

(Хатбоши қўшимча равишда киритилган, 1-сон ўзгар.)

(Хатбоши чиқариб ташланди, 1-сон ўзгар.)

(Хатбоши чиқариб ташланди, 1-сон ўзгар.)

(Хатбоши чиқариб ташланди, 1-сон ўзгар.)

(Хатбоши чиқариб ташланди, 1-сон ўзгар.)

RH 45-190:2009 «Шаҳарлараро алоқа линиялари, трактлари ва каналларининг иш сифати тўғрисида ҳисобот» 62-алоқа (линиялар) шаклига йўриқнома

RH 45-203:2008 Ўзбекистон Республикаси транспорт тармоғи трактлари ва каналларининг тўхтаб қолишларини ҳисобга олиш ва таҳлил қилиш бўйича ЛАЦ ҳужжатларини юритиш тартиби тўғрисида йўриқнома

RH 45-231:2012 Айланиб ўтиш ва алмаштириш графикларини тузиш ва тезкор-техник бошқарув тизимидаги бўлинмалар ва истеъмолчиларга етказиш тартиби

RH 45-232:2012 Ўзбекистон Республикаси телекоммуникация транс-

* 1-сон ўзгартиш билан, АТК Вазирлигининг 2015 йил 19 ноябрдаги 297-сон буйруғи билан тасдиқланган

порт тармоғида телевидение ва овозли эшиттириш тармоқларининг узатиш линиялари, узатиш тизимлари ва каналларида таъмирлаш-созлаш ишлари-ни режалаштириш ва ташкил қилиш тартиби

RH 45-250:2012 ХШАТТБТ технологик ҳужжатларини юритиш бўйича йўриқнома

Изоҳ - Ушбу раҳбарий ҳужжатдан фойдаланилганда ҳавола қилинган норматив ҳужжатларнинг Ўзбекистон ҳудудида амал қилишини жорий йилнинг 1 январигача бўлган ҳолати бўйича тузилган тегишли кўрсаткич ва жорий йилда эълон қилинган тегишли ахборот кўрсаткичлари бўйича текшириш мақсадга мувофиқдир. Агар ҳавола қилинган ҳужжат алмаштирилган (ўзгартирилган) бўлса, у ҳолда ушбу ҳужжатдан фойдаланилганда алмаштирилган (ўзгартирилган) ҳужжатга амал қилиш лозим. Агар ҳавола қилинган ҳужжат алмаштирилмасдан бекор қилинган бўлса, у ҳолда унга ҳавола қилинган қоида, ушбу ҳаволага тааллуқли бўлмаган қисмида қўлланилади.

3 Атамалар, таърифлар ва қисқартмалар

3.1 3.1 Ушбу раҳбарий ҳужжатда О‘з DSt 2818 бўйича атамалар қўлланилган.

(Янги таҳрир, 1-сон ўзгар.)

3.2 Ушбу раҳбарий ҳужжатда қуйидаги қисқартмалардан фойдаланилади:

АК	- акциядорлик компанияси
АПГ	- авария-профилактика гуруҳи
АРЎ	- аналог-рақамли ўзгартиргич
ЎзТТ АБТ	- Ўзбекистон телекоммуникация тармоқларини автоматлаштирилган бошқариш тизими
ВКМ	- «Bosh Kommutatsiya Markazi» филиали
РТСИ	- режадан ташқари таъмирлаш-созлаш ишлари

(Қисқартма олиб ташланди, 1-сон ўзгар.)

ААГ	- айланиб ўтишлар ва алмаштиришлар графиги
ТЭ	- товушли эшиттириш
АП	- ахборот-ижроия пункти
ЕСЙ	- ернинг сунъий йўлдоши
НО	- назорат қилинадиган объект
ҚМТ	- қисқа муддатли танаффуслар
КУ	- кабель участкаси
НЧ	- назорат частотаси
ЛАЦ	- линия-аппарат цехи
ЛАЗ	- линия-аппарат зали
УЛ	- узатиш линияси
ЛТ	- линия тракти
ШТС	- шаҳарлараро телефон станцияси
ХКМ	- халқаро коммутациялар маркази
ХмРП	- хизмат кўрсатилмайдиган регенерация пункти
ЎзМТРК	- Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси

МБМ	- Миллий бошқарув маркази
ТБП	- тезкор бошқарув пункти
РЭ	- радиоэшиттириш
ТТБ	- таъмирлаш-тиклаш бригадалари
ТСИ	- таъмирлаш-созлаш ишлари
МЭҲ	- Минтакавий электралоқа ҳамдўстлиги
РРЛ	- радиореле линияси
ЎзР	- Ўзбекистон Республикаси
РМАБ	- Республика махсус алоқа боғламаси
РТУМ	- Радиотелевизион узатиш маркази
ЎзТТБРМ	- «Ўзбекистон телекоммуникация тармоқларини бошқариш республика маркази» давлат унитар корхонаси
МХХ	- Миллий хавфсизлик хизмати
МДҲ	- Мустақил давлатлар ҳамдўстлиги
ШХАТТБТ	- шаҳарлараро ва халқаро алоқаларни тезкор-техник бошқариш тизими
МАХ	- махсус алоқа хизмати
БТ	- бошқарув тизими
ТВ	- телевизион эшиттириш
ТТТ	- «Телекоммуникация Транспорт Тармоғи» филиали
ТЧ	- тонал частота
БУП	- бошқарув узел пункти
АИ-9-МБП	- Ўзбекистон Республикаси Миллий хавфсизлик хизматининг махсус алоқа хизмати марказий бошқарув пункти
РРТМ	- Радиоалоқа, радиоэшиттириш ва телевидение маркази
РУТ	- рақамли узатиш тизими
AIS	- alarm indication signal (тревогани индикациялаш сигнали)
APS	- automatic protection switching (автоматик ҳимоявий қайта уланиш)
ID	- identifier (ноёб идентификатор)
LOS	- loss of signal (сигналнинг йўқолиши)
LT	- line terminal (маҳаллий терминал билан жиҳозланган ахборот-ижроия пункти)
MS	- multiplex section (мультиплекс секция)
MSP	- multiplex section protection (мультиплекс секция ҳимояси)
NE	- network element (тармоқ элементи)
NP	- рақамли ижарага олинган каналлар учун функционал код
OMS	- optical multiplex section (оптик мультиплекс секция)
ORS	- optical regenerator section (оптик регенерацион секция)
SLA	- service level agreement (сервис даражасидаги битим)

SNC-P	- sub-network connection protection (йўлни (уланишни) химоялаш)
MS-SPRing	- multiplex protection ring section shared (ҳалқали топологияда – йўлларни химоялаш)
WS	- work station (ишчи станция билан жиҳозланган ахборот-ижроия пункти)

4 Умумий қоидалар

4.1 Ўзбекистон телекоммуникация тармоқларини БТ ўз ичига ЎзТТБРМ БТ, умумий фойдаланишдаги операторларнинг телекоммуникация тармоқларини БТ, шунингдек идоравий ва ажратилган телекоммуникация тармоқларини олади, махсус истеъмолчиларнинг телекоммуникация тармоқлари ва воситалари бундан мустасно.

4.2 Ўзбекистон телекоммуникация тармоқларини БТда телекоммуникация транспорт тармоқларини тезкор-техник бошқариш функцияларини бажариш учун ШХАТТБТ ташкил этилган.

А иловада келтирилган ШХАТТБТ структурасига қуйидагилар киради:

- ЎзТТБРМ;
- ТБП;
- УБП;
- АП.

ЎзТТБРМ Ўзбекистон телекоммуникация тармоқларини бошқариш бўйича Ўзбекистон Республикаси ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги (бундан кейин – Вазирлик) ишчи органи бўлиб ҳисобланади.

(Ўзгартирилган таҳрир, 1-сон ўзгар.)

УБП асосий вазифаларига қуйидагилар киради:

ЎзР телекоммуникация тармоқларининг самарали ишлашини таъминлаш;

телекоммуникация тармоқлари техник ҳолатининг мунтазам мониторинги ва таҳлилини амалга ошириш;

телекоммуникация тармоқлари ва ресурсларидан давлат ҳокимияти ва бошқаруви, муҳофаази, хавфсизлиги ва ҳуқуқ-тартибот манфаатларида устувор фойдаланишни, шунингдек Ўзбекистон телекоммуникация тармоқларини тезкор-техник бошқарилишини таъминлаш;

авариявий ва ғавқулдда вазиятларда телекоммуникация тармоқларининг қайта қурилишини бошқариш.

ТБП ЎзТТ АБТ функцияларидан фойдаланиб, телекоммуникация тармоқларининг мониторинги ва бошқарувини амалга оширади.

ЎзТТ АБТ мониторинг ва бошқариш жараёнларини автоматлаштириш учун мўлжалланган:

- ЎзР телекоммуникация транспорт тармоқларини;
- ХКМ даражасида ЎзР рақамли коммутацияланадиган тармоғини;

- мультисервиси тармоқларни;
- ЎзР маълумотлар узатиш тармоқларини;
- ЎзР мобил операторлари тармоқларини.

УБП тезкор-бўйсунувдаги АП орқали бириктирилган зона доирасида транспорт ва коммутацияланадиган тармоқларнинг тезкор-техник бошқарувини амалга оширади.

УБП функцияларини «Ўзбектелеком» АК филиалларининг ажратилган муҳандис-техник ходимлари бажаради.

АП асосий функциялари қуйидагилар:

- назорат қилинадиган объектлар (тармоқ узеллари, тармоқ трактлари, кабель, радиореле узатиш линиялари ва уларнинг участкалари, ТВ ва ТЭ каналлари, йўлдош алоқа линиялари ва ҳ.) ҳолатининг мониторингини ўтказиш;

(Ўзгартирилган таҳрир, 1-сон ўзгар.)

- турли шароитларда истеъмолчиларнинг телекоммуникация воситаларига бўлган эҳтиёжини тўлиқ қондириш учун бириктирилган зонада узатиш трактлари ва каналларининг узлуксиз ишлашини таъминлаш.

УБП, АП телекоммуникация тармоқларининг ҳолати тўғрисидаги ахборотни йиғади ва уни ЎзТТБРМга ҳамда «Ўзбектелеком» АКга тақдим этади.

4.3 ШХАТТБТ бўлинмалари ўз фаолиятида ушбу раҳбарий ҳужжат, буйруқлар, Низомлар [1], [2], йўриқномалар ва бошқа норматив ҳужжатларга амал қиладилар.

4.4 ШХАТТБТ бўлинмалари телекоммуникация транспорт тармоқларини назорат қиладилар ва бошқарадилар.

ШХАТТБТ назорат қилиш ва бошқариш объектлари бўлиб қуйидагилар ҳисобланади:

- тармоқ узели (тармоқ станцияси);
- тармоқ трактлари;
- кабель узатиш линиялари;
- радиореле узатиш линиялари ва уларнинг участкалари;
- оптик мультимплекс секциялари;
- оптик регенерацион секциялар;
- оптик каналлар;
- ТВ ва РЭ каналлари;
- йўлдош трактлари.

(Санок билан тўлдирилди, 1-сон ўзгар.)

Бундан ташқари, ШХАТТБТ бўлинмалари вақтинча ишламаётган ва резервдаги линия ҳамда тармоқ трактларининг назорати ва бошқарувини амалга оширади.

4.5 НО ҳолатини назорат қилиш барча АП томонидан ташкил қилинади ва сигнализация ҳамда автоматик назорат воситаларидан фойдаланган ҳолда визуал равишда ёки каналларни истеъмолчиларга бериш бўйича амалга оширилади.

4.6 Ўзбекистон ШХАТТБТ Тошкент вақти бўйича ишлайди.

4.7 Тезкор-техник бошқариш тизимида НО қуйидаги ҳолатлар билан тавсифланади:

- «Норма» – НО сифат параметрлари ва элементлари белгиланган йўл қўйишлар доирасида (сифати мақбул);

- «Огоҳлантириш» - сифат параметрлари белгиланган йўл қўйишлар доирасида, НО элементларининг параметрлари, режим ва шартлар НО ишламай қолишининг юқори эҳтимоли тўғрисида далолат қилади (мақбул сифат);

- «Шикастланиш» - НО режимининг бузилганлиги ёки ундаги носозлик мавжудлиги натижасида сифат параметрлари белгиланган йўл қўйишлар доирасидан чиқиб кетган, аммо НО ишлаш қобилиятини сақлаб қолган (сифати ёмонлашган);

- «Авария» – НО режимининг бузилганлиги ёки ундаги носозлик мавжудлиги натижасида сифат параметрлари белгиланган йўл қўйишлар доирасидан чиқиб кетган, бунинг оқибатида НОнинг ишламай қолиши кузатилмоқда (сифати номақбул).

4.8 НО ҳолати қуйидагилар томонидан аниқланади:

- БТ операторлари;

- агар назорат қилинадиган тармоқ elementi БТга уланмаган ҳолда хизмат кўрсатувчи ходимлар томонидан.

НО ҳолатини белгилашда АП НО ҳолатининг мезонларига амал қилади.

4.9 Кабелли ва радиореле узатиш линиялари НОнинг ҳолатини баҳолаш мезонлари қуйидагилар:

- тармоқ узели (тармоқ станцияси), узатиш линияси ва унинг участкалари, линия тракти ва унинг участкалари, тармоқ трактининг «Норма» ҳолати – НОнинг белгиланган талабларга мувофиқлиги;

- тармоқ узели (тармоқ станцияси)нинг «Авария»си – ушбу тармоқ узели (тармоқ станцияси)да ташкил қилинган барча линия ва тармоқ трактларининг «авария» ҳолати;

- тармоқ узели (тармоқ станцияси)нинг «Огоҳлантириши» - ушбу тармоқ узели (тармоқ станцияси)да ташкил қилинган барча линия ва тармоқ трактларининг «огоҳлантириш» ҳолати;

- тармоқ узели (тармоқ станцияси)нинг «Шикастланиши» - ушбу тармоқ узели (тармоқ станцияси)да ташкил қилинган барча линия ва тармоқ трактларининг «шикастланиш» ҳолати;

- узатиш линияси ва унинг участкаларининг «Авария»си – ушбу узатиш линиясида ташкил қилинган барча линия трактларининг «авария» ҳолати;

- узатиш линияси ва унинг участкаларининг «Шикастланиши» – ушбу узатиш линиясида ташкил қилинган барча линия трактларининг «шикастланиш» ҳолати;

- ТВ учун тақдим этиладиган тасвир ёки товуш каналларининг «Авария»си (техник тўхтаб қолиши) – тасвир ёки товушнинг 5 секунддан ортиқ вақт тўлиқ бўлмаслиги;

- тасвир каналларининг «Шикастланиши» (браки) – синов сатрларининг сигналлари бўйича ўлчанган канал электр параметрларининг паспорт нормаларидан оғиши. Синов сатрларининг кўрсатилган сигналлари бўлмаганда – тасвир сифатининг ёмонлашиши (видеоназорат курилмаси экранидаги тасвир сифатини визуал баҳолаш);

- ТЭ учун тақдим этиладиган товуш каналларининг «Авария»си (тўхтаб қолиши) – ўтадиган сигнал ва товушнинг 1 min дан кўп тўлиқ йўқолиши;

- ТВ ёки ТЭ учун тақдим этиладиган товуш каналларининг «Шикастланиши» (браки) – каналнинг назорат қилинадиган параметрларининг товуш сигналларининг бузилишини ҳосил қиладиган йўл қўйиладиган нормалардан оғиши.

4.10 Узатиш йўлдош линияларининг НО ҳолатларини баҳолаш мезонлари қуйидагилар:

- узатиш линияси, линия, тармоқ ва йўлдош трактларнинг «норма»си, НО назорат қилинадиган электр параметрларининг белгиланган нормаларга мувофиқлиги;

- узатиш линиясидаги «авария» – ушбу узатиш линиясида ташкил қилинган барча линия трактларидаги «авария» ҳолати;

- линия трактидаги «авария» – марказий станциядан келадиغان М1 сигналининг йўқолиши ва (ёки) ушбу линия трактида ташкил қилинган барча тармоқ трактларининг йўқолиши ёки ствол пилот-сигналининг йўқолиши ва (ёки) ушбу линия трактида ташкил қилинган барча тармоқ трактларининг йўқолиши;

- тармоқ трактидаги «авария» – 10^{-3} дан паст ахборотни узатиш ишончилиги;

- йўлдош трактдаги «авария» – ушбу йўлдош трактда ташкил қилинган барча йўналишлардаги «авария» ҳолати;

- йўлдош трактнинг йўналишларидан биридаги «авария» - йўлдош трактнинг битта йўналишидан келаётган сигналнинг йўқолиши ёки унинг параметрларининг белгиланган нормаларга мос эмаслиги (сифати номақбул);

- йўлдош трактнинг ёки йўлдош трактнинг йўналишларидан бирининг «шикастланиши» - йўлдош тракт ускунаси ёки йўналишлардан бирининг электр параметрларининг паспорт нормаларидан оғиши (сифати ёмонлашган).

(4.10-банди янги таҳрирда, 1-сон ўзгар.)

4.11 НО сигналлари ва авария сигналларини узатиш сифатини баҳолаш параметрлари қуйидагича аниқланади:

- БТ воқеа-ҳодисалар маълумотномаси бўйича;

- агар назорат қилинадиган тармоқ элементи БТга уланмаган ҳолда маҳаллий терминаллар ва ускунанинг авариявий сигнализация кўрсатмалари бўйича;

- тармоқ элементи билан алоқа мавжуд бўлганда;

- LOS, AIS сигнали.

4.12 Сигналларни узатиш сифатининг мезонлари қуйидагича белгиланиши керак:

- ITU-T тавсияларига мувофиқ;
- истеъмолчи ва оператор ўртасидаги SLA асосида;
- норматив ҳужжатлар асосида.

4.13 Идоравий узатиш линиялари ва узатиш тизимларини назорат қилиш ва уларга хизмат кўрсатиш «Ўзбектелеком» АК филиаллари ҳамда идоравий алоқа узелларининг ходимлари томонидан амалга оширилиши мумкин.

Идоравий алоқа тармоқларининг техник хизмат кўрсатиш ва назорат қилиш масалалари бўйича ШХАТТБТ бўлинмалари билан ўзаро ҳамкорлик алоҳида ҳужжатлар билан белгиланади.

Идоравий узатиш линиялари ҳолатининг ўзгариши АП билан ўзаро ишлайдиган идоравий алоқа узелининг навбатчи ходимлари томонидан узатиладиган ахборот бўйича аниқланади.

4.14 Алоқа трактлари ва каналларига техник хизмат кўрсатиш масаласи бўйича «Ўзбектелеком» АК филиаллари ЎзРМХХ бўлинмалари билан белгиланган тартибда ўзаро ҳамкорлик қиладилар.

4.15 ЎзР телекоммуникация ресурслари ва тармоқларини марказлаштирилган ҳолда тезкор-техник бошқаруви, фавқулодда вазиятларда уларни қайта тузиш ва тиклаш ЎзТТБРМ томонидан амалга оширилади.

4.16 Телекоммуникация тармоқларини бошқариш бўйича МДХ мамлакатларининг МБМ билан ўзаро ҳамкорлигини ЎзТТБРМ [3]га мувофиқ амалга оширади.

5 Назорат қилинадиган объектларнинг авариясида ШХАТТБТ бўлинмаларининг иш алгоритми

5.1 Умумий қоидалар

5.1.1 «Ўзбектелеком» АК телекоммуникация тармоғида ишга туширилган НОнинг аварияси тўғрисидаги бутун ахборот йиғилади, ЎзТТБРМда қайта ишланади ва 62-алоқа-сон шакл бўйича статистик «Шаҳарлараро алоқа линиялари, трактлари ва каналларининг сифати тўғрисида ҳисобот»ни тузишда ҳисобга олинади. Уни тўлдириш шакли ва тартиби RH 45-190 да келтирилган.

Узатиш линияси, MS, OMS, ORS, линия ва тармоқ трактлари, ТВ, РЭ, ОС-Ethernet каналларининг юкланиши, ТЧ/64 kbit/s каналларни APS методи ёки қўлда коммутациялаш орқали тикланадиган трактлар тўғрисидаги маълумотлар тармоқ ресурсларини ҳисобга олишнинг асосий қайдномаларида берилган:

- 5.1_ул_лт-сон шакл бўйича «Узатиш линиялари ва линия трактларининг назорат қилинадиган объектларини рақамлаш қайдномаси»;
- 5.1-сон шакл бўйича «Тармоқ трактларининг назорат қилинадиган объектларини рақамлаш қайдномаси»;

– 5.3-сон шакл бўйича «Узатиш тизимларининг юкланиш қайдномаси» ва б.

Тармоқ ресурсларини ҳисобга олишнинг асосий қайдномалари РН 45-250 га мувофиқ технологик ҳужжатларни юритиш тартибига кўра ЎзТТБРМ томонидан тузилади ва белгиланган тартибда ШХАТТБТ таркибий бўлинмаларига ишлаш учун юборилади.

Бундан ташқари, ТБП ва УБП ўз ишида ТБП ва УБП фойдаланувчиларининг иш жойидаги «Юкланиш аниқлаш» дастуридан фойдаланади.

Тикланадиган НОдаги ААГ рўйхатини ЎзТТБРМ тузади ва РН 45-231да келтирилган ААГни тузиш ва манфаатдор ШХАТТБТ бўлинмаларига етказиш тартибига мувофиқ УБПга етказилади.

Алоқа линия-кабель иншоотларида ёки станция ускунасида авария содир бўлганда бўлинмалар ходимлари 5 min ичида АП-УБП-ТБП схемаси бўйича авария тўғрисида хабар қилишлари керак.

Биринчи ахборот «авария»нинг бошланиш вақти, НО номи, станциялар, тармоқ элементларининг белгиланиши ва автоматик резервлаш схемаларининг ишлаш фактини (яъни эксплуатация қилувчи корхонанинг БТ томонидан қайд қилинган воқеа-ҳодисаларни) ўз ичига олади.

«Авария» тўғрисидаги батафсил ахборот «авария» содир бўлган жойдан маълумотлар келиб тушиши билан узатилади.

Эксплуатация қилувчи корхоналарнинг сменали ходимлари РН 45-203 (6.2.1)да келтирилган ЛАЦ тезкор-техник ҳужжатларини юритиш тартибига мувофиқ аппарат ёки тезкор журналга ёзиб қўяди. Корхоналарнинг техник раҳбарлари тезкор-техник ҳужжатларнинг аниқ ва саводли юритилишини таъминлашлари шарт.

5.2 АП сменали ходимлари бажарадиган ишлар

5.2.1 Кабель узатиш линиясидаги «Авария»

5.2.1.1 АП-WS, БТ воқеа-ҳодисалар маълумотлари бўйича MS, OMS, ORS, линия ва тармоқ трактлари, ТВ, РЭ каналлари, ОС-Ethernet нинг «авария» ҳолатини аниқлаб, қуйидагиларни бажаради:

а) УБПга «авария» кўринишидаги хабарни, НО белгиланишини ва авариянинг бошланган вақтини узатади;

б) агар БТ MS, OMS, ORS, линия ва тармоқ трактлари, ТВ, РЭ каналлари, ОС-Ethernet нинг APS методи билан айланма йўлларга қайта уланганлиги фактини қайд қилган бўлса, ААГ киритилганлиги тўғрисида УБПга хабар қилади. Хабарда ААГ рақами, НО белгиланиши ва қайта улаиш вақти кўрсатилади;

с) АИ-9 ЛАЗга (агар у билан ўзаро ишласа) MS, OMS, ORS, линия ва тармоқ трактларидаги «авариялар» ва ААГ киритилганлиги тўғрисида хабар қилади, агар БТ томонидан АИ-9 алоқалари ташкил қилинган бирламчи гуруҳли трактларни APS усули билан айланма йўлларга қайта улаш факти қайд қилинган бўлса. Хабар бериш ЎзР МХХ бўлинмаларига ижарага берилган бирламчи гуруҳли алоқа каналлари ва трактларига техник хизмат кўрсатиш тартибига мувофиқ бажарилади;

d) «авария» характерини ва хизмат кўрсатиш зонасини (кабелнинг кимга тегишлилигини) аниқлайди;

e) агар «авария» назорат остидаги АП участкасида содир бўлган бўлса, назорат остидаги АПга кабелдаги «авария» тўғрисида хабар қилади;

f) агар «авария» туташ бўлган участкада содир бўлган бўлса, кабелнинг шикастланган толаларини ўлчашга, «авария» жойигача масофани ҳисоблаш ва аниқлашга киришади;

g) ўз участкаси ёки назорат остидаги АП участкасидаги «авария» характерини, «авария» участкаси, «авария» жойигача бўлган масофани УБПга хабар қилади;

h) ўз участкаси ёки назорат остидаги АП участкасидаги узатиш линиясидаги «авария» тўғрисида корхона раҳбарларига, ТТБ ходимларига маълумот беради. Маълумот бериш корхона раҳбарияти томонидан тасдиқланган хабар бериш схемасига мувофиқ бажарилади (В илова). «Авария» тўғрисида хабар қилинган корхона раҳбарларининг фамилиялари УБПга хабар қилинади;

i) ТТБ ходимларига кабель шикастланган жойга бориш кўрсатмасини беради, бунда йўналиш, шикастланган жойгача бўлган масофа ёки шикастланиш участкаси кўрсатилади;

j) алоқаларининг йўқолганлиги тўғрисида истеъмолчилар ва коммутациялаш тармоқларининг узелларидан (агар улар билан ўзаро ишласа) талабномалар қабул қилади;

k) алоҳида тармоқ трактларига қўшимча резервлашни ташкил қилиш учун УБПдан буйруқни кутади ва уни бажаришга киришади (техник имконият мавжуд бўлганда);

l) ушбу ҳудудга бириктирилган МХХ МАХ кураторига узатиш линияси ёки станциясидаги «авария» тўғрисида хабар қилади;

m) қўшимча резервлашни ташкил қилиш йўли билан айрим тармоқ трактларининг тикланганлиги тўғрисида УБПга маълум қилади;

n) манфаатдор истеъмолчилар ва коммутациялаш тармоғи узелларини алмаштириш орқали улар алоқаларининг тикланганлиги тўғрисида хабардор қилади;

o) агар «авария» АП-WS тезкор-техник назорат ва бошқарувни амалга оширадиган узатиш линиясида содир бўлган бўлса, тиклаш ишлари жараёнини назорат қилади ва бошқаради (ўз ваколатлари доирасида);

p) НОни тахминий тиклаш вақтини, шикастланиш характерини, кўрилган чораларни УБПга маълум қилади ва тиклаш ишларининг бориши тўғрисида ҳар соатда ҳисобот беради;

q) қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча воқеа-ҳодисаларни сменали ходимларнинг тезкор журналига (ПС-1) ёки «Аппаратхона журнали»га ёзиб қўяди.

5.2.1.2 АП унинг назорат участкасида узатиш линиясидаги «авария» тўғрисида АП-WS дан ахборотни олганидан кейин қуйидагиларни бажаради:

а) АП-WS барча кўрсатмаларини амалга оширади ва ўз участкасидаги «авария»ни бартараф этиш чораларини кўради;

б) агар «авария» туташ бўлган участкада содир бўлган бўлса, кабелнинг шикастланган толаларини ўлчашга, «авария» жойигача масофани ҳисоблаш ва аниқлашга киришади;

с) АП-WS га ўлчаш натижаси ва УЛдаги шикастланиш участкасини маълум қилади;

д) ТТБ ходимларига «авария» жойига бориш буйруғини беради, бунда йўналиш, «авария» жойигача бўлган масофа ёки участка кўрсатилади;

е) агар «авария» АП тезкор-техник назоратни ва бошқарувни амалга оширадиган узатиш линиясида содир бўлган бўлса, ўз ваколатлари доирасида тиклаш ишлари жараёнини назорат қилади ва бошқаради;

ф) АП-WS га шикастланиш характерини, кўрилган чораларни маълум қилади ва тиклаш ишларининг бориши тўғрисида ҳар соатда ҳисобот беради;

г) қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча воқеа-ҳодисаларни сменали ходимларнинг тезкор журнаliga (ПС-1) ёки «Аппаратхона журнаli»га ёзиб қўяди.

5.2.1.3 ТТБ «авария» содир бўлган жойга бориш кўрсатмасини УБП ёки АПдан олиб, узатиш линиясидаги «авария»ни барча тугатиш чараларини кўради. Кабелдаги «авария»ни бартараф этиш бўйича авария-тиклаш бригадасининг хатти-ҳаракатлари назорат муддатларида ва корхона раҳбарияти томонидан тасдиқланган «Технологик карталар»га мувофиқ бажарилиши керак. Технологик карталар операцияларни бажариш кетма-кетлигини, уларнинг қисқача тавсифини, айрим хатти-ҳаракатларни бажариш ва бутун ишлаб чиқариш жараёни учун керакли вақтни ўз ичига олади. ТТБнинг кабелдаги авария-тиклаш ишлари тўғрисида хабар қилиши ТТБнинг «авария» жойига борган вақтдан бошлаб ҳар соатда амалга оширилади. УБПга маълум қилишда қуйидаги маълумотлар хабар қилинади:

а) ТТБнинг бориш вақти, бригаданинг сонли таркиби, мобил алоқа воситаларининг мавжудлиги;

б) ТТБнинг станция (ХРП)га келиш вақти, «авария» жойини аниқлаштириш бўйича ўлчашлар натижалари;

с) «авария» жойига келиш вақти, шикастланиш характери, кабелни тиклашнинг тахминий вақти (зарур бўлганда қўшимча авария ресурсларини таъминлаш бўйича сўров бажарилади);

д) қўшни станциялар ёки ХРПдаги носоз толаларни соз толаларга қайта улаш йўли билан линия трактларини тиклаш (толаларнинг бир қисми носоз бўлганда);

е) асосий ва резерв толаларни ўз жойларига қайта улаш;

ф) асосий ва резерв толаларни вақтли қурилмага қайта улаш;

г) кабелнинг узунлигини кўрсатган ҳолда вақтли улоқни ташкил қилиш вақти;

h) кабелнинг узунлигини кўрсатган ҳолда доимий улоқни ташкил қилиш вақти.

5.2.1.4 Линия трактларини эксплуатацияга топшириш РУТ элементлари ишлаш қобилиятининг назорат текширувидан ва БТ ёрдамида тикланадиган трактларнинг параметрларини ўлчагандан кейин бажарилади. Агар трактлар параметрлари нормага тўғри келмаса, АП-WS бу ҳақда дарҳол ТТБ раҳбарига хабар қилади.

5.2.1.5 Узатиш линиясини эксплуатацияга топшириш авария-тиклаш ишларининг бутун жараёни тугаганидан кейин бажарилади:

а) вақтли ёки доимий улоқни монтаж қилиш тугаганидан ва у трансшеяга ётқизилганидан кейин;

б) АП-WS операторига ўлчаш учун ва қабул қилиш ҳамда узатиш сигналларининг даражаларини текширгандан кейин.

Агар доимий ёки вақтли киритмани ташкил қилиш авария-тиклаш ишлари жараёни давомида бажарилса, УБП, ТБП ва АИ-9 билан келишиш талаб қилинмайди.

Агар толалар вақтли киритмадан доимий киритмага қайта улаш айнан шу куни бажарилса, RH 45-232 (9.1)га мувофиқ ишлар УБП, ТБП ва АИ-9 билан келишилади.

Агар толаларни вақтли кабель киритмасидан доимий киритмага қайта улаш кейинги кунларда бажарилса, RH 45-232 (7.1)га кўра ишлар ЎзР телекоммуникация транспорт тармоғида ТСИни расмийлаштириш ва ўтказишнинг мавжуд тартибига мувофиқ расмийлаштирилади.

5.2.2 Станцион ускунадаги «Авария»

5.2.2.1 БТ воқеа-ҳодисаларининг маълумотлари бўйича АП-WS MS, OMS, ORS, линия ва тармоқ трактлари, ТВ, РЭ, ОС-Ethernet каналларининг «авария» ҳолатини аниқлаб, қуйидагиларни бажаради:

а) УБПга «авария» кўринишидаги хабарни, НО белгиланишини ва авария бошланган вақтни юборади;

б) агар БТ MS, OMS, ORS, линия ва тармоқ трактлари, ТВ, РЭ, ОС-Ethernet каналларининг APS методи билан қайта улаш фактини қайд қилган бўлса, УБПга ААГнинг киритилиши тўғрисида маълум қилади. Маълумотда ААГ рақами, НО белгиланиши ва қайта уланиш вақти кўрсатилади;

с) агар APS методи билан айланма йўлларга АИ-9 алоқалари ташкил қилинган бирламчи гуруҳли трактларнинг қайта уланганлиги факти БТ томонидан қайд қилинган бўлса, АИ-9 ЛАЦга (агар у билан ўзаро ишласа) станциядаги «авария» ва ААГ киритилганлиги тўғрисида хабар қилади. Хабар бериш ЎзР МХХ бўлинмаларига ижарага берилган бирламчи гуруҳли алоқа трактлари ва каналларига техник хизмат кўрсатиш тартибига мувофиқ бажарилади;

д) «авария» содир бўлган НЕ ва унинг тегишлилигини аниқлайди (БТ сигналларини қайта ишлаш натижалари бўйича);

е) агар авария ўзига тегишли станцион ускунада ёки назорат остидаги АП ускунасида содир бўлган бўлса, УБПга «авария» сабабини ва «авария»ни тугатиш бўйича кўрилган чораларни хабар қилади;

ф) назорат остидаги АПга унинг станцион ускунасидаги «авария» тўғрисида хабар қилади;

г) агар «авария» ўзига тегишли станцион ускунада содир бўлган бўлса, аварияни тугатиш чораларини кўради;

h) агар «авария» назорат остидаги АП станцион ускунасида содир бўлган бўлса, аварияни тугатишда иштирок этади (ўз мажбуриятлари доирасида), ёрдам кўрсатади;

i) станцияси ёки назорат остидаги АП станциясидаги «авария» тўғрисида корхона раҳбариятига маълум қилади. Маълумот бериш корхона раҳбарияти томонидан тасдиқланган хабар қилиш схемасига мувофиқ бажарилади (В илова). «Авария» тўғрисида маълумот берилган корхона раҳбарларининг фамилиялари УБПга хабар қилинади;

j) агар АПда техник ходимларнинг кечаю кундузлик навбатчилиги бўлмаса, назорат остидаги АПга «авария»ни тугатишга бориш учун ТТБ ёки АПГ ходимларига буйруқ беради (ўз ваколатлари доирасида);

к) истеъмолчилар ва коммутациялаш тармоғи узелларидан (агар улар билан ўзаро ишласа) уларнинг алоқаси йўқолганлиги тўғрисида талабномалар қабул қилади;

l) айрим тармоқ трактларига қўшимча резервлашни ташкил қилиш учун УБПдан буйруқни кутади ва уни бажаришга киришади (техник имконият бўлганда);

m) қўшимча резервлашни ташкил қилиш йўли билан алоҳида тармоқ трактларининг тикланганлиги тўғрисида УБПга маълум қилади;

n) манфаатдор истеъмолчилар ва коммутациялаш тармоғининг узелларини улар алоқаларининг алмаштириш орқали тикланганлиги тўғрисида хабардор қилади;

o) ҳар 30 min да ўзига тегишли станцияда ёки назорат остидаги АП станциясида авария-тиклаш ишларининг бориши тўғрисида УБПга маълум қилади;

p) қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча воқеа-ходисаларни сменали ходимларнинг тезкор журнаliga (ПС-1) ёки «Аппаратхона журнаli»га ёзиб қўяди.

5.2.2.2 АП, унинг станциясидаги ускунадаги «авария» тўғрисида АП-WS дан ахборот олиб, қуйидагиларни бажаради:

a) АП-WS барча кўрсатмаларини амалга оширади ва ўз станциясидаги ускунада «авария»ни тугатиш чораларини кўради;

b) корхона раҳбариятига «авария» тўғрисида маълум қилади. Маълумот бериш корхона раҳбарияти томонидан тасдиқланган хабар бериш схемасига мувофиқ бажарилади (В илова). «Авария» тўғрисида маълумот берилган корхона раҳбарларининг фамилиялари АП-WS га хабар қилинади;

с) ҳар 30 min да АП-WS га ўзига тегишли станциядаги авария-тиклаш ишларининг бориши тўғрисида маълумот беради;

d) истеъмолчилар ва коммутациялаш тармоғининг узелларидан (агар улар билан ўзаро ишласа) алоқаларининг йўқолганлиги тўғрисида талаб-номалар қабул қилади;

е) манфаатдор истеъмолчилар ва коммутациялаш тармоғининг узелларини алмаштириш орқали алоқаларининг тикланганлиги тўғрисида хабардор қилади;

f) қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча воқеа-ҳодисаларни сменали ходимларнинг тезкор журналига (ПС-1) ёки «Аппаратхона журнали»га ёзиб қўяди.

5.2.3 Узатиш РРЛдаги «авария»

5.2.3.1 АП-LT маҳаллий локал терминалнинг назорат сигналлари бўйича РРЛ ёки унинг стволларининг «авария» ҳолатини аниқлаб қуйидагиларни бажаради:

a) агар маҳаллий локал терминал шикастланган стволнинг резервга уланмаганлиги фактини қайд қилган бўлса, УБПга «авария» кўринишидаги хабарни, РРЛ стволининг белгиланишини, «авария» бошланган вақтни узатади. Маълумотда «авария»га учраган РРЛ стволининг белгиланиши кўрсатилади;

b) агар маҳаллий локал терминал APS фактини қайд қилган бўлса, шикастланган РРЛ стволининг резерв стволга қайта уланганлиги тўғрисида УБПга маълум қилади. Маълумотда РРЛ стволининг белгиланиши ва унинг резервга уланиш вақти кўрсатилади;

с) агар видеокузатув мониторида телевизион тасвир йўқолган бўлса ёки РЭ канали бўлмаса, УБПга ТВ ёки РЭ каналларининг техник тўхтаб қолганлиги тўғрисида маълум қилади;

d) РРЛ аппаратурасининг шикастланиши ёки стволларнинг сўниш участкаси қайси станцияда юз берганлигини аниқлайди (маҳаллий локал терминалнинг сигналларини қайта ишлаш натижалари бўйича);

е) УБПга станция, аппаратуранинг номи ва «авария»ни тугатиш бўйича кўрилган чораларни кўрсатган ҳолда РРЛ стволининг «авария»си ёки ТВ ва РЭ тўхтаб қолиши сабабини хабар қилади;

f) назорат остидаги АПга унинг РРЛ аппаратурасидаги шикастланиш тўғрисида хабар қилади;

g) агар «авария» назорат остидаги АП ускунасида содир бўлган бўлса, аварияни тугатишда иштирок этади (ўз мажбуриятлари доирасида);

h) агар «авария» ўзига тегишли станция ускунасида содир бўлган бўлса, аварияни тугатиш чораларини кўради;

i) станцияси ёки назорат остидаги АП станциясидаги РРЛ стволларининг «авария»си ва ТВ ҳамда РЭ каналларининг техник тўхтаб қолиши тўғрисида корхона раҳбариятига маълум қилади. Маълумот бериш корхона раҳбарияти томонидан тасдиқланган хабар қилиш схемасига мувофиқ ба-

жарилади (В илова). «Авария» тўғрисида маълумот берилган корхона раҳбарларининг фамилиялари УБПга хабар қилинади;

ж) «авария»ни тугатиш учун назорат остидаги АПга бориш учун ТТБ ёки АПГ ходимларига буйруқ беради (ўз ваколатлари доирасида);

к) ҳар 30 min да ўзига тегишли станцияда ёки назорат остидаги АП станциясида авария-тиклаш ишларининг бориши тўғрисида УБПга маълум қилади;

л) қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча воқеа-ходисаларни сменали ходимларнинг тезкор журнаliga (ПС-1) ёки «Аппаратхона журнаli»га ёзиб қўяди.

5.2.3.2 АП-LT MS, ORS, тармоқ трактлари, ўз станциясидаги ТВ ва РЭ каналларидаги «авария» тўғрисидаги ахборотни АП-WS дан қабул қилиб, уни тугатиш чораларини кўради:

– назорат остидаги АП станциясида содир бўлган «авария» тўғрисида ахборот қабул қилиб, «авария»ни тугатиш тўғрисида АПга буйруқ беради, бажарилишини назорат қилади ва ёрдам кўрсатади;

– ўзига тегишли станциядаги ёки назорат остида бўлган станциядаги НЕ да «авария» тўғрисида корхона раҳбариятига маълум қилади. Маълумот бериш корхона раҳбарияти томонидан тасдиқланган хабар бериш схемасига мувофиқ бажарилади (В илова). «Авария» тўғрисида маълумот берилган корхона раҳбарларининг фамилиялари УБПга хабар қилинади;

– агар АПда техник ходимларнинг кечаю кундузлик навбатчилиги бўлмаса, ТТБ ёки АПГ ходимларига «авария»ни тугатиш учун назорат остидаги АПга бориш буйруғини беради (ўз ваколатлари доирасида);

– ҳар 30 min да ўзига тегишли станцияда ёки назорат остидаги АП станциясида авария-тиклаш ишларининг бориши тўғрисида УБПга маълум қилади;

– қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча воқеа-ходисаларни сменали ходимларнинг тезкор журнаliga (ПС-1) ёки «Аппаратхона журнаli»га ёзиб қўяди.

5.2.3.3 АП ўзига тегишли аппаратурадаги РРЛ ёки РРЛ стволидаги «авария» тўғрисида АП-LT дан ахборотни олиб, қуйидагиларни бажаради:

– АП-LT барча кўрсатмаларини бажаради ва ўзига тегишли станциядаги РРЛ аппаратурасида «авария»ни аниқлаш чораларини кўради;

– АП-LT га «авария» сабабини хабар қилади ва уни тугатиш чораларини кўради;

– қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча воқеа-ходисаларни сменали ходимларнинг тезкор журнаliga (ПС-1) ёки «Аппаратхона журнаli»га ёзиб қўяди.

5.2.3.4 ТЧ/64 kbit/s каналлари ёки 2 Mbit/s оқимини йўқотган АП-ШТС қуйидагиларни бажаради:

а) қарама-қарши станция билан биргаликда ТЧ/64 kbit/s каналлари учун ААГни киритишга киришади;

б) УБПга 2 Mbit/s оқимдаги «авария» ва ААГ киритилганлиги тўғрисида маълумот беради (агар истеъмолчидан битта 2 Mbit/s оқимда камида

учта ТЧ/64 kbit/s каналларни тузатиш учун талабнома келиб тушган бўлса ёки АРЎда тегишли оптик ва акустик сигналлар асосида УБПга маълум қилинади). Маълумотда 2 Mbit/s оқимда «авария»нинг бошланган вақти, трактнинг белгиланиши, ААГ киритилган вақт кўрсатилади;

с) АИ-9 ЛАЗга (агар у билан ўзаро ишласа) ТЧ/64 kbit/s каналлари учун ААГ киритилганлиги тўғрисида хабар қилади. Хабар қилиш ЎЗР МХХ бўлинмаларига ижарага берилган бирламчи гуруҳли алоқа трактлари ва каналларига техник хизмат кўрсатиш тартибига мувофиқ бажарилади;

д) агар «авария» ўзига тегишли станциядги ускунада содир бўлган бўлса, аварияни тугатиш чораларини кўради;

е) агар «авария» қарама-қарши охириги станциядаги ускунада содир бўлган бўлса, аварияни тугатиш чораларини кўради (ўз ваколоти доирасида);

ф) корхона раҳбарияти, ТТБ ходимлари ва раҳбар станцияга тармоқ трактининг «авария»си тўғрисида маълум қилади. Маълумот бериш корхона раҳбарияти томонидан тасдиқланган хабар бериш схемасига мувофиқ бажарилади (В илова). «Авария» тўғрисида маълумот берилган корхона раҳбарларининг фамилиялари УБПга хабар қилинади;

г) агар авария ўзига тегишли станциядаги ускунада содир бўлган бўлса, УБПга «авария» сабабини ва «авария» тўғрисида хабар қилинган корхона раҳбарларининг фамилияларини маълум қилади;

h) агар «авария» транспорт тармоғида содир бўлган бўлса, «авария»нинг сабабларини аниқлаш ва бартараф этиш учун АП-WS га талабнома беради;

и) УБП буйруғи бўйича айрим трактлар (каналлар) бўйича қўшимча резервлашни ташкил қилади;

j) истеъмолчилар ва коммутациялаш тармоғининг узелларидан улар алоқаларининг йўқолганлиги тўғрисида талабномалар қабул қилади;

к) манфаатдор истеъмолчилар ва коммутациялаш тармоғининг узелларини улар алоқаларининг алмаштириш орқали тикланганлиги тўғрисида хабардор қилади, истеъмолчиларга уларнинг каналларини топширади (дарҳол текширувдан кейин);

l) қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча воқеа-ҳодисаларни сменали ходимларнинг тезкор журналига (ПС-1) ёки «Аппаратхона журнали»га ёзиб қўяди.

5.2.4 Йўлдош алоқа линияларидаги «Авария»

Ер станциясидаги АП тезкор навбатчи ходимлари ўзларига тегишли ускунанинг индикация сигналлари бўйича йўлдош трактнинг йўналишларидан бирининг «авария» ҳолатини аниқлаб, қуйидаги ишларни бажарадилар:

а) БУПга йўлдош трактнинг ёки йўналишлардан бирининг «авария» ҳолати, агар шикастланган ускунани резервга қайта улаш факти қайд қилинмаган бўлса, «авария» ҳолатининг бошланган вақти тўғрисида хабар

юборади. Бу хабарда «авария» ҳолатига ўтган трактнинг белгиланиши ва йўналиши кўрсатилади;

b) БУПга резервга қайта уланганлиги тўғрисида хабар қилади. Хабарда йўлдош трактнинг белгиланиши ва йўналиши ҳамда уни резервга ўтказиш вақти кўрсатилади;

c) қўшни йўлдош станция ёки зарур бўлганда MSOC (Интелсат йўлдош оператори) билан бирга эга йўлдош трактнинг авариявий йўқолиш сабабини аниқлайди;

d) БУПга йўлдош трактнинг йўқолиш сабаби ва йўлдош трактни тиклаш бўйича қабул қилинган чоралар тўғрисида хабар қилади;

e) йўлдош трактни тиклаш чораларини кўради;

f) ҳар 30 минутда авария-тиклаш ишларининг бориши тўғрисида БУПга хабар қилади;

g) корхона раҳбариятига ўзига тегишли станциядаги «авария» ҳолати ва алоқа каналларининг техник тўхтаб қолиши тўғрисида маълум қилади. Хабар корхона раҳбарияти томонидан тасдиқланган хабар бериш схемасига мувофиқ амалга оширилади (В илова). «Авария» ҳолати тўғрисида маълум қилинган корхона раҳбарларининг фамилиялари БУПга хабар қилинади;

h) қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча воқеа-ҳодисаларни Алмашинадиган ходимларнинг тезкор журнаliga (ПС-1) ёки Аппарат журнаliga ёзиб қўяди.

(5.2.4-банди қушимча тарзда киритилган, 1-сон ўзгар.)

5.3 УБП сменали ходимлари бажарадиган ишлар

УБП НОнинг «авария»си тўғрисида АПдан хабар олиб, қуйидагиларни бажаради:

a) ТБПга «1» индекси кўринишидаги хабарни, НО рақамини ва «авария» бошланган вақтни узатади. Трактлар ва каналлар тўғрисидаги маълумотлар (юкланганлиги, истеъмолчиларнинг номи, қўлланиладиган ААГ ва ҳ.) ЎзТТБРМ тармоқ ресурсларининг асосий қайдномаси ва «Юклamani аниқлаш» дастуридан олинади;

b) агар назорат остидаги АП-WS га тегишли БТ НОни айланма йўлларга уланганлиги фактини қайд қилган бўлса, ТБПга ААГ киритилганлиги тўғрисида маълум қилади. Маълумотда НО рақами, ААГ рақами ва унинг киритилиш вақти кўрсатилади. Маълумотни тузишда УБП С иловага мувофиқ НО ҳолати индексларидан фойдаланади;

c) агар назорат остидаги АП-WS га тегишли БТ АИ-9 алоқалари ташкил қилинган бирламчи гуруҳли трактларнинг айланма йўлларга APS фактини қайд қилган бўлса, АИ-9 ЛАЗга (агар у билан ўзаро ишласа) НО «авария»си ва ААГ киритилганлиги тўғрисида хабар қилади. Хабар қилиш ЎЗР МХХ бўлинмаларига ижарага берилган бирламчи гуруҳли алоқа трактлари ва каналларига техник хизмат кўрсатиш тартибига мувофиқ бажарилади;

d) ТЧ/64 kbit/s каналларини йўқотаётган ўз зонасидаги АПга «авария» тўғрисида хабар қилади, ААГ киритилишини назорат қилади, натижа тўғрисида ТБПга маълум қилади;

e) корхона раҳбарияти, ТТБ ёки АПГ ходимлари ва раҳбар станцияга узатиш линияси ёки станциядаги «авария» тўғрисида маълум қилади. Маълумот бериш ЎзТТБРМ директори томонидан тасдиқланган хабар бериш схемасига мувофиқ бажарилади (D илова). «Авария» тўғрисида маълумот берилган корхона раҳбарларининг фамилиялари ТБПга хабар қилинади;

f) ушбу ҳудудга бириктирилган МХХ МАХ кураторига узатиш линияси ёки станциядаги «авария» тўғрисида хабар қилади;

g) тармоқнинг ҳолатини таҳлил қилади, ААГ киритилиши ва айрим алоқа трактлари (каналлари) учун қўшимча резервлаш ташкил қилиниши тўғрисида қарор қабул қилади ва ТБП билан келишади;

h) ААГ киритилиши, айрим трактлар (каналлар)га қўшимча резервлашни ташкил қилиш буйруғини АП-WS га беради ва унинг бажарилишини назорат қилади;

i) УБПга айрим алоқа трактлари (каналлари)га қўшимча резервлашни ташкил қилиш тўғрисида маълум қилади;

j) истеъмолчилар ва коммутациялаш тармоғининг узелларидан (агар улар билан ўзаро ишласа) улар алоқаларининг йўқолганлиги тўғрисида талабномалар қабул қилади;

k) манфаатдор истеъмолчилар ва коммутациялаш тармоғининг узелларини алмаштириш орқали улар алоқаларининг тикланганлиги тўғрисида хабардор қилади;

l) агар «авария» ушбу УБП тезкор-техник назорат ва бошқарувни амалга оширадиган зонада содир бўлган бўлса, тиклаш ишлари жараёнини назорат қилади ва бошқаради (ўз ваколатлари доирасида);

m) қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча маълумотларни УБП тезкор навбатчилик ҳолати журналига ёзиб қўяди.

5.4 ТБП сменали ходимлари бажарадиган ишлар

УБПдан «1» кўринишидаги ахборотни, НО рақамини олиб, ТБП қуйидагиларни бажаради:

a) манфаатдор УБПга «1» кўринишидаги ахборотни, НО рақамини, «авария»нинг бошланган вақтини ва ушбу участкада қўлланиладиган ААГ рақамини таркатади.

Трактлар ва каналлар тўғрисидаги маълумотлар (УБП манфаатдорлиги, истеъмолчиларнинг номлари, қўлланиладиган ААГ ва ҳ.) ЎзТТБРМ тармоқ ресурсларининг асосий қайдномаси ва «Юкклани аниқлаш» дастуридан олинади;

b) агар ЎзТТБРМ автоматлаштирилган бошқарув тизими АИ-9 алоқалари ташкил қилинган трактларнинг айланма йўлларга APS фактини қайд қилган бўлса, тармоқдаги «авария» ва ААГ киритилиши тўғрисида МБПга хабар қилади;

с) ЎзТТБРМ раҳбариятига, Вазирлик, «Ўзбектелеком» АКнинг диспетчерларига ва МХХ МАХ кураторига тармоқнинг энг муҳим участкаларидаги авария тўғрисида маълум қилади. Маълумот бериш ЎзТТБРМ директори томонидан тасдиқланган хабар бериш схемаси бўйича бажарилади (Д илова);

(Ўзгартирилган таҳрир, 1-сон ўзгар.)

d) тармоқнинг ҳолатини таҳлил қилади, айрим трактлар (каналлар)га қўшимча резервлашни ташкил қилиш тўғрисида қарор қабул қилади, УБПга буйруқ беради ва унинг бажарилишини назорат қилади;

e) тармоқдаги авария-тиклаш ишлари жараёнини назорат қилади ва бошқаради (ўз мажбуриятлари доирасида);

f) тармоқнинг бош маъмури билан ўзаро ишлайди ва трактларнинг узлуксиз ишлашини таъминлаш бўйича тезкор масалаларни биргаликда ҳал қилади;

g) ЎзТТБРМ раҳбариятига, «Ўзбектелеком» АК операторига, МХХ МАХ кураторига, Вазирлик диспетчерига УБПдан олинadиган ахборот асосида «авария» тўғрисидаги батафсил ахборотни маълум қилади;

(Ўзгартирилган таҳрир, 1-сон ўзгар.)

h) манфаатдор УБПга «авария»нинг сабаби ва характерини ҳамда «авария»ни тугатишнинг қабул қилинган чораларини хабар қилади;

i) МДХ мамлакатларидаги манфаатдор МБМни ЎЗР телекоммуникация тармоғидаги «авария» тўғрисида хабардор қилади (хабар қилиш МЭХ Комиссияси қошидаги алоқа тармоқларини бошқариш ишчи гуруҳининг кенгаши баённомасига мувофиқ бажарилади);

j) қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча маълумотларни ТБП тезкор навбатчилик ҳолати журнаliga ёзиб қўяди;

k) бекор туриб қолиш тўғрисидаги маълумотларни кундалик «Ўзбектелеком» АК телекоммуникация тармоғининг ҳолати тўғрисида маълумот»га киритади ва ЎзТТБРМ маъмурий корпусига юборади;

l) ЎзТТБРМ раҳбариятига АП ва УБП томонидан йўл қўйилган ушбу норматив ҳужжат талабларининг бузилганлиги тўғрисида маълум қилади.

5.5 Манфаатдор УБП сменали ходимлари бажарадиган ишлар

ТБПдан «1» кўринишидаги ахборотни, НО рақамини, «авария»нинг бошланиш вақтини ва ААГни киритиш тўғрисидаги «01» кўринишидаги буйруғини олиб, қуйидагиларни бажаради:

a) АИ-9 ЛАЗга (агар у билан ўзаро ишласа) тармоқдаги авария ва АИ-9 каналлари ҳамда унинг бирламчи гуруҳли трактларига ААГни киритиш муддатлари тўғрисида хабар қилади. Хабар бериш МХХ бўлинмаларига ижарага берилган бирламчи гуруҳли алоқа трактлари ва каналларига техник хизмат кўрсатиш тартибига мувофиқ бажарилади;

b) АП–ШТСга тармоқдаги «авария» тўғрисида хабар қилади, ТЧ/64 kbit/s каналлари бўйича ААГ киритилишига буйруқ беради (ААГ рақамини кўрсатган ҳолда) ва унинг бажарилишини назорат қилади. Трактлар ва каналлар тўғрисидаги маълумотлар (УБП манфаатдорлиги, истеъмолчилар-

нинг номлари, қўлланиладиган ААГ ва ҳ.) ЎзТТБРМ тармоқ ресурсларининг асосий қайдномаси ва «Юокламани аниқлаш» дастуридан олинади;

с) манфаатдор АП-WS ва АП-LT га участкаси ва сабабини кўрсатган ҳолда тармоқдаги «авария» тўғрисида хабар қилади. Трактлар ва каналлар тўғрисидаги маълумотлар (УБП манфаатдорлиги, истеъмолчиларнинг номлари, қўлланиладиган ААГ ва ҳ.) ЎзТТБРМ тармоқ ресурсларининг асосий қайдномаси ва «Юокламани аниқлаш» дастуридан олинади;

d) ТБПдан айрим трактлар (каналлар)га қўшимча резервлашни ташкил қилиш буйруғини олиб, техник имкониятни таҳлил қилади, АП-WS га буйруқ беради ва унинг бажарилишини назорат қилади;

е) истеъмолчилар ва коммутациялаш тармоғи узелларидан (агар улар билан ўзаро ишласа) уларнинг алоқалари йўқолганлиги тўғрисида таълабномалар қабул қилади;

f) истеъмолчилар ва коммутациялаш тармоғи узелларига уларнинг алоқалари алмаштириш орқали тикланганлиги тўғрисида хабар қилади;

g) қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча маълумотларни УБП тезкор навбатчилик ҳолати журналига ёзиб қўяди.

5.6 Манфаатдор АП сменали ходимлари бажарадиган ишлар

УБПдан тармоқдаги «авария» тўғрисида ахборот олиб, қуйидагиларни бажаради:

а) АИ-9 ЛАЗга (агар у билан ўзаро ишласа) тармоқдаги авария ва АИ-9 каналлари ҳамда унинг бирламчи гуруҳли трактларига ААГни киритиш муддатлари тўғрисида хабар қилади. Хабар бериш ЎзР МХХ бўлинмаларига ижарага берилган бирламчи гуруҳли алоқа трактлари ва каналларига техник хизмат кўрсатиш тартибига мувофиқ бажарилади;

б) қарама-қарши АП–ШТС станцияси билан бирга ТЧ/64 kbit/s каналлари учун ААГ киритилишига киришади;

с) агар УБПдан буйруқ келган бўлса, айрим алоқа трактлари (каналлари)га қўшимча резервлашни ташкил қилади ва бажарилганлиги тўғрисида УБПга маълум қилади;

d) истеъмолчилар ва коммутациялаш тармоғи узелларидан (агар улар билан ўзаро ишласа) уларнинг алоқалари йўқолганлиги тўғрисида таълабномалар қабул қилади;

е) истеъмолчилар ва коммутациялаш тармоғи узелларига уларнинг алоқалари алмаштириш орқали тикланганлиги тўғрисида хабар қилади;

f) қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча воқеа-ҳодисаларни сменали ходимларнинг тезкор журналига (ПС-1) ёки «Аппаратхона журнали»га ёзиб қўяди.

6 Назорат қилинадиган объектлар шикастланганда ШХАТТБТ бўлинмаларининг иш алгоритми

6.1 Умумий қоидалар

«Ўзбектелеком» АК телекоммуникация тармоқларида ишга туширилган НО шикастланганлиги тўғрисидаги бутун ахборот ЎзТТБРМда йиғилади, қайта ишланади ва халқаро алоқа линиялари, трактлари ва каналларининг сифати тўғрисида ҳисобот тузилаётганда ҳисобга олинади.

Узатиш линияси, MS, OMS, ORS, линия ва тармоқ трактлари, ТВ, РЭ, ОС-Ethernet каналларининг юкланганлиги тўғрисидаги маълумотлар тармоқ ресурсларини ҳисобга олиш асосий қайдномаларида мавжуд:

- 5.1_ул_лт-шакл бўйича «Узатиш линиялари ва линия трактларининг назорат қилинадиган объектларини рақамлаш қайдномаси»;
- 5.1-шакл бўйича «Тармоқ трактларининг назорат қилинадиган объектларини рақамлаш қайдномаси»;
- 5.3-шакл бўйича «Узатиш тизимларини юклаш қайдномаси» ва бошқалар.

Тармоқ ресурсларини ҳисобга олиш асосий қайдномалари РН 45-250 (6, 7, 8-бўлимлар)да келтирилган технологик ҳужжатларни юритиш тартибига мувофиқ ЎзТТБРМ томонидан тузилади ва ШХАТТБТ таркибий бўлинмаларига ишлаш учун юборилади.

Бундан ташқари, ТБП ва УБП ўз ишида ТБП ва УБП фойдаланувчиларининг иш жойларидаги «Юкламани аниқлаш» дастуридан фойдаланади.

Эксплуатация қилувчи корхоналарнинг сменали ходимлари РН 45-203 (6.2.1)да келтирилган ЛАЦ тезкор-техник ҳужжатларини юритиш тартибига мувофиқ аппаратхона журнаliga ёки тезкор журналга ёзиб қўяди. Корхоналарнинг техник раҳбарлари тезкор-техник ҳужжатларнинг аниқ ва саводли юритилишини таъминлашлари шарт.

Алоқа линия-кабель иншоотлари ёки станцион ускунадаги «шикастланиш» тўғрисидаги маълумот АП-УБП-ТБП схемаси бўйича 5 min ичида бажарилади.

Биринчи ахборот ўз ичига «шикастланиш»нинг бошланган вақтини, НО номини, станция, тармоқ элементининг белгиланишини (яъни эксплуатация қилувчи корхонага тегишли БТ қайд қилган воқеа-ҳодисаларни) ўз ичига олади.

Батафсил ахборот «шикастланиш» содир бўлган жойдан маълумотлар келиши билан узатилади.

6.2 АП сменали ходимлари бажарадиган ишлар

6.2.1 Узатиш кабель линиясидаги шикастланиш

6.2.1.1 АП-WS БТ воқеа-ҳодисалари маълумотлари бўйича MS, OMS, ORS, линия ва тармоқ трактлари, ТВ, РЭ, ОС-Ethernet каналларининг «шикастланиши»ни аниқлаб, қуйидагиларни бажаради:

а) УБПга «шикастланиш» кўринишидаги хабарни, НО белгиланишини, шикастланиш бошланган вақтни маълум қилади;

б) АИ-9 ЛАЗга (агар у билан ўзаро ишласа) кабелдаги «шикастланиш» тўғрисида хабар қилади ва ААГ киритилишини келишади. Ўзаро ишлаш ЎЗР МХХ бўлинмаларига ижарага берилган бирламчи гуруҳли алоқа трактлари ва каналларига техник хизмат кўрсатиш тартибига мувофиқ бажарилади;

с) УБП ва АИ-9 дан ААГ киритилиши ёки айрим тармоқ трактларига резервлашнинг ташкил қилиниши буйруғини олиб, уни бажаришга киришади (техник имконият бўлганда);

д) УБП ва АИ-9 га ААГнинг мажбурий киритилиши ёки резервлашнинг ташкил қилиниши тўғрисида маълум қилади;

е) шикастланиш характери, хизмат кўрсатиш зонаси ва кабелнинг кимга тегишлилигини аниқлайди;

ф) назорат остидаги АПга «шикастланиш» тўғрисида хабар қилади, агар кабель унинг участкасида шикастланган бўлса;

г) агар кабель туташ участкада «шикастланган» бўлса, кабель шикастланган толаларини ўлчашга, шикастланиш жойигача бўлган масофани аниқлаш ва ҳисоблашга киришади;

h) корхона раҳбариятига шикастланиш участкаси ва шу жойгача бўлган масофани кўрсатган ҳолда кабелнинг шикастланганлиги тўғрисида маълум қилади. Маълумот бериш корхона раҳбарияти томонидан тасдиқланган хабар бериш схемасига мувофиқ бажарилади (В илова). «Шикастланиш» тўғрисида маълум қилинган корхона раҳбарларининг фамилиялари УБПга хабар қилинади;

и) УБПга шикастланиш участкаси, бу жойгача бўлган масофани ва шикастланиш тўғрисида маълум қилинган корхона раҳбарларининг фамилияларини хабар қилади;

j) корхона раҳбарияти билан кабелда тиклаш ишларини ўтказиш муддатлари ва шартларини келишади;

к) қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча воқеа-ҳодисаларни сменали ходимларнинг тезкор журналига (ПС-1) ёки «Аппаратхона журнали»га ёзиб қўяди;

l) кейинги хатти-ҳаракатлар RH 45-232 (7.1, 9.1)да келтирилган телекоммуникация транспорт тармоғида ТСИни режалаштириш ва ташкил қилиш тартибига ва тезкор (авариявий) ёки режадан ташқари ишларни ўтказишда ушбу раҳбарий ҳужжат алгоритмига мувофиқ бажарилади:

– агар ишларни айнан шу кун бажариш шарт бўлса, УБПга тезкор-тиклаш ишлари учун буюртма беради;

– агар ишларни кейинги кунларда ҳам бажариш мумкин бўлса, УБПга таъмирлаш ишларини ўтказиш учун талабнома беради.

6.2.1.2 АП участкасидаги узатиш линиясининг «шикастланиши» тўғрисида АП-WS дан ахборот олиб, қуйидагиларни бажаради:

а) АП-WS барча кўрсатмаларини амалга оширади ва ўзига тегишли участкадаги «шикастланиш»ни аниқлаш чораларини кўради;

б) агар кабель туташ участкада шикастланган бўлса, кабель шикастланган толаларини ўлчашга, шикастланиш жойигача бўлган масофани аниқлаш ва ҳисоблашга киришади;

с) АП-WS га ўлчаш натижаси ва УЛ ёки ЛТ шикастланиш участкасини маълум қилади ҳамда кейинги кўрсатмаларни кутади;

д) корхона раҳбариятига шикастланиш участкаси ва шикастланиш жойигача бўлган масофани кўрсатган ҳолда кабель ёки унинг толаларининг «шикастланганлиги» тўғрисида маълум қилади. Маълумот бериш корхона раҳбарияти томонидан тасдиқланган хабар бериш схемасига мувофиқ бажарилади (В илова). «Шикастланиш» тўғрисида маълум қилинган корхона раҳбарларининг фамилиялари УБПга хабар қилинади;

е) УБПга участкани, шикастланиш жойигача бўлган масофани ва кабелнинг шикастланганлиги тўғрисида маълум қилинган корхона раҳбарларининг фамилияларини хабар қилади;

ф) корхона раҳбарияти билан узатиш линиясида тиклаш ишларини ўтказиш муддатлари ва шартларини келишади;

г) қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча воқеа-ҳодисаларни сменали ходимларнинг тезкор журнаliga (ПС-1) ёки «Аппаратхона журнаliga»га ёзиб қўяди;

h) кейинги хатти-ҳаракатлар РН 45-232 (7.1, 9.1)да келтирилган телекоммуникация транспорт тармоғида ТСИни режалаштириш ва ташкил қилиш тартибига ва тезкор (авариявий) ёки режадан ташқари ишларни ўтказишда ушбу раҳбарий ҳужжат алгоритмига мувофиқ бажарилади:

– агар ишларни айнан шу кун бажариш шарт бўлса, УБПга тезкор-тиклаш ишлари учун буюртма беради;

– агар ишларни кейинги кунларда ҳам бажариш мумкин бўлса, УБПга таъмирлаш ишларини ўтказиш учун талабнома беради.

6.2.1.3 ТТБ «шикастланиш» жойига бориш буйруғини УБП ёки АПдан олиб, узатиш линиясида «шикастланиш»ни аниқлаш ва бартараф этиш барча чораларини кўради.

Кабель параметрлари оғанда уларни дастлабки эксплуатация қилиш нормаларига келтириш бўйича иш фақат УБП билан келишилган талабнома асосида бажарилади. Бундай ишлар учун талабнома РН 45-232 (7.1, 9.1)да келтирилган телекоммуникация транспорт тармоғида ТСИни режалаштириш ва ташкил қилиш белгиланган тартибига мувофиқ расмийлаштирилади. Ишлар тезкор (авариявий) ёки режадан ташқари ишларни ўтказишда ушбу ҳужжат алгоритмига мувофиқ бажарилади.

6.2.2 Станцион ускунадаги шикастланиш

6.2.2.1 АП-WS БТ воқеа-ҳодисалари маълумотлари бўйича MS, OMS, ORS, линия ва тармоқ трактлари, ТВ, РЭ, ОС-Ethernet каналлари, станцион ускунадаги «шикастланиш»ни аниқлаб, қуйидагиларни бажаради:

а) УБПга «шикастланиш» кўринишидаги хабарни, НО белгиланишини, шикастланиш бошланган вақтни маълум қилади;

б) АИ-9 ЛАЗга (агар у билан ўзаро ишласа) станциядаги НО «шикастланиши» тўғрисида хабар қилади ва ААГ киритилишини келишади. Ўзаро ишлаш ЎЗР МХХ бўлинмаларига ижарага берилган бирламчи гуруҳли алоқа трактлари ва каналларига техник хизмат кўрсатиш тартибига мувофиқ бажарилади;

с) УБП ва АИ-9 дан ААГ киритилиши ёки айрим тармоқ трактларига резервлашнинг ташкил қилиниши буйруғини олиб, уни бажаришга киришади (техник имконият бўлганда);

д) УБП ва АИ-9 га ААГнинг мажбурий киритилиши ёки резервлашнинг ташкил қилиниши тўғрисида маълум қилади;

е) шикастланиш содир бўлган НЕ ва унинг тегишлилигини аниқлайди;

ф) назорат остидаги АПга унинг станцион ускунасидаги «шикастланиш» тўғрисида хабар қилади ва тегишли кўрсатмалар беради;

г) корхона раҳбариятига ўзига тегишли станция ёки назорат остидаги АП станцияси ускунадаги «шикастланиш» тўғрисида маълум қилади. Маълумот бериш корхона раҳбарияти томонидан тасдиқланган хабар бериш схемасига мувофиқ бажарилади (В илова). «Шикастланиш» тўғрисида маълум қилинган корхона раҳбарларининг фамилиялари УБПга хабар қилинади;

h) корхона раҳбарияти билан тиклаш ишларини ўтказиш муддатлари ва шартларини келишади;

и) УБПга «шикастланиш» сабабини, станция ва НЕ белгиланишини, шунингдек шикастланиш тўғрисида маълум қилинган раҳбар шахсларнинг фамилияларини хабар қилади;

j) қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча воқеа-ҳодисаларни сменали ходимларнинг тезкор журналига (ПС-1) ёки «Аппаратхона журнали»га ёзиб қўяди;

к) кейинги хатти-ҳаракатлар RH 45-232 (7.1, 9.1)да келтирилган телекоммуникация транспорт тармоғида ТСИни режалаштириш ва ташкил қилиш тартибига ва тезкор (авариявий) ёки режадан ташқари ишларни ўтказишда ушбу ҳужжат алгоритмига мувофиқ бажарилади:

– агар ишларни айнан шу кун бажариш шарт бўлса, УБПга тезкор-тиклаш ишлари учун буюртма беради;

– агар ишларни кейинги кунларда ҳам бажариш мумкин бўлса, УБПга таъмирлаш ишларини ўтказиш учун талабнома беради.

6.2.2.2 АП MS, OMS, ORS, линия ва тармоқ трактлари, ТВ, РЭ, ОС-Ethernet каналлари, унинг станциясидаги ускунада «шикастланиш» тўғрисида АП-WS дан ахборот олиб, қуйидагиларни бажаради:

а) АП-WS барча кўрсатмаларини амалга оширади ва ўзига тегишли станциядаги ускунада «шикастланиш»ни аниқлаш чораларини қабул қилади;

б) АП-WS га «шикастланиш» сабаби тўғрисида хабар қилади ва кейинги кўрсатмаларни кутади;

с) корхона раҳбариятига ўзига тегишли станция ускунасидаги «шикастланиш» тўғрисида маълум қилади. Маълумот бериш корхона раҳбарияти томонидан тасдиқланган хабар бериш схемасига мувофиқ бажарилади (В илова). «Шикастланиш» тўғрисида маълум қилинган корхона раҳбарларининг фамилиялари АП-WS га хабар қилинади;

д) УБПга «шикастланиш» сабабини, станция ва НЕ белгиланишини, шунингдек шикастланиш тўғрисида маълум қилинган раҳбар шахсларнинг фамилияларини хабар қилади;

е) корхона раҳбарияти билан станцияда тиклаш ишларини ўтказиш муддатлари ва шартларини келишади;

ф) қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча воқеа-ходисаларни сменали ходимларнинг тезкор журнаliga (ПС-1) ёки «Аппаратхона журнаli»га ёзиб қўяди;

г) кейинги хатти-ҳаракатлар РН 45-232 (7.1, 9.1)да келтирилган телекоммуникация транспорт тармоғида ТСИни режалаштириш ва ташкил қилиш тартибига ва тезкор (авариявий) ёки режадан ташқари ишларни ўтказишда ушбу ҳужжат алгоритмига мувофиқ бажарилади:

– агар ишларни айнан шу кун бажариш шарт бўлса, УБПга тезкор-тиклаш ишлари учун буюртма беради;

– агар ишларни кейинги кунларда ҳам бажариш мумкин бўлса, УБПга таъмирлаш ишларини ўтказиш учун талабнома беради.

6.2.3 Узатиш РРЛдаги шикастланиш

6.2.3.1 АП-LT маҳаллий локал терминалнинг назорат сигналлари бўйича РРЛ ёки унинг стволларининг «шикастланиш» ҳолатини аниқлаб, қуйидагиларни бажаради:

а) УБПга «шикастланиш» кўринишидаги хабарни, НО белгиланишини ва шикастланиш бошланган вақтни маълум қилади;

б) сўнишлар участкаси ёки шикастланиш юз берган станция ускунасини аниқлайди (маҳаллий локал терминал сигналларини қайта ишлаш натижалари бўйича);

с) УБПга сўнишлар участкаси ёки станция ускунасини кўрсатган ҳолда РРЛ стволларининг «шикастланиш» сабабини хабар қилади;

д) назорат остидаги АПга унинг станциясидаги РРЛ ускунасининг шикастланганлиги тўғрисида хабар қилади;

е) корхона раҳбариятига ўзига тегишли станция ёки назорат остидаги АП станциясидаги РРЛ стволларининг «шикастланиши» тўғрисида маълум қилади. Маълумот бериш корхона раҳбарияти томонидан тасдиқланган хабар бериш схемасига мувофиқ бажарилади (В илова). «Шикастланиш» тўғрисида маълум қилинган корхона раҳбарларининг фамилиялари УБПга хабар қилинади;

ф) УБПга «шикастланиш» сабабини, станция ва РРЛ ускунасининг белгиланишини, шунингдек шикастланиш тўғрисида маълум қилинган раҳбар шахсларнинг фамилияларини хабар қилади;

g) корхона раҳбарияти билан станцияда тиклаш ишларини ўтказиш муддатлари ва шартларини келишади;

h) қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча воқеа-ҳодисаларни сменали ходимларнинг тезкор журналига (ПС-1) ёки «Аппаратхона журнали»га ёзиб қўяди;

i) кейинги хатти-ҳаракатлар RH 45-232 (7.1, 9.1)да келтирилган телекоммуникация транспорт тармоғида ТСИни режалаштириш ва ташкил қилиш тартибига мувофиқ бажарилади:

– агар ишларни айнан шу кун бажариш шарт бўлса, УБПга тезкор-тиклаш ишлари учун буюртма беради;

– агар ишларни кейинги кунларда ҳам бажариш мумкин бўлса, УБПга таъмирлаш ишларини ўтказиш учун талабнома беради.

6.2.3.2 АП-ЛТ га тегишли станциядаги РРЛ ускунасидаги «шикастланиш» тўғрисида хабарни олгандан кейин АП қуйидагиларни бажаради:

а) АП-ЛТ барча кўрсатмаларини амалга оширади ва ўзига тегишли станциянинг РРЛ ускунасидаги «шикастланиш»ни аниқлаш чораларини кўради;

б) АП-ЛТ га «шикастланиш» сабаби тўғрисида хабар қилади ва кейинги кўрсатмаларни кутади;

с) корхона раҳбариятига ўзига тегишли станциянинг РРЛ ускунасидаги «шикастланиш» тўғрисида маълум қилади. Маълумот бериш корхона раҳбарияти томонидан тасдиқланган хабар бериш схемасига мувофиқ бажарилади (В илова). «Шикастланиш» тўғрисида маълум қилинган корхона раҳбарларининг фамилиялари АП-ЛТ га хабар қилинади;

д) корхона раҳбарияти билан станцияда тиклаш ишларини ўтказиш муддатлари ва шартларини келишади;

е) УБПга «шикастланиш» сабабини, станция ва РРЛ ускунасининг белгиланишини, шунингдек шикастланиш тўғрисида маълум қилинган раҳбар шахсларнинг фамилияларини хабар қилади;

ф) қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча воқеа-ҳодисаларни сменали ходимларнинг тезкор журналига (ПС-1) ёки «Аппаратхона журнали»га ёзиб қўяди;

г) кейинги хатти-ҳаракатлар RH 45-232 (6, 7, 8-бўлимлар)да келтирилган телекоммуникация транспорт тармоғида ТСИни режалаштириш ва ташкил қилиш тартибига ва тезкор (авариявий) ёки режадан ташқари ишларни ўтказишда ушбу ҳужжат алгоритмига мувофиқ бажарилади:

– агар ишларни айнан шу кун бажариш шарт бўлса, УБПга тезкор-тиклаш ишлари учун буюртма беради;

– агар ишларни кейинги кунларда ҳам бажариш мумкин бўлса, УБПга таъмирлаш ишларини ўтказиш учун талабнома беради.

6.2.3.3 АП-WS MS, ORS, тармоқ трактлари, ТВ ва РЭ каналларининг «шикастланиши» тўғрисидаги ахборотни қабул қилганидан кейин АП-ЛТ қуйидагиларни бажаради:

а) АП-WS барча кўрсатмаларини амалга оширади, ўзига тегишли станция ускунасидаги «шикастланиш»ни аниқлаш чораларини кўради ёки назорат остидаги АПга тегишли кўрсатмаларни беради;

б) корхона раҳбариятига ўзига тегишли станция ёки назорат остидаги АП станциясининг ускунасидаги «шикастланиш» тўғрисида маълум қилади. Маълумот бериш корхона раҳбарияти томонидан тасдиқланган хабар бериш схемасига мувофиқ бажарилади (В илова). «Шикастланиш» тўғрисида маълум қилинган корхона раҳбарларининг фамилиялари УБПга хабар қилинади;

с) УБПга «шикастланиш» сабабини, станция ва НЕ белгиланишини, шунингдек шикастланиш тўғрисида маълум қилинган раҳбар шахсларнинг фамилияларини хабар қилади;

д) корхона раҳбарияти билан станцияда тиклаш ишларини ўтказиш муддатлари ва шартларини келишади;

е) қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча воқеа-ҳодисаларни сменали ходимларнинг тезкор журнаliga (ПС-1) ёки «Аппаратхона журнаliga»га ёзиб қўяди;

ф) кейинги хатти-ҳаракатлар RH 45-232 (7.1, 9.1)да келтирилган телекоммуникация транспорт тармоғида ТСИни режалаштириш ва ташкил қилиш тартибига ва тезкор (авариявий) ёки режадан ташқари ишларни ўтказишда ушбу ҳужжат алгоритмига мувофиқ бажарилади:

– агар ишларни айнан шу кун бажариш шарт бўлса, УБПга тезкор-тиклаш ишлари учун буюртма беради;

– агар ишларни кейинги кунларда ҳам бажариш мумкин бўлса, УБПга таъмирлаш ишларини ўтказиш учун талабнома беради.

6.2.3.4 ТЧ/64 kbit/s каналлари ёки 2 Mbit/s оқимининг шикастланишини аниқлаган АП-ШТС қуйидагиларни бажаради:

а) УБПга НО «шикастланиши» тўғрисида маълум қилади (агар истеъмолчидан битта 2 Mbit/s оқимдаги камида учта ТЧ/64 kbit/s каналларининг сифати ёмонлашганлиги тўғрисида даъво тушган бўлса ёки АРЎда тегишли оптик ва акустик назорат сигналлари асосида УБПга маълумот берилади). Маълумотда 2 Mbit/s оқимда «шикастланиш» бошланган вақти, трактнинг белгиланиши кўрсатилади;

б) АИ-9 ЛАЗга (агар у билан ўзаро ишласа) НО «шикастланиши» тўғрисида хабар қилади ва ТЧ/64 kbit/s каналлари учун ААГ киритилишини келишади. Хабар бериш ЎзР МХХ бўлинмаларига ижарага берилган бирламчи гуруҳли алоқа трактлари ва каналларига техник хизмат кўрсатиш тартибига мувофиқ бажарилади;

с) УБП ва АИ-9 дан ААГ киритилиши ёки айрим тармоқ трактларига резервлашни ташкил қилиш учун буйруқни олиб, уни бажаришга киришади (техник имконият бўлганда);

д) агар «шикастланиш» ўзига тегишли станцияда юз берган бўлса, шикастланишни аниқлаш чораларини кўради;

е) агар «шикастланиш» ШТС қарама-қарши станциясидаги ускунада юз берган бўлса, шикастланиш сабабларини аниқлашда иштирок этади (ўз функционал мажбуриятлари доирасида);

ф) агар «шикастланиш» транспорт тармоғида юз берган бўлса, «шикастланиш» сабабини аниқлаш учун АП-WS га талабнома беради;

г) корхона раҳбариятига ўзига тегишли станциянинг канал ҳосил қилувчи ускунасидаги 2 Mbit/s оқимнинг «шикастланиши» тўғрисида маълум қилади. Маълумот бериш корхона раҳбарияти томонидан тасдиқланган хабар бериш схемасига мувофиқ бажарилади (В илова). «Шикастланиш» тўғрисида маълум қилинган корхона раҳбарларининг фамилиялари УБПга хабар қилинади;

h) корхона раҳбарияти билан станцияда тиклаш ишларини ўтказиш муддатлари ва шартларини келишади;

i) агар шикастланиш ўзига тегишли станция ускунасида юз берган бўлса, УБПга «шикастланиш» сабабини ва шикастланиш тўғрисида маълум қилинган раҳбар шахсларнинг фамилияларини хабар қилади;

j) қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча воқеа-ҳодисаларни сменали ходимларнинг тезкор журналига (ПС-1) ёки «Аппаратхона журнали»га ёзиб қўяди;

k) кейинги хатти-ҳаракатлар RH 45-232 (7.1, 9.1)да келтирилган телекоммуникация транспорт тармоғида ТСИни режалаштириш ва ташкил қилиш тартибига ва тезкор (авариявий) ёки режадан ташқари ишларни ўтказишда ушбу ҳужжат алгоритмига мувофиқ бажарилади:

– агар ишларни айнан шу кун бажариш шарт бўлса, УБПга тезкор-тиклаш ишлари учун буюртма беради;

– агар ишларни кейинги кунларда ҳам бажариш мумкин бўлса, УБПга таъмирлаш ишларини ўтказиш учун талабнома беради.

6.2.4 Йўлдош трактдаги шикастланиш

Ер станциясидаги АП тезкор навбатчи ходимлари ўзларига тегишли ускунанинг индикация сигналлари бўйича йўлдош трактнинг йўналишларидан бирининг «шикастланиш» ҳолатини аниқлаб, қуйидаги ишларни бажарадилар:

а) БУПга йўлдош трактнинг ёки йўналишлардан бирининг «шикастланиши» ҳолати, «шикастланиш»нинг бошланган вақти тўғрисида хабар юборади. Бу хабарда шикастланган трактнинг белгиланиши кўрсатилади;

б) йўлдош трактнинг шикастланиш сабабини аниқлайди ва бу ҳақда БУПга хабар қилади;

с) корхона раҳбариятига ўзига тегишли ускунадаги «шикастланиш» тўғрисида маълум қилади. Хабар корхона раҳбарияти томонидан тасдиқланган хабар бериш схемасига мувофиқ амалга оширилади (В илова). «Шикастланиш» ҳолати тўғрисида маълум қилинган корхона раҳбарларининг фамилиялари БУПга хабар қилинади;

d) корхона раҳбарлари билан станцияда тиклаш ишларини ўтказиш

муддатлари ва шартларини келишади;

е) қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча воқеа-ходисаларни Алмашинадиган ходимларнинг тезкор журнаliga (ПС-1) ёки Аппарат журнаliga ёзиб қўяди;

ф) кейинги ишлар тезкор (авариявий) ёки режадан ташқари ишларни ўтказишда РН 45-232 (7.1, 9.1) да келтирилган телекоммуникация ускунасида ТСИни режалаштириш ва ташкил қилиш тартибига ҳамда ушбу ҳужжат алгоритмига мувофиқ бажарилади:

- агар ишларни айнан шу куни бажариш зарур бўлса, БУПга тезкор-тиклаш ишларига буюртма беради;

- агар бундай ишларни кейинги кунларда бажариш мумкин бўлса, БУПга ТСИни ўтказиш учун буюртма беради

(6.2.4-банди қушимча равишда киритилган, 1-сон ўзгар.)

6.3 УБП сменали ходимлари бажарадиган ишлар

АПдан НО «шикастланиши» тўғрисидаги хабарни олиб, УБП қуйидагиларни бажаради:

а) ТБПга «2» индекси кўринишидаги хабарни, НО рақамини ва шикастланиш бошланган вақтни узатади. Трактлар ва каналлар тўғрисидаги маълумотлар (юкланганлиги, истеъмолчиларнинг номи, қўлланиладиган ААГ ва ҳ.) тармоқ ресурсларининг асосий қайдномаси ва «Юкклани аниқлаш» дастуридан олинади;

б) АИ-9 ЛАЗга (агар у билан ўзаро ишласа) НО «шикастланиши» тўғрисида хабар қилади ва АИ-9 алоқалари ташкил қилинган трактлар ва каналларга ААГ киритилишини келишади. АИ-9 томонидан ижарага олинган бирламчи гуруҳли трактлар ва каналлар тўғрисидаги маълумотлар тармоқ ресурсларини ҳисобга олиш асосий қайдномасидан олинади. Хабар бериш ЎзР МХХ бўлинмаларига ижарага берилган бирламчи гуруҳли алоқа трактлари ва каналларига техник хизмат кўрсатиш тартибига мувофиқ бажарилади;

с) ТБПга ААГнинг киритилиши ва АИ-9 айрим трактлари (каналлари)га қўшимча резервлашнинг ташкил қилиниши тўғрисида маълум қилади. Маълумотда НО рақами, ААГ рақами ва унинг киритилиш вақти кўрсатилади. Маълумотни тузишда УБП С иловага мувофиқ НО ҳолати индексларидан фойдаланади;

д) корхона раҳбариятига узатиш линияси ёки станциясидаги «шикастланиш» тўғрисида маълум қилади. Маълумот бериш ЎзТТБРМ томонидан тасдиқланган хабар бериш схемасига мувофиқ бажарилади (D илова). «Шикастланиш» тўғрисида маълум қилинган корхона раҳбарларининг фамилиялари ТБПга хабар қилинади;

е) ушбу ҳудудга бириктирилган МХХ МАХ кураторига узатиш линияси ёки станциясидаги «шикастланиш» тўғрисида хабар қилади;

ф) қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча маълумотларни УБП тезкор навбатчилик ҳолати журнаliga ёзиб қўяди;

g) кейинги хатти-ҳаракатлар RH 45-232 (7.1, 9.1)да келтирилган телекоммуникация транспорт тармоғида ТСИни режалаштириш ва ташкил қилиш тартибига ва тезкор (авариявий) ёки режадан ташқари ишларни ўтказишда ушбу ҳужжат алгоритмига мувофиқ бажарилади:

– агар ишларни айнан шу кун бажариш шарт бўлса, тезкор-тиклаш ишларини ўтказиш учун талабномани расмийлаштиради ва УБПга юборади;

– агар ишларни кейинги кунларда ҳам бажариш мумкин бўлса, таъмирлаш ишларини ўтказиш учун талабномани расмийлаштиради ва РБМга юборади.

6.4 ТБП сменали ходимлари бажарадиган ишлар

УБПдан «2» индекси кўринишидаги ахборотни, НО шартли рақамини ва шикастланиш бошланган вақт тўғрисидаги маълумотни олиб ТБП қуйидагиларни бажаради:

а) УБПга «2» индекси кўринишидаги ахборотни, НО рақамини ва «шикастланиш» бошланган вақтни тарқатади. Трактлар ва каналлар тўғрисидаги маълумотлар (УБП манфаатдорлиги, қўлланиладиган ААГ ва ҳ.) тармоқ ресурсларини ҳисобга олиш асосий қайдномаси ва «Юкломани аниқлаш» дастуридан олинади;

б) МБПга телекоммуникациялар тармоғидаги НО «шикастланиши» тўғрисида хабар қилади ва АИ-9 алоқалари ташкил қилинган трактлар ва каналларга ААГ киритилишини келишади. АИ-9 томонидан ижарага олинган трактлар ва каналлар тўғрисидаги маълумотлар тармоқ ресурсларини ҳисобга олиш асосий қайдномасидан олинади. Хабар бериш МХХ бўлинмаларига ижарага берилган алоқа трактлари (каналлари)га техник хизмат кўрсатиш тартибига мувофиқ бажарилади;

с) ЎзТТБРМ раҳбарияти, Вазирлик, «Ўзбектелеком» АК диспетчерлари ва МХХ МАХ кураторига тармоқнинг энг муҳим участкаларидаги НО шикастланганлиги тўғрисида маълум қилади. Маълумот бериш ЎзТТБРМ директори томонидан тасдиқланган хабар бериш схемасига мувофиқ бажарилади (Д илова);

(Ўзгартирилган таҳрир, 1-сон ўзгар.)

д) ЎзТТБРМ раҳбарияти, Вазирлик, «Ўзбектелеком» АК диспетчерлари ва МХХ МАХ кураторига УБПдан олинadиган ахборот асосида «шикастланиш» тўғрисидаги батафсил ахборотни маълум қилади;

(Ўзгартирилган таҳрир, 1-сон ўзгар.)

е) кейинги хатти-ҳаракатлар RH 45-232 (7.1, 9.1)да келтирилган телекоммуникация транспорт тармоғида ТСИни режалаштириш ва ташкил қилиш тартибига ва тезкор (авариявий) ёки режадан ташқари ишларни ўтказишда ушбу ҳужжат алгоритмига мувофиқ бажарилади:

– агар ишларни айнан шу кун бажариш шарт бўлса, УБПга тезкор-тиклаш ишларини ўтказиш учун талабномани қабул қилади;

– агар таъмирлаш ишларини кейинги кунларда ҳам бажариш мумкин бўлса, РБМга талабнома бериш кўрсатмасини беради;

- f) қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча маълумотларни ТБП тезкор навбатчилик ҳолати журналига ёзиб қўяди;
- g) шикастланиш тўғрисидаги маълумотларни кундалик «Ўзбектелеком» АК телекоммуникациялар тармоғининг ҳолати тўғрисида маълумот»га киритади ва РБМ маъмурий корпусига юборади;
- h) РБМ раҳбариятига АП ва УБП томонидан йўл қўйилган ушбу ҳужжат бандлари талабларининг бузилганлиги тўғрисида маълум қилади.

6.5 Манфаатдор УБП сменали ходимлари бажарадиган ишлар

ТБПдан «2» индекси кўринишидаги ахборотни, НО рақамини, «шикастланиш» бошланган вақтни ва ААГ киритилишига буйруқни олиб, қуйидагиларни бажаради:

a) АИ-9 ЛАЗга (агар у билан ўзаро ишласа) телекоммуникациялар тармоғидаги НО шикастланиши тўғрисида хабар қилади ва АИ-9 каналлари ва трактлари учун ААГни киритиш муддатларини келишади. АИ-9 томонидан ижарага олинган бирламчи гуруҳли трактлар ва каналлар тўғрисидаги маълумотлар тармоқ ресурсларини ҳисобга олиш асосий қайдномасидан олинади. Хабар бериш МХХ бўлинмаларига ижарага берилган бирламчи гуруҳли алоқа трактлари ва каналларига техник хизмат кўрсатиш тартибига мувофиқ бажарилади;

b) АПга телекоммуникациялар тармоғидаги НО «шикастланиши» тўғрисида хабар қилади, АИ-9 трактлари (каналлари) учун ААГни киритиш буйруғини беради (бунда ААГ рақами маълум қилинади) ва унинг бажарилишини назорат қилади. Трактлар ва каналлар тўғрисидаги маълумотлар (юклама, истеъмолчиларнинг номи, қўлланиладиган ААГ ва ҳ.) тармоқ ресурсларини ҳисобга олиш асосий қайдномаси ва «Юкломани аниқлаш» дастуридан олинади;

c) қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча маълумотларни ТБП тезкор навбатчилик ҳолати журналига ёзиб қўяди.

6.6 Манфаатдор АП сменали ходимлари бажарадиган ишлар

УБПдан НО «шикастланиши» тўғрисидаги ахборотни, ААГни киритиш тўғрисидаги буйруқни олиб, қуйидагиларни бажаради:

a) АИ-9 ЛАЗга (агар у билан ўзаро ишласа) телекоммуникациялар тармоғидаги НО «шикастланиши» тўғрисида хабар қилади, ААГни киритиш муддатларини келишади. Хабар бериш ЎзР МХХ бўлинмаларига ижарага берилган бирламчи гуруҳли алоқа трактлари ва каналларига техник хизмат кўрсатиш тартибига мувофиқ бажарилади;

b) АИ-9 каналлари (трактлари) учун ААГни киритишга киришади;

c) қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча воқеа-ҳодисаларни сменали ходимларнинг тезкор журналига (ПС-1) ёки «Аппаратхона журнали»га ёзиб қўяди.

7 Назорат қилинадиган объектларнинг огоҳлантирувчи ҳолати- да ШХАТТБТ бўлинмаларининг иш алгоритми

7.1 Умумий қоидалар

Телекоммуникациялар тармоғида ишга туширилган НО огоҳлантирувчи ҳолати тўғрисидаги бутун ахборот РБМда йиғилади, қайта ишланади ва шаҳарлараро алоқа трактлари ва каналларининг линиялари сифати тўғрисидаги ҳисоботни тузишда ҳисобга олинади.

Узатиш линиялари, MS, OMS, ORS, линия ва тармоқ трактлари, ТВ, РЭ, ОС-Ethernet каналларининг юкланганлиги, шунингдек APS ёки ТЧ/64 kbit/s каналларини қўлда коммутациялаш усули билан тикланадиган трактлар тўғрисидаги маълумотлар тармоқ ресурсларини ҳисобга олиш асосий қайдномаларида мавжуд:

- 5.1_ул_лт-шакл бўйича «Узатиш линиялари ва линия трактларининг назорат қилинадиган объектларини рақамлаш қайдномаси»;
- 5.1-шакл бўйича «Тармоқ трактларининг назорат қилинадиган объектларини рақамлаш қайдномаси»;
- 5.3-шакл бўйича «Узатиш тизимларини юклаш қайдномаси» ва бошқалар.

Тармоқ ресурсларини ҳисобга олиш асосий қайдномалари RH 45-250 (6, 7, 8-бўлимлар)да келтирилган технологик ҳужжатларни юритиш тартибига мувофиқ РБМда тузилади ва белгиланган тартибда ишлаш учун ШХАТТБТ таркибий бўлинмаларига юборилади.

Бундан ташқари, ТБП ва УБП ўз ишларида улардан фойдаланувчиларнинг иш жойларидаги «Юкломани аниқлаш» дастуридан фойдаланади.

НО томонидан тикланадиган ААГ рўйхатини РБМ тузади ва RH 45-231 (6-бўлим)да келтирилган ААГни тузиш ва манфаатдор ШХАТТБТ бўлинмаларига етказиш тартибига мувофиқ УБПга етказилади.

Эксплуатация қилувчи корхоналарнинг сменали ходимлари RH 45-203 (6.2.1)да келтирилган ЛАЦ тезкор-техник ҳужжатларини юритиш тартибига кўра аппаратхона журнаliga ёки тезкор журналга ёзиб қўяди. Корхоналарнинг техник ходимлари тезкор-техник ҳужжатларнинг аниқ ва саводли юритилишини таъминлашга мажбурлар.

Алоқа линия-кабель иншоотлари ёки станцион ускунадаги огоҳлантирувчи ҳолат тўғрисида маълумот бериш АП-УБП-ТБП схемаси бўйича 5 min давомида бажарилади.

Биринчи ахборот воқеа-ҳодисанинг бошланган вақти ва характерини, НО номини, станцияларнинг белгиланиши (яъни эксплуатация қилувчи корхона тегишли БТ томонидан қайд қилинган воқеа-ҳодисалар ёки бошқа манбалардан олинган маълумотлар)ни ўз ичига олади.

Батафсил ахборот воқеа содир бўлган жойдан маълумотлар келишига қараб узатилади.

7.2 АП сменали ходимлари бажарадиган ишлар

7.2.1 Кабель узатиш линияси бўйича огоҳлантириш

7.2.1.1 Ташқи манба (кабелчи, айланиб ўтувчи, бегона шахс ва б.)дан алоқа кабелни шикастланишининг юқори эҳтимоли тўғрисидаги ахборотни олиб ва УЛ ёки ЛТдаги огоҳлантирувчи ҳолатни аниқлаб, АП-WS куйидагиларни бажаради:

а) УБПга НО огоҳлантирувчи ҳолати, УЛ, ЛТ белгиланиши, кабелнинг шикастланиш характери, сабаби, участкаси, шикастланиш хавфи бўлган жойгача бўлган масофани ва ахборот олинган вақт тўғрисидаги хабарни узатади;

б) АИ-9 ЛАЗга (агар у билан ўзаро ишласа) линия-кабель иншоотларидаги огоҳлантирувчи ҳолат, алоқалар ишлашининг эҳтимолий тўхтаб қолиши тўғрисида хабар қилади ва ААГ киритилишини келишади. Ўзаро ишлаш МХХ бўлинмаларига ижарага берилган бирламчи гуруҳли алоқа трактлари ва каналларига техник хизмат кўрсатиш тартибига мувофиқ бажарилади;

с) УБП ва АИ-9дан ААГни киритиш ёки айрим тармоқ трактларига резервлашни ташкил қилиш буйруғини олади, уни бажаришга киришади (техник имконият бўлганда);

д) УБПга ААГ киритилиши ёки резервлашни ташкил қилиш тўғрисида маълум қилади;

е) назорат остидаги АПга кабелнинг шикастланиш таҳдиди сабабли УЛ ёки ЛТ огоҳлантирувчи ҳолати тўғрисида хабар қилади ва, агар кабель унинг хизмат кўрсатиш зонасида бўлса, алоқа кабелининг «авария»си ёки «шикастланиши»нинг олдини олиш кўрсатмаларини беради (ўз ваколатлари доирасида);

ф) корхона раҳбариятига ўз хизмат кўрсатиш зонасида ёки назорат остидаги АП хизмат кўрсатиш зонасидаги кабель ёки унинг толалари шикастланишининг юқори эҳтимоли, юз берган воқеа характери, сабаби, кабелнинг шикастланиш хавфи бор жойгача бўлган масофа ва ахборот келиб тушган вақт тўғрисида маълумот беради. Маълумот бериш корхона раҳбарияти томонидан тасдиқланган хабар бериш схемасига мувофиқ бажарилади (В илова). Воқеа-ҳодиса тўғрисида маълум қилинган корхона раҳбарларининг фамилиялари УБПга хабар қилинади;

г) корхона раҳбарияти билан алоқа кабелда «авария» ёки «шикастланиш»нинг олдини олиш ишларини ўтказиш муддатлари ва шартларини келишади;

ҳ) УБПга огоҳлантириш тўғрисида маълум қилинган корхоналар раҳбарларининг фамилияларини хабар қилади;

и) қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча воқеа-ҳодисаларни сменали ходимларнинг тезкор журнаliga (ПС-1) ёки «Аппаратхона журнаli»га ёзиб қўяди;

ј) кейинги хатти-ҳаракатлар РН 45-232 (7.1, 9.1)да келтирилган телекоммуникация транспорт тармоғида ТСИни режалаштириш ва ташкил

қилиш тартибига ва тезкор (авариявий) ёки режадан ташқари ишларни ўтказишда ушбу ҳужжат алгоритмига мувофиқ бажарилади:

– агар ишларни айнан шу кун бажариш шарт бўлса, УБПга тезкор-тиклаш ишларига буюртма беради;

– агар таъмирлаш ишларини кейинги кунларда ҳам бажариш мумкин бўлса, РБМга таъмирлаш ишларини ўтказиш учун талабнома беради.

7.2.1.2 Ўз хизмат кўрсатиш зонасида алоқа кабелни шикастланишининг юқори эҳтимоли сабабли УЛ ёки ЛТдаги огоҳлантирувчи ҳолат тўғрисидаги ахборотни АП-WS дан олиб, АП куйидагиларни бажаради:

а) ўз хизмат кўрсатиш зонасидаги кабелнинг «авария»си ёки «шикастланиш»нинг олдини олиш бўйича АП-WS барча кўрсатмаларини амалга оширади;

б) корхона раҳбариятига кабель ёки унинг толалари шикастланишининг огоҳлантирувчи ҳолати ва юқори эҳтимоли, юз берган воқеа характери, сабаби, кабелнинг шикастланиш хавфи бор жойгача бўлган масофа тўғрисида маълумот беради. Маълумот бериш корхона раҳбарияти томонидан тасдиқланган хабар бериш схемасига мувофиқ бажарилади (В илова). Воқеа-ҳодиса тўғрисида маълум қилинган корхона раҳбарларининг фамилиялари АП-WS га хабар қилинади;

с) корхона раҳбарияти билан алоқа кабелда «авария» ёки «шикастланиш»нинг олдини олиш ишларини ўтказиш муддатлари ва шартларини келишади;

д) АП-WS огоҳлантириш ҳолати тўғрисида маълум қилинган корхоналар раҳбарларининг фамилияларини хабар қилади;

е) қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча воқеа-ҳодисаларни сменали ходимларнинг тезкор журнаliga (ПС-1) ёки «Аппаратхона журнаli»га ёзиб қўяди;

ф) кейинги хатти-ҳаракатлар RH 45-232 (7.1, 9.1)да келтирилган телекоммуникация транспорт тармоғида ТСИни режалаштириш ва ташкил қилиш тартибига ва тезкор (авариявий) ёки режадан ташқари ишларни ўтказишда ушбу ҳужжат алгоритмига мувофиқ бажарилади:

– агар ишларни айнан шу кун бажариш шарт бўлса, УБПга тезкор-тиклаш ишларига буюртма беради;

– агар ишларни кейинги кунларда ҳам бажариш мумкин бўлса, УБПга таъмирлаш ишларини ўтказиш учун талабнома беради.

7.2.1.3 ТТБ кабелнинг шикастланиш хавфи бўлган жойга бориш буйруғини УБП ёки АПдан олиб, узатиш линиясидаги «авария» ёки «шикастланиш»нинг олдини олиш барча чораларини кўради.

Кабель «авария»си ёки «шикастланиш»нинг олдини олиш бўйича иш фақат УБП билан келишилган талабнома асосида бажарилади. Бундай ишларга талабнома RH 45-232 (7.1, 9.1)га келтирилган телекоммуникация транспорт тармоғида ТСИни режалаштириш ва ташкил қилиш белгиланган тартибига мувофиқ расмийлаштирилади. Ишлар тезкор (авариявий) ёки

режадан ташқари ишларни ўтказишда ушбу ҳужжат алгоритмига мувофиқ бажарилади.

7.2.2 Станцион ускунадаги огоҳлантирувчи ҳолат

7.2.2.1 БТ воқеалар маълумотлари бўйича MS, OMS, ORS, линия ва тармоқ трактлари, ТВ, РЭ, ОС-Ethernet каналларидаги НОнинг огоҳлантирувчи ҳолати (алоқалар ишлашининг эҳтимолий тўхтатилиши)ни аниқлагандан кейин АП-WS станцион ускуна ҳисобига қуйидагиларни бажаради:

а) УБПга НО огоҳлантирувчи ҳолати, унинг белгиланиши, ҳодисанинг характери, ҳодисанинг сабаби ва бошланган вақти тўғрисидаги хабарни узатади;

б) АИ-9 ЛАЗга (агар у билан ўзаро ишласа) ўз станцияси ёки назорат остидаги АП станцияси ҳисобига НО огоҳлантирувчи ҳолати ва алоқалар ишлашининг эҳтимолий тўхтатилиши тўғрисида хабар қилади, ААГ киритилишини келишади. Ўзаро ишлаш МХХ бўлинмаларига ижарага берилган бирламчи гуруҳли алоқа трактлари ва каналларига техник хизмат кўрсатиш тартибига мувофиқ бажарилади;

с) УБП ва АИ-9дан ААГни киритиш ёки айрим тармоқ трактларига резервлашни ташкил қилиш буйруғини олади, уни бажаришга киришади (техник имконият бўлганда);

д) УБПга ААГ киритилиши ёки резервлашни ташкил қилиш тўғрисида маълум қилади;

е) назорат остидаги АПга огоҳлантирувчи ҳолат ва унинг станциясидаги ускуна ҳисобига алоқалар ишлашининг эҳтимолий тўхтаб қолиши, БТга сигналнинг келиш сабаби ва вақти тўғрисида хабар қилади;

ф) корхона раҳбариятига огоҳлантирувчи ҳолат ва ўз станцияси ёки назорат остидаги АП станциясидаги ускуна ҳисобига алоқалар ишлашининг эҳтимолий тўхтаб қолиши, воқеа характери, сабаби, БТга сигналнинг келиш сабаби ва вақти тўғрисида маълумот беради. Маълумот бериш корхона раҳбарияти томонидан тасдиқланган хабар бериш схемасига мувофиқ бажарилади (В илова). Воқеа-ҳодиса тўғрисида маълум қилинган корхона раҳбарларининг фамилиялари УБПга хабар қилинади;

г) корхона раҳбарияти билан станцияда «авария» ёки «шикастланиш»нинг олдини олиш ишларини ўтказиш муддатлари ва шартларини келишади;

h) УБПга огоҳлантириш ҳолати тўғрисида маълум қилинган раҳбар шахсларнинг фамилияларини хабар қилади;

i) қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча воқеа-ҳодисаларни сменали ходимларнинг тезкор журнаliga (ПС-1) ёки «Аппаратхона журнаli»га ёзиб қўяди;

j) кейинги хатти-ҳаракатлар RH 45-232 (7.1, 9.1)да келтирилган телекоммуникация транспорт тармоғида ТСИни режалаштириш ва ташкил қилиш тартибига ва тезкор (авариявий) ёки режадан ташқари ишларни ўтказишда ушбу ҳужжат алгоритмига мувофиқ бажарилади:

– агар ишларни айнан шу кун бажариш шарт бўлса, УБПга тезкор-тиклаш ишларига буюртма беради;

– агар ишларни кейинги кунларда ҳам бажариш мумкин бўлса, УБПга таъмирлаш ишларини ўтказиш учун талабнома беради.

7.2.2.2 АП-WS дан MS, OMS, ORS, линия ва тармоқ трактлари, ТВ, РЭ, ОС-Ethernet каналларидаги огоҳлантирувчи ҳолат ва ўзига тегишли станциядаги ускуна ҳисобига алоқаларнинг эҳтимолий тўхтаб қолиши тўғрисидаги ахборотни олганидан кейин АП қуйидагиларни бажаради:

а) ўзига тегишли станциядаги ускуна ҳисобига «авария» ёки «шикастланиш»нинг олдини олиш бўйича АП-WS барча кўрсатмаларини амалга оширади;

б) корхона раҳбариятига огоҳлантирувчи ҳолат ва ўзига тегишли станциядаги ускуна ҳисобига алоқалар ишлашининг эҳтимолий тўхтаб қолиши, воқеа характери, унинг сабаби ва воқеанинг бошланган вақти тўғрисида маълумот беради. Маълумот бериш корхона раҳбарияти томонидан тасдиқланган хабар бериш схемасига мувофиқ бажарилади (В илова). Воқеа-ҳодиса тўғрисида маълум қилинган корхона раҳбарларининг фамилиялари АП-WS га хабар қилинади;

с) корхона раҳбарияти билан станциядаги «авария» ёки «шикастланиш»нинг олдини олиш ишларини ўтказиш муддатлари ва шартларини келишади;

д) АП-WS га огоҳлантириш ҳолати тўғрисида маълум қилинган корхоналар раҳбарларининг фамилияларини хабар қилади;

е) қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча воқеа-ҳодисаларни сменали ходимларнинг тезкор журналига (ПС-1) ёки «Аппаратхона журнали»га ёзиб қўяди;

ф) кейинги хатти-ҳаракатлар RH 45-232 (7.1, 9.1)да келтирилган телекоммуникация транспорт тармоғида ТСИни режалаштириш ва ташкил қилиш тартибига ва тезкор (авариявий) ёки режадан ташқари ишларни ўтказишда ушбу ҳужжат алгоритмига мувофиқ бажарилади:

– агар ишларни айнан шу кун бажариш шарт бўлса, УБПга тезкор-тиклаш ишларига буюртма беради;

– агар ишларни кейинги кунларда ҳам бажариш мумкин бўлса, УБПга таъмирлаш ишларини ўтказиш учун талабнома беради.

7.2.3 РРЛ узатишдаги огоҳлантирувчи ҳолат

7.2.3.1 АП-LT, маҳаллий локал терминал воқеа-ҳодисаларининг маълумотлари бўйича станциядаги огоҳлантирувчи ҳолатни, РРЛ ёки унинг стволларидаги алоқаларнинг эҳтимолий тўхтатилишини аниқлаб, қуйидагиларни бажаради:

а) УБПга огоҳлантирувчи ҳолат, НО белгиланишини, воқеа-ҳодисанинг характери, сабаби, бошланган вақти тўғрисидаги хабарни узатади;

б) назорат остидаги АПга огоҳлантирувчи ҳолат ва унинг станциясидаги ускуна ҳисобидан алоқа ишлашининг эҳтимолий тўхтатилиши ва LT га сигналнинг келиш сабаби ва вақти тўғрисида маълум қилади;

с) корхона раҳбариятига огоҳлантирувчи ҳолат ва ўзига тегишли станция ёки назорат остидаги АП станциясининг ускунаси ҳисобидан алоқа ишлашининг эҳтимолий тўхтатилиши, воқеа-ҳодисанинг характери, LT га сигналнинг келиш сабаби ва вақти тўғрисида маълум қилади. Маълумот бериш корхона раҳбарияти томонидан тасдиқланган хабар бериш схемасига мувофиқ бажарилади (В илова). Воқеа-ҳодиса тўғрисида маълум қилинган корхона раҳбарларининг фамилиялари УБПга хабар қилинади;

д) корхона раҳбарияти билан РРЛ станцияда «авария» ёки «шикастланиш»нинг олдини олиш бўйича ишларни ўтказиш муддатлари ва шартларини келишади;

е) УБПга огоҳлантирувчи ҳолат тўғрисида маълум қилинган раҳбар шахсларнинг фамилияларини маълум қилади;

ф) қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча воқеа-ҳодисаларни сменали ходимларнинг тезкор журнаliga (ПС-1) ёки «Аппаратхона журнаli»га ёзиб қўяди;

г) кейинги хатти-ҳаракатлар RH 45-232 (7.1, 9.1)да келтирилган телекоммуникация транспорт тармоғида ТСИни режалаштириш ва ташкил қилиш тартибига ҳамда тезкор (авариявий) ёки режадан ташқари ишларни ўтказишда ушбу ҳужжат алгоритмига мувофиқ бажарилади:

– агар ишларни худди шу куни бажариш зарур бўлса, УБПга тезкор-тиклаш ишларини ўтказиш учун буюртма беради;

– агар ишларни кейинги кунларда бажариш мумкин бўлса, таъмирлаш ишларини ўтказиш учун УБПга талабнома беради.

7.2.3.2 АП-LT дан РРЛ ёки унинг стволларидаги огоҳлантирувчи ҳолат ва ўзига тегишли станциядаги ускуна ҳисобидан алоқалар ишлашининг эҳтимолий тўхтатилиши тўғрисидаги ахборотни олиб, АП қуйидаги ишларни бажаради:

а) АП-LT барча кўрсатмаларини амалга оширади ва ўзига тегишли станция ускунаси ҳисобидан «авария» ёки «шикастланиш»нинг олдини олиш чораларини кўради;

б) корхона раҳбариятига огоҳлантирувчи ҳолат ва ўзига тегишли станциянинг ускунаси ҳисобидан алоқа ишлашининг эҳтимолий тўхтатилиши, воқеа-ҳодисанинг характери, унинг сабаби ва воқеа-ҳодиса бошланган вақти тўғрисида маълум қилади. Маълумот бериш корхона раҳбарияти томонидан тасдиқланган хабар бериш схемасига мувофиқ бажарилади (В илова). Воқеа-ҳодиса тўғрисида маълум қилинган корхона раҳбарларининг фамилиялари АП-LTга хабар қилинади;

с) корхона раҳбарияти билан станциядаги «авария» ёки «шикастланиш»нинг олдини олувчи ишларни ўтказиш муддатлари ва шартларини келишади;

d) АП-ЛТга огоҳлантирувчи ҳолат тўғрисида хабар қилинган раҳбар шахсларнинг фамилияларини маълум қилади;

е) қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча воқеа-ҳодисаларни сменали ходимларнинг тезкор журнали (ПС-1)га ёки «Аппаратхона журнали»га ёзиб қўяди;

ф) кейинги хатти-ҳаракатлар RH 45-232 (7.1, 9.1)да келтирилган телекоммуникация транспорт тармоғида ТСИни режалаштириш ва ташкил қилиш тартибига ҳамда тезкор (авариявий) ёки режадан ташқари ишларни ўтказишда ушбу ҳужжат алгоритмига мувофиқ бажарилади:

– агар ишларни худди шу куни бажариш керак бўлса, УБПга тезкор-тиклаш ишларини ўтказиш учун буюртма беради;

– агар ишларни кейинги кунларда бажариш мумкин бўлса, таъмирлаш ишларини ўтказиш учун УБПга талабнома беради.

7.2.3.3 АП-WS дан MS, ORS, тармоқ трактлари, ТВ ва РЭ каналларидаги огоҳлантирувчи ҳолат ва алоқалар ишлашининг эҳтимолий тўхтатилиши тўғрисидаги ахборотни олиб, АП-ЛТ қуйидаги ишларни бажаради:

а) АП-WS барча кўрсатмаларини амалга оширади, ўзига тегишли станция ускунасида «авария» ёки «огоҳлантириш»нинг олдини олиш чораларини кўради ёки назорат остидаги АПга тегишли кўрсатмаларни беради;

б) корхона раҳбариятига ўзига тегишли станция ёки назорат остидаги АП станциясидаги ускунанинг огоҳлантирувчи ҳолати ва алоқалар ишлашининг эҳтимолий тўхтаб қолиши тўғрисида маълум қилади. Маълумот бериш корхона раҳбарияти томонидан тасдиқланган хабар бериш схемасига мувофиқ бажарилади (В илова). Воқеа-ҳодиса тўғрисида маълум қилинган корхона раҳбарларининг фамилиялари УБПга хабар қилинади;

с) УБПга кўрилган чоралар ва огоҳлантирувчи ҳолат тўғрисида маълум қилинган раҳбар шахсларнинг фамилияларини хабар қилади;

д) корхона раҳбарияти билан станциядаги «авария» ёки «шикастланиш»нинг олдини олиш ишларини ўтказиш муддатлари ва шартларини келишади;

е) қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча воқеа-ҳодисаларни сменали ходимларнинг тезкор журнали (ПС-1)га ёки «Аппаратхона журнали»га ёзиб қўяди;

ф) кейинги хатти-ҳаракатлар RH 45-232 (7.1, 9.1)да келтирилган телекоммуникация транспорт тармоғида ТСИни режалаштириш ва ташкил қилиш тартибига ҳамда тезкор (авариявий) ёки режадан ташқари ишларни ўтказишда ушбу ҳужжат алгоритмига мувофиқ бажарилади:

– агар ишларни худди шу куни бажариш керак бўлса, УБПга тезкор-тиклаш ишларини ўтказиш учун буюртма беради;

– агар ишларни кейинги кунларда бажариш мумкин бўлса, таъмирлаш ишларини ўтказиш учун УБПга талабнома беради.

7.2.3.4 Ўзига тегишли станция ускунаси ҳисобидан НО «огоҳлантирилиши»ни аниқлаган АП-ШТС қуйидагиларни бажаради:

а) УБПга НО «огоҳлантирилиши» тўғрисида маълум қилади (агар истеъмолчидан битта 2 Mbit/s оқимдаги камида учта ТЧ/64 kbit/s каналлар-

нинг сифати ёмонлашганлиги тўғрисида даъво келиб тушган бўлса ёки АРЎда тегишли оптик ҳамда акустик назорат сигналлари асосида УБПга маълум қилинади). Маълумотда НО белгиланиши, «огоҳлантириш» бошланган вақт ва сабаби кўрсатилади;

б) АИ-9 ЛАЗга (агар у билан ўзаро ишласа) «огоҳлантириш», алоқалар ишлашининг эҳтимолий тўхтаб қолиши тўғрисида хабар қилади ва ТЧ/64 kbit/s каналлар учун ААГ киритилишини келишади. Хабар бериш МХХ бўлинмаларига ижарага берилган бирламчи гуруҳли алоқа трактлари ва каналларига техник хизмат кўрсатиш тартибига мувофиқ бажарилади;

с) агар «огоҳлантириш» ўзига тегишли станция ускунасида юз берган бўлса, «огоҳлантириш»ни аниқлаш чораларини кўради;

д) агар «огоҳлантириш» карама-қарши ШТС станциясининг ускунасида юз берган бўлса, «огоҳлантириш» сабабини аниқлашда иштирок этади (ўз мажбуриятлари доирасида);

е) УБП ва АИ-9 дан алоҳида тармоқ трактлари учун ААГ киритилиши ёки резервлашни ташкил қилиш буйруғини олиб, уни бажаришга киришади (техник имконият мавжуд бўлганда);

ф) корхона раҳбариятига станциядаги «огоҳлантириш» тўғрисида маълум қилади. Маълумот бериш корхона раҳбарияти томонидан тасдиқланган хабар бериш схемасига мувофиқ бажарилади (В илова). Воқеа-ходиса тўғрисида маълум қилинган корхоналар раҳбарларининг фамилиялари УБПга хабар қилинади;

г) корхона раҳбарияти билан ўзига тегишли станцияда тиклаш ишларини ўтказиш муддатлари ва шартларини келишади;

h) агар огоҳлантириш ўзига тегишли станция ускунасида юз берган бўлса, УБПга «огоҳлантириш» сабабини ва огоҳлантириш тўғрисида маълум қилинган раҳбар шахсларнинг фамилияларини хабар қилади;

и) қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча воқеа-ходисаларни сменали ходимларнинг тезкор журнали (ПС-1)га ёки «Аппаратхона журнали»га ёзиб қўяди;

j) кейинги хатти-ҳаракатлар РН 45-232 (7.1, 9.1)да келтирилган телекоммуникация транспорт тармоғида ТСИни режалаштириш ва ташкил қилиш тартибига ҳамда тезкор (авариявий) ёки режадан ташқари ишларни ўтказишда ушбу ҳужжат алгоритмига мувофиқ бажарилади:

– агар ишларни худди шу куни бажариш керак бўлса, УБПга тезкор-тиклаш ишларини ўтказиш учун буюртма беради;

– агар ишларни кейинги кунларда бажариш мумкин бўлса, таъмирлаш ишларини ўтказиш учун УБПга талабнома беради.

7.2.4 Йўлдош трактдаги огоҳлантирувчи ҳолат

Ер станциясидаги АП тезкор навбатчи ходимлари ўзига тегишли ускунанинг индикация сигналлари бўйича ва бошқа белгиларга кўра йўлдош трактнинг йўналишларидан бирида ёки умуман станциядаги огоҳлантирувчи ҳолатни аниқлаб, қуйидаги ишларни бажарадилар:

а) йўлдош трактдаги ёки йўналишлардан биридаги огоҳлантирувчи

ҳолат тўғрисида, ҳодисанинг бошланган вақти, ҳодисанинг характери тўғрисида маълум қилади;

б) трактнинг огоҳлантирувчи ҳолатининг сабабини аниқлайди ва бу ҳақда БПУга хабар қилади;

с) корхона раҳбариятига станциянинг ўз ускунаси ҳисобига огоҳлантирувчи ҳолат ва алоқанинг эҳтимолий тўхтаб қолиши тўғрисида хабар қилади. Хабар корхона раҳбарияти томонидан тасдиқланган хабар бериш схемасига мувофиқ амалга оширилади (В илова). «Авария» ҳолати тўғрисида маълум қилинган корхона раҳбарларининг фамилиялари БУПга маълум қилинади;

д) корхона раҳбарлари, шунингдек, зарур бўлса кўшни йўлдош станция ёки MSOC (Интелсат йўлдош оператори) билан ер станциясидаги «авария»нинг олдини олиш ишларини ўтказиш муддатлари ва шартларини келишади;

е) қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча воқеа-ҳодисаларни Алмашинадиган ходимларнинг тезкор журнаliga (ПС-1) ёки Аппарат журнаliga ёзиб қўяди;

ф) кейинги ишлар тезкор (авариявий) ёки режадан ташқари ишларни ўтказишда RH 45-232 (7.1, 9.1) да келтирилган телекоммуникация ускунасида ТСИни режалаштириш ва ташкил қилиш тартибига ҳамда ушбу ҳужжат алгоритмига мувофиқ бажарилади:

- агар ишларни айнан шу куни бажариш зарур бўлса, БУПга тезкор-тиклаш ишларига буюртма беради;

- агар бундай ишларни кейинги кунларда бажариш мумкин бўлса, БУПга ТСИни ўтказиш учун буюртма беради.

(7.2.4-банди қўшимча равишда киритилган, 1-сон ўзгар.)

7.3 УБП сменали ходимлари бажарадиган ишлар

АПдан НО «огоҳлантирилиши» тўғрисидаги хабарни олиб, УБП куйидаги ишларни бажаради:

а) ТБПга «3» индекси кўринишидаги хабарни, НО рақами ва огоҳлантириш бошланган вақтини узатади. Трактлар ва каналлар тўғрисидаги маълумотлар (юклаш, истеъмолчиларнинг номлари, қўлланиладиган ААГ ва ҳ.) тармоқ ресурсларини ҳисобга олиш асосий қайдномасидан ва «Юкломани аниқлаш» дастуридан олинади;

б) АИ-9 ЛАЗга (агар у билан ўзаро ишласа) НО «огоҳлантирилиши», алоқалар ишлашининг эҳтимолий тўхтаб қолиши тўғрисида хабар қилади ва АИ-9 алоқалари ташкил қилинган трактлар ва каналларга ААГ киритилишини келишади. АИ-9 томонидан ижарага олинadиган бирламчи гуруҳли трактлар ва каналлар тўғрисидаги маълумотлар тармоқ ресурсларини ҳисобга олиш асосий қайдномасидан олинади. Хабар бериш ЎзР МХХ бўлинмаларига ижарага берилган бирламчи гуруҳли алоқа трактлари ва каналларига техник хизмат кўрсатиш тартибига мувофиқ бажарилади;

с) корхона раҳбариятига узатиш линияси ёки станциядаги «огоҳлантириш» тўғрисида маълум қилади. Маълум қилиш РБМ томонидан тас-

диқланган хабар бериш схемасига мувофиқ бажарилади (D илова). «Огоҳлантириш» тўғрисида маълум қилинган корхона раҳбарларининг фамилиялари ТБПга хабар қилинади;

d) ушбу ҳудудга бириктирилган МХХ МАХ кураторига узатиш лияси ёки станциядаги «огоҳлантириш» тўғрисида хабар қилади;

e) тармоқ ҳолатини таҳлил қилади, ААГ киритилиши ва айрим алоқа трактлари (каналлари) учун қўшимча резервлашнинг ташкил қилиниши тўғрисида қарор қабул қилади ва ТБП билан келишади;

f) АП-WS га ААГ киритилиши, айрим трактлар (каналлар) учун қўшимча резервлашнинг ташкил қилиниши буйруғини беради ва унинг бажарилишини назорат қилади;

g) ААГ киритилиши ва айрим алоқа трактлари (каналлари) учун қўшимча резервлашнинг ташкил қилиниши тўғрисида ТБПга хабар қилади. Маълумотда НО рақами, ААГ рақами ва унинг киритилиши вақти кўрсатилади. Маълумотни тузишда УБП С иловага мувофиқ НО ҳолатининг индексларидан фойдаланади;

h) қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча маълумотларни УБП тезкор навбатчилик ҳолати журнаliga ёзиб қўяди;

i) кейинги хатти-ҳаракатлар RH 45-232 (7.1, 9.1)да келтирилган телекоммуникация транспорт тармоғида ТСИни режалаштириш ва ташкил қилиш тартибига ҳамда тезкор (авариявий) ёки режадан ташқари ишларни ўтказишда ушбу ҳужжат алгоритмига мувофиқ бажарилади:

– агар ишларни худди шу куни бажариш керак бўлса, тезкор-тиклаш ишларини ўтказиш учун талабномани расмийлаштиради ва ТБПга юборади;

– агар ишларни кейинги кунларда бажариш мумкин бўлса, таъмирлаш ишларини ўтказиш учун талабномани расмийлаштиради ва РБМга юборади.

7.4 ТБП сменали ходимлари бажарадиган ишлар

УБПдан НО «огоҳлантирилиши» тўғрисидаги ахборотни олгандан кейин ТБП қуйидагиларни бажаради:

a) манфаатдор УБПга «3» индекс кўринишидаги ахборотни, НО рақамини, «огоҳлантириш» бошланган вақтни тарқатади. Трактлар ва каналлар тўғрисидаги маълумотлар (УБП манфаатдорлиги, қўлланиладиган ААГ ва ҳ.) РБМ тармоқ ресурсларининг асосий қайдномасидан ва «Юкломани аниқлаш» дастуридан олинади;

b) МБПга НО «огоҳлантирилиши», алоқалар ишлашининг эҳтимолий тўхтатилиши тўғрисида хабар қилади ва АИ-9 алоқалари ташкил қилинган трактлар ва каналлар учун ААГ киритилишини келишади. АИ-9 томонидан ижарага олинadиган трактлар ва каналлар тўғрисидаги маълумотлар тармоқ ресурсларини ҳисобга олиш асосий қайдномасидан олинади;

c) РБМ раҳбариятига, Вазирлик, «Ўзбектелеком» АК диспетчерларига ва МХХ МАХ кураторига тармоқнинг энг муҳим участкаларидаги «огоҳлантириш» тўғрисида маълум қилади. Маълумот бериш РБМ дирек-

тори томонидан тасдиқланган хабар бериш схемасига мувофиқ бажарилади (D илова);

(Ўзгартирилган таҳрир, 1-сон ўзгар.)

d) тармоқ ҳолатини таҳлил қилади, ААГ киритилиши, айрим алоқа трактлари (каналлари) учун қўшимча резервлашнинг ташкил қилиниши тўғрисида қарор қабул қилади, ААГ киритилишида иштирок этадиган УБПга буйруқ беради ва бажарилишини назорат қилади;

е) тармоқнинг бош маъмури билан ўзаро ишлайди ва трактларнинг узлуксиз ишлашини таъминлаш бўйича тезкор масалаларни биргаликда ҳал қилади;

ф) РБМ раҳбариятига, «Ўзбектелеком» АК операторига, МХХ МАХ кураторига, Вазирлик диспетчерига УБПдан олинadиган ахборот асосида «огоҳлантириш» тўғрисидаги батафсил ахборотни маълум қилади;

(Ўзгартирилган таҳрир, 1-сон ўзгар.)

g) кейинги хатти-ҳаракатлар РН 45-232 (7.1, 9.1)да келтирилган телекоммуникация транспорт тармоғида ТСИни режалаштириш ва ташкил қилиш тартибига ҳамда тезкор (авариявий) ёки режадан ташқари ишларни ўтказишда ушбу ҳужжат алгоритмига мувофиқ бажарилади:

– агар ишларни худди шу куни бажариш керак бўлса, УБПда тезкор-тиклаш ишларини ўтказиш учун талабномани қабул қилади;

– агар таъмир ишларини кейинги кунларда бажариш мумкин бўлса, РБМга талабномани бериш тўғрисида кўрсатма беради;

h) қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча маълумотларни ТБП тезкор навбатчилик ҳолати журнаliga ёзиб қўяди;

i) огоҳлантириш тўғрисидаги маълумотларни кундалик «Ўзбектелеком» АК телекоммуникациялар тармоғининг ҳолати тўғрисида маълумот»га киритади ва РБМ маъмурий корпусига юборади;

j) РБМ раҳбариятига АП ва УБП томонидан йўл қўйилган ушбу норматив ҳужжатнинг бандларидаги талабларнинг бузилганлиги тўғрисида маълум қилади.

7.5 Манфаатдор УБП сменали ходимлари бажарадиган ишлар

ТБПдан «3» индекс кўринишидаги ахборотни, НО рақамини, «огоҳлантириш» бошланган вақтни ва ААГ киритилиши учун буйруқни олганидан кейин қуйидагиларни бажаради:

а) АИ-9 ЛАЗга (агар у билан ўзаро ишласа) НО «огоҳлантирилиши», алоқалар ишлашининг эҳтимолий тўхтаб қолиши ва АИ-9 каналлари ва бирламчи гуруҳли трактлари учун ААГни киритиш муддатлари тўғрисида хабар қилади. АИ-9 томонидан ижарага олинadиган трактлар ва каналлар тўғрисидаги маълумотлар тармоқ ресурсларини ҳисобга олиш асосий қайдномасидан олинади. Хабар бериш МХХ бўлинмаларига ижарага берилган бирламчи гуруҳли алоқа трактлари (каналлари)га техник хизмат кўрсатиш тартибига мувофиқ бажарилади. АИ-9 томонидан ижарага олинadиган бирламчи гуруҳли трактлар ва каналлар тўғрисидаги маълумотлар РБМ тармоқ ресурсларининг асосий қайдномасидан олинади;

б) АП-ШТСга НО «огоҳлантирилиши» тўғрисида хабар қилади, ТЧ/64 kbit/s каналларига ААГни киритиш буйруғини беради (бунда ААГ рақами хабар қилинади) ва унинг бажарилишини назорат қилади;

с) манфаатдор АП-WS ва АП-LТга участкаси ва сабабини кўрсатган ҳолда НО «огоҳлантирилиши» тўғрисида хабар қилади ва ААГни киритиш буйруғини беради. Трактлар ва каналлар тўғрисидаги маълумотлар (юклама, истеъмолчилар номлари, қўлланиладиган ААГ ва ҳ.) тармоқ ресурсларини ҳисобга олиш асосий қайдномасидан ва «Юкломани аниқлаш» дастуридан олинади;

д) ТБПдан айрим трактлар (каналлар)га қўшимча резервлашни ташкил қилиш буйруғини олиб, вазиятни таҳлил қилади, АП буйруғини беради ва бажарилишини назорат қилади;

е) қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча маълумотларни УБП тезкор навбатчилик ҳолати журналига ёзиб қўяди.

7.6 Манфаатдор АП сменали ходимлари бажарадиган ишлар

УБПдан НО «огоҳлантирилиши» тўғрисидаги ахборотни ва ААГни киритиш буйруғини олиб, қуйидагиларни бажаради:

а) АИ-9 ЛАЗга (агар у билан ўзаро ишласа) НО «огоҳлантирилиши», алоқалар ишлашининг эҳтимолий тўхтаб қолиши ҳамда АИ-9 каналлари ва бирламчи гуруҳли трактлари учун ААГни киритиш муддатлари тўғрисида хабар қилади. Хабар бериш МХХ бўлинмаларига ижарага берилган бирламчи гуруҳли алоқа трактлари ва каналларига техник хизмат кўрсатиш тартибига мувофиқ бажарилади;

б) қарама-қарши станция билан биргаликда ТЧ/64 kbit/s каналлари учун ААГ киритилишига киришади;

с) агар УБПдан бундай буйруқ келган бўлса, айрим алоқа трактлари (каналлари)га қўшимча резервлашни ташкил қилади;

д) қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча воқеа-ҳодисаларни сменали ходимларнинг тезкор журнали (ПС-1)га ёки «Аппаратхона журнали»га ёзиб қўяди.

8 Назорат қилинадиган объектлар тикланганда ШХАТТБТ бўлинмаларининг иш алгоритми

8.1 Умумий қоидалар

Алоқа линия-кабель иншоотларида ёки станцион ускунадаги «авария», «шикастланиш» ва огоҳлантирувчи ҳолатдан кейин НО тикланиши тўғрисида маълум қилиш 5 min давомида АП-УБП-ТБП схемаси бўйича бажарилади.

Эксплуатация қилувчи корхоналарнинг сменали ходимлари аппаратхона журналига ёки тезкор журналга ёзувларни РН 45-203 6.2.1-бандга мувофиқ ЛАЦ тезкор-техник ҳужжатларини юритиш тартибига мувофиқ бажаради. Корхоналарнинг техник ходимлари тезкор-техник ҳужжатларнинг аниқ ва саводли юритилишини таъминлашлари керак.

8.2 АП сменали ходимлари бажарадиган ишлар

8.2.1 Кабель узатиш линиясидаги «Норма»

8.2.1.1 Кабелдаги авария-тиклаш ишларини тугаллаб ТТБ қуйидагиларни бажаради:

а) АП-WS га узатиш линиясининг тикланганлиги тўғрисида хабар қилади. Кабелдаги ишлар тўлиқ тугаганидан кейин, яъни вақтли ёки доимий киритмани монтаж қилиш ва уни траншея (қудуқ ва ҳ.)га ётқизиш тугаганидан кейин хабар қилинади. Узатиш линиясида авария-тиклаш ишлари жараёнида ҳар бир линия тракти (асосий ва резерв тракти)нинг тикланиши тўғрисидаги ахборот дарҳол АП-WS га етказилади. Ҳар бир трактни эксплуатацияга олиш АП-WS оператори томонидан қабул қилиш ва узатиш сигналининг даражаларини текшириш натижалари бўйича бажарилади. АП-WS дан алоқа трактлари ва каналларининг тикланганлиги тасдиқланганидан кейин иш тугалланган ҳисобланади;

б) АП-WS ёки УБПга узатиш линиясидаги «авария», «шикастланиш» ёки огоҳлантирувчи ҳолатнинг батафсил сабабини узатади. Маълумот қуйидагилар тўғрисидаги ахборотни ўз ичига олади:

- кабель узунлигини кўрсатган ҳолда вақтли ёки доимий киритмани ташкил қилиш вақти;
- кабель шикастланган жойдан толаларни ўлчаш ўтказилган станциягача бўлган масофа;
- линия-кабель иншоотлари шикастланишининг аниқлаштирилган ўлчамлари;
- шикастланиш вақтида кабелнинг жойлашиш чуқурлиги;
- кабелни тиклашда кабелнинг ётқизилганлик чуқурлиги;
- таниш устунчалари (кабелнинг маҳкамланганлиги) мавжудлиги ва унинг жойлашган жойи;
- воқеа-ҳодиса юз берган жой ёки аҳоли пунктининг географик номи;
- кабель ва линия-кабель иншоотларининг шикастланиш характери;
- шикастланиш юз беришида айбдор бўлган ташкилотнинг номи ёки жисмоний шахсларнинг фамилиялари;
- кабелнинг шикастланиши ва кабель магистралининг қўриқлаш зонасида йўл қўйилган бузилиш фактини тасдиқловчи биргаликда тузилган «Далолатнома»;
- ушбу ҳудудга бириктирилган ҳуқуқни ҳимоя қилиш органлари вакилларининг бўлиши, уларнинг унвонлари ва фамилиялари;
- тиклаш ишларининг олиб борилиши учун жавобгар бўлган шахсларнинг фамилиялари ва лавозимлари.

8.2.1.2 ТТБдан узатиш линиясининг тикланганлиги тўғрисидаги ахборотни олиб, АП-WS қуйидагиларни бажаради:

а) узатиш линияси, MS, OMS, ORS, линия ва тармоқ трактлари, ТВ, РЭ, ОС-Ethernet каналларининг «норма» ҳолатини аниқлайди, ҳар бир ЛТни қабул қилиш ва узатиш сигналларининг даражасини текширади. Ҳар бир ЛТ (асосий ва резерв) тикланиши ва унинг эксплуатацияга олиниши тўғрисидаги ахборот дарҳол УБПга етказилади;

б) УБПга «норма» кўринишидаги хабарни, УЛ, ЛТ белгиланиши ва тикланиш вақтини узатади;

с) УБПга УЛдаги «авария», «шикастланиш» ёки огоҳлантирувчи ҳолатнинг батафсил сабабини маълум қилади. Маълумот қуйидагилар тўғрисидаги ахборотни ўз ичига олади:

- кабель узунлигини кўрсатган ҳолда вақтли ёки доимий киритмани ташкил қилиш вақти;

- кабель шикастланган жойдан толаларни ўлчаш ўтказилган станциягача бўлган масофа;

- линия-кабель иншоотлари шикастланишининг аниқлаштирилган ўлчамлари;

- шикастланиш вақтида кабелнинг жойлашиш чуқурлиги;

- кабелни тиклашда кабелнинг ётқизилганлик чуқурлиги;

- таниш устунчалари (кабелнинг маҳкамланганлиги) мавжудлиги ва унинг жойлашган жойи;

- воқеа-ҳодиса юз берган жой ёки аҳоли пунктнинг географик номи;

- кабель ва линия-кабель иншоотларининг шикастланиш характери;

- шикастланиш юз беришида айбдор бўлган ташкилотнинг номи ёки жисмоний шахсларнинг фамилиялари;

- кабелнинг шикастланиши ва кабель магистралининг қўриқлаш зонасида йўл қўйилган бузилиш фактини тасдиқловчи биргаликда тузилган «Далолатнома»;

- ушбу ҳудудга бириктирилган ҳуқуқни ҳимоя қилиш органлари вакилларининг бўлиши, уларнинг унвонлари ва фамилиялари;

- тиклаш ишларининг олиб борилиши учун жавобгар бўлган шахсларнинг фамилиялари ва лавозимлари;

д) АИ-9 ЛАЗга (агар у билан ўзаро ишласа) УЛ ёки ЛТ тикланганлиги тўғрисида ва батафсил сабабини хабар қилади. Унинг бирламчи гуруҳли трактларининг асосий трассаларга қайта уланишини келишади, рухсат олиб, яна қайта ўтишни бажаради. Ўзаро ишлаш ЎЗР МХХ бўлинмаларига ижарага берилган бирламчи гуруҳли алоқа трактлари ва каналларига техник хизмат кўрсатиш тартибига мувофиқ бажарилади;

е) УБП билан ААГ олинишини ёки трассалар резервланишини келишади, агар ААГ киритилиши ёки резервлашни ташкил қилиш УБП буйруғи бўйича қўшимча равишда бажарилган бўлса (қолган ҳолларда келишилмайди);

f) агар УБПдан қўшимча ААГни олиш ёки трассаларни резервлаш учун буйруқ келиб тушган бўлса (қолган ҳолларда асосий трассаларга қайтадан ўтиш ихтиёрий равишда юз беради);

g) УБП ва АИ-9 га қўшимча ААГ олиниши ёки трассаларни резервлаш тўғрисида маълум қилади;

h) тикланган НО базасида ташкил қилинган ТВ ва РЭ каналларининг ишламай туриши тўғрисидаги маълумотларни истеъмолчи билан аниқлаштиради ва НО тикланганидан кейин 30 min ичида маълумотларни УБПга узатади;

i) манфаатдор коммутация тармоқларининг истеъмолчилари ва узелларига (агар улар билан ўзаро ишласа) улар трактларининг тикланганлиги тўғрисида хабар қилади;

j) назорат остидаги АПга узатиш линиялари ва линия трактларининг тикланганлиги тўғрисида хабар қилади;

к) қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча воқеа-ҳодисаларни сменали ходимларнинг тезкор журнали (ПС-1)га ёки «Аппаратхона журнали»га ёзиб қўяди.

8.2.2 Станция ускунасидаги «Норма»

БТ воқеа-ҳодисаларининг маълумотлари бўйича MS, OMS, ORS, линия ва тармоқ трактлари, ТВ, РЭ, ОС-Ethernet каналларининг «норма» ҳолатини аниқлаб, АП-WS қуйидаги ишларни бажаради:

а) УБПга «норма» кўринишидаги маълумотни, НО белгиланиши ва тикланиш вақтини узатади. Линия трактларини эксплуатацияга топшириш РУТ элементлари ишлаш қобилиятининг назорат текширувидан ва БТ воқеасида тикланадиган трактлар параметрларини ўлчагандан кейин бажарилади;

б) агар ўзига тегишли станция ускунасида ёки назорат остидаги ускунада авария юз берган бўлса, УБПга «авария»нинг батафсил сабабини хабар қилади;

с) АИ-9 ЛАЗга (агар у билан ўзаро ишласа) унинг бирламчи гуруҳли трактлари, каналларининг «тикланганлиги» тўғрисида ва батафсил сабабини хабар қилади. Бирламчи гуруҳли трактлар ва каналларнинг асосий трассаларга қайта уланишини келишади, рухсат олиб, қайта ўтишни бажаради. Ўзаро ишлаш ЎзР МХХ бўлинмаларига ижарага берилган бирламчи гуруҳли алоқа трактлари ва каналларига техник хизмат кўрсатиш тартибига мувофиқ бажарилади;

д) агар ААГ киритилиши ёки резервлашни ташкил қилиш УБП буйруғи бўйича қўшимча равишда бажарилган бўлса, УБП билан ААГ олиниши ёки трассанинг резервланишини келишади (қолган ҳолларда келишилмайди);

е) агар УБПдан қўшимча ААГ олиниши ёки трассаларни резервлаш буйруғи келган бўлса, трактларнинг асосий трассаларга ўтишини бажаради (қолган ҳолларда асосий трассаларга ўтиш ихтиёрий равишда бажарилади);

f) УБП ва АИ-9 га қўшимча ААГ олиними ёки трассаларни резервлаш тўғрисида маълум қилади;

g) назорат остидаги АПга унинг станция ускунасидаги «норма» тўғрисида хабар қилади;

h) тикланган НО базасида ташкил қилинган ТВ ва РЭ каналларининг ишламай туриши тўғрисидаги маълумотларни истеъмолчи билан аниқлаштиради ва НО тикланганидан кейин 30 min ичида маълумотларни УБПга узатади;

i) манфаатдор коммутация тармоқларининг истеъмолчилари ва узелларига (агар улар билан ўзаро ишласа) улар трактларининг тикланганлиги тўғрисида хабар қилади;

j) корхона раҳбариятига унинг станцияси ёки назорат остидаги АП станциясидаги «норма» тўғрисида батафсил сабабини кўрсатган ҳолда маълум қилади;

k) қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча воқеа-ҳодисаларни сменали ходимларнинг тезкор журнали (ПС-1)га ёки «Аппаратхона журнали»га ёзиб қўяди.

8.2.3 РРЛ узатишдаги «Норма»

8.2.3.1 Маҳаллий локал терминалларнинг назорат сигналлари бўйича РРЛ ёки унинг стволларининг «норма» ҳолатини аниқлаб, АП-ЛТ қуйидаги ишларни бажаради:

a) УБПга «норма» кўринишидаги маълумотни, РРЛ стволларининг белгиланишини, тикланиш вақтини узатади;

b) назорат остидаги АПга унинг РРЛ аппаратурасидаги «норма» тўғрисида хабар қилади;

c) корхона раҳбариятига ўзига тегишли станция ёки назорат остидаги АП станциясидаги РРЛ стволларининг «норма» ҳолати тўғрисида маълум қилади;

d) тикланган НО базасида ташкил қилинган ТВ ва РЭ каналларининг бекор туриши тўғрисидаги маълумотларни истеъмолчи билан аниқлаштиради ва НО тикланганидан кейин 30 min ичида маълумотларни УБПга узатади;

e) қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча воқеа-ҳодисаларни сменали ходимларнинг тезкор журнали (ПС-1)га ёки «Аппаратхона журнали»га ёзиб қўяди.

8.2.3.2 АП-WS дан MS, ORS, тармоқ трактлари, ўз станцияси ёки назорат остидаги АП станциясининг ТВ ва РЭ каналларидаги «норма» ҳолати тўғрисидаги ахборотни қабул қилиб, АП-ЛТ қуйидагиларни бажаради:

a) АП-WS ва УБПга «авария», «шикастланиш» ёки «огоҳлантириш»нинг батафсил сабабини хабар қилади;

b) корхона раҳбариятига ўз станцияси ёки назорат остидаги АП станциясининг NE да «норма» ҳолати тўғрисида маълум қилади;

с) қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча воқеа-ҳодисаларни сменали ходимларнинг тезкор журнали (ПС-1)га ёки «Аппаратхона журнали»га ёзиб қўяди.

8.2.3.3 ТЧ/64 kbit/s каналларида «норма» ҳолатини аниқлаб, АП-ШТС қуйидагиларни бажаради:

а) УБПга 2 Mbit/s оқимнинг тикланганлиги тўғрисида маълум қилади ва «авария», «шикастланиш» ёки «огоҳлантириш» ўзига тегишли станцияда юз берган бўлса батафсил сабабини хабар қилади. Маълумотда 2 Mbit/s оқимнинг тикланиш вақти ва трактнинг белгиланиши кўрсатилади;

б) АИ-9 ЛАЗга (агар у билан ўзаро ишласа) унинг каналлари «тикланганлиги» тўғрисида ва батафсил сабабини хабар қилади. ТЧ/64 kbit/s каналларнинг асосий трассаларга қайта уланишини келишади, рухсат олиб, қайта ўтишни бажаради. Ўзаро ишлаш МХХ бўлинмаларига ижарага берилган бирламчи гуруҳли алоқа трактлари ва каналларига техник хизмат кўрсатиш тартибига мувофиқ бажарилади;

с) УБП билан ААГ олиниши ёки каналлар резервланишини келишади, агар ААГ киритилиши ёки резервлашни ташкил қилиш қўшимча равишда УБП буйруғи бўйича бажарилган бўлса;

д) агар УБПдан қўшимча ААГни ёки резервлашни олиш буйруғи келган бўлса, каналларнинг асосий трассаларга ўтказилишини бажаради (қолган ҳолларда келишилмайди);

е) УБПга қўшимча ААГ ёки каналлар резервланишининг олиниши тўғрисида маълум қилади;

ф) корхона раҳбариятига ва раҳбар станцияга батафсил сабабини кўрсатган ҳолда ўзига тегишли станциядаги тармоқ трактининг «норма» ҳолати тўғрисида маълум қилади;

г) манфаатдор коммутация тармоғининг истеъмолчилари ва узелларига улар каналларининг тикланганлиги тўғрисида хабар қилади;

ҳ) қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча воқеа-ҳодисаларни сменали ходимларнинг тезкор журнали (ПС-1)га ёки «Аппаратхона журнали»га ёзиб қўяди.

8.2.3.4 Ер станциясидаги АП тезкор навбатчи ходимлари ўзига тегишли ускунанинг индикация сигналлари бўйича ва қўшни йўлдош станциялар билан бирга «норма» ҳолатини аниқлаб, қуйидаги ишларни бажардилар:

а) БУПга йўлдош трактдаги «норма» кўринишидаги хабарни, тикланиш вақтини ва «авария», «шикастланиш» ёки «огоҳлантириш» ҳолатларининг батафсил сабабини маълум қилади. Хабарда тикланган трактнинг белгиланиши кўрсатилади;

б) корхона раҳбариятига ўз ускунасидаги йўлдош трактнинг тикланиши тўғрисида маълум қилади;

с) истеъмолчи билан тикланган НО базасида ташкил қилинган каналларнинг бекор туришлари тўғрисидаги маълумотларни аниқлаштиради ва каналлар тиклангандан кейин 30 минут ичида маълумотларни БУПга юборади;

d) қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча воқеа-ҳодисаларни Алмашинадиган ходимларнинг тезкор журнаliga (ПС-1) ёки Аппарат журнаliga ёзиб қўяди.

(8.2.3.4-банди қўшимча равишда киритилган, 1-сон ўзгар.)

8.3 УБП сменали ходимлари бажарадиган ишлар

АП-WS ва АП-LT дан НО даги «норма» тўғрисидаги маълумотни олиб, УБП қуйидаги ишларни бажаради:

a) ТБПга «4» индекс кўринишидаги хабарни, НО рақамини, батафсил сабабини кўрсатган ҳолда унинг тикланиш вақтини, илгари қайд қилинган «1», «2» ёки «3» индексларини узатади. Тикланаётган НОда ташкил қилинган, ишга туширилган трактлар ва каналлар тўғрисидаги маълумотлар (юклаш, истеъмолчилар номлари, қўлланиладиган ААГ ва ҳ.) тармоқ ресурсларини ҳисобга олиш асосий қайдномасидан ва «Юккланиш» дастуридан олинади;

b) АИ-9 ЛАЗга (агар у билан ўзаро ишласа) унинг бирламчи гуруҳли трактлари, каналларининг «тикланганлиги» тўғрисида ва батафсил сабабини хабар қилади. ТЧ/64 kbit/s бирламчи гуруҳли трактлари ва каналларининг асосий трассаларга қайта уланишини келишади. Ўзаро ишлаш МХХ бўлинмаларига ижарага берилган бирламчи гуруҳли алоқа трактлари ва каналларига техник хизмат кўрсатиш тартибига мувофиқ бажарилади;

c) агар АИ-9 дан рухсатнома бўлса, АПга ТЧ/64 kbit/s трактлари ва каналларининг қайта ўтиш буйруғини беради;

d) ТЧ/64 kbit/s каналларини йўқотган ўз зонасидаги АП-ШТСга НО тикланганлиги тўғрисида хабар қилади;

e) коммутация тармоғининг манфаатдор истеъмолчилари ва узелларига (агар улар билан ўзаро ишласа) улар трактларининг тикланганлиги тўғрисида хабар қилади;

f) батафсил сабабини кўрсатган ҳолда НО тикланганлиги тўғрисида корхона раҳбариятига маълум қилади;

g) ушбу ҳудудга бириктирилган МХХ МАХ кураторига батафсил сабабини кўрсатган ҳолда узатиш линияси ёки станциядаги «норма» тўғрисида хабар қилади;

h) тармоқ ҳолатини таҳлил қилади ва қўшимча ААГ киритилиши ва айрим алоқа трактлари (каналлари) учун резервлаш тўғрисида қарор қабул қилади;

i) ўзи томонидан қабул қилинган қарор асосида ёки ТБП буйруғи бўйича қўшимча ААГ киритилиши ёки айрим трактлар (каналлар) резервланишининг олиниши тўғрисида АПга буйруқ беради ва унинг бажарилишини назорат қилади;

j) ТБПга қўшимча ААГ ва айрим алоқа трактлари (каналлари) учун резервланишнинг олиниши тўғрисида маълум қилади;

k) тикланган НО базасида ташкил қилинган ТВ ва РЭ каналларининг ишламай туриши тўғрисидаги маълумотларни истеъмолчи билан

аниқлаштиради ва НО тикланганидан кейин 30 min ичида маълумотларни ТБПга узатади;

1) қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча маълумотларни УБП тезкор навбатчилик ҳолати журнаliga ёзиб қўяди.

8.4 ТБП сменали ходимлари бажарадиган ишлар

УБПдан «4» индекси кўринишидаги ахборотни, НО рақамини ва аввал қайд қилинган «1», «2» ёки «3» индексларининг батафсил сабабини олиб, ТБП қуйидагиларни бажаради:

а) манфаатдор УБПга «4» индекс кўринишидаги ахборотни, НО рақамини, НО тикланиш вақтини ва сабабини тарқатади. Тикланган НОда ташкил қилинган, ишга туширилган трактлар ва каналлар тўғрисидаги маълумотлар (УБП манфаатдорлиги, истеъмолчилар номлари, қўлланиладиган ААГ ва ҳ.) РБМ тармоқ ресурсларининг асосий қайдномасидан ва «Юкклани аниқлаш» дастуридан олинади;

б) МБПга унинг трактлари, ТЧ/64 kbit/s каналларининг тикланиши ва батафсил сабабини хабар қилади. ТЧ/64 kbit/s трактлари ва каналларининг асосий трассаларга қайта уланишини келишади. Ўзаро ишлаш ЎЗР МХХ бўлинмаларига ижарага берилган алоқа трактлари (каналлари)га техник хизмат кўрсатиш тартибига мувофиқ бажарилади;

с) агар АИ-9 дан рухсатнома олган бўлса, УБПга ТЧ/64 kbit/s трактлари ва каналларининг қайта ўтиш буйруғини беради;

д) РБМ раҳбарияти, «Ўзбектелеком» АК оператори, МХХ МАХ куратори ва Вазирлик диспетчерига УБПдан олинadиган ахборот асосида батафсил сабабини кўрсатган ҳолда тармоқнинг энг муҳим участкаларида НО тикланганлиги тўғрисида маълум қилади;

(Ўзгартирилган тахрир, 1-сон ўзгар.)

е) тармоқнинг ҳолатини таҳлил қилади, қўшимча ААГ ва айрим трактлар (каналлар) учун резервлашнинг олинishi тўғрисида қарор қабул қилади, УБПга буйруқ беради ва унинг бажарилишини назорат қилади;

ф) МДХ мамлакатларининг манфаатдор МБМга ЎЗР телекоммуникациялар тармоғидаги «норма» тўғрисида хабар қилади (хабар бериш АМХ Комиссияси қошидаги алоқа тармоқларини бошқариш бўйича ишчи гуруҳ кенгашининг баённомасига мувофиқ бажарилади);

г) қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча маълумотларни ТБП тезкор навбатчилик ҳолати журнаliga ёзиб қўяди;

ҳ) тикланиш тўғрисидаги маълумотларни «Ўзбектелеком» АК телекоммуникация тармоғининг ҳолати тўғрисида маълумот»га киритади ва РБМ маъмурий корпусига юборади.

8.5 Манфаатдор УБП сменали ходимлари бажарадиган ишлар

ТБПдан «4» индекси кўринишидаги ахборотни, НО рақамини, НО тикланиш вақтини ва ААГни олиш буйруғини олиб, қуйидагиларни бажаради:

а) АИ-9 ЛАЗга (агар у билан ўзаро ишласа) бирламчи гуруҳли трактлари, ТЧ/64 kbit/s каналларининг тикланганлиги тўғрисида ва батафсил сабабини хабар қилади. ТЧ/64 kbit/s бирламчи гуруҳли трактлари ва каналларининг асосий трассаларга ўтишини келишади. Ўзаро ишлаш МХХ бўлинмаларига ижарага берилган бирламчи гуруҳли алоқа трактлари ва каналларига техник хизмат кўрсатиш тартибига мувофиқ бажарилади;

б) манфаатдор АПга НО тикланганлиги тўғрисида хабар қилади, ТЧ/64 kbit/s каналлари учун ААГ олиниши буйруғини беради ва унинг бажарилишини назорат қилади. Тикланган НОда ташкил қилинган, ишга туширилган каналлар тўғрисидаги маълумотлар (юкланиш, истеъмолчилар номлари, қўлланиладиган ААГ ва ҳ.) тармоқ ресурсларини ҳисобга олиш асосий қайдномасидан ва «Юккланиш аниқлаш» дастуридан олинади;

с) АПга қўшимча ААГ олиниши ва айрим трактлар (каналлар) учун трассаларнинг резервланиши буйруғини беради (агар ТБПдан буйруқ келган бўлса) ва унинг бажарилишини назорат қилади;

д) коммутация тармоғининг манфаатдор истеъмолчилари ва узелларига (агар улар билан ўзаро ишласа) улар трактларининг тикланиши тўғрисида хабар қилади;

е) қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча маълумотларни УБП тезкор навбатчилик ҳолати журналига ёзиб қўяди.

8.6 Манфаатдор АП сменали ходимлари бажарадиган ишлар

УБПдан НО тикланганлиги тўғрисидаги ахборотни олиб, қуйидагиларни бажаради:

а) АИ-9 ЛАЗга (агар у билан ўзаро ишласа) унинг бирламчи гуруҳли трактлари, бирламчи гуруҳли трактлари ва ТЧ/64 kbit/s каналларининг тикланганлиги тўғрисида ва батафсил сабабини хабар қилади. бирламчи гуруҳли трактлари ва ТЧ/64 kbit/s каналларининг асосий трассаларга ўтишини келишади. Ўзаро ишлаш МХХ бўлинмаларига ижарага берилган бирламчи гуруҳли алоқа трактлари ва каналларига техник хизмат кўрсатиш тартибига мувофиқ бажарилади;

б) агар УБП ва АИ-9 дан буйруқ келган бўлса, айрим алоқа трактлари (каналлари) учун қўшимча ААГ ва трассалар резервланишини олади ҳамда бажарилиши тўғрисида УБПга хабар қилади;

с) коммутация тармоқларининг манфаатдор истеъмолчилари ва узелларига (агар улар билан ўзаро ишласа) улар трактларининг тикланганлиги тўғрисида хабар қилади;

д) қабул қилинган ва узатилган ахборотни, шунингдек барча воқеа-ҳодисаларни сменали ходимларнинг тезкор журнали (ПС-1)га ёки «Аппаратхона журнали»га ёзиб қўяди.

9 Телекоммуникациялар тармоғидаги авариялар ва табиий офатларда ШХАТТБТ бўлинмаларининг иш алгоритми

9.1 Телекоммуникация корхоналари табиий ва техноген характердаги фавқулодда вазиятлар, йирик шикастланишлар, оммавий бузилишлар, авариялар, босқинчилик ҳужумлари, бегона шахсларнинг алоқа объектларига кириб боришлари келтириб чиқарган алоқа воситаларининг тўхтатб қолишларида, шунингдек телекоммуникация корхоналари ишдан чиққанда дарҳол қуйидаги турдаги ахборотни йиғадиладар ва РБМга юборадиладар:

- а) воқеа-ҳодиса бошланган вақт;
- б) воқеа-ҳодиса характери;
- с) шикастланган магистралларнинг номи;
- д) ишдан чиққан алоқа объектларининг номи;
- е) электр таъминоти ташқи манбаларининг шикастланиши, бу узеллар/станцияларда автоном электр таъминот манбаларининг мавжудлиги тўғрисида;
- ф) телевидение ва РЭ (республика, маҳаллий) узатишнинг тўхтаб қолиш вақти (h ва min да).

9.2 Воқеа-ҳодисалар бошланганидан кейин 3 соатдан кечиктирмасдан 9.1-бандда кўрсатилган батафсил ахборот хабар қилинадиган бузилиш характери ва ўлчамини аниқлаштирган ҳолда навбатдаги маълумот берилади.

9.3 Қўшимча равишда қуйидаги ахборот маълум қилинади:

- а) туманлар бўйича телекоммуникация магистраллари ва корхоналари шикастланишининг аниқлаштирилган ўлчами ва алоқалар ишлашининг бузилиш вақти;
- б) автоном электр таъминот манбаларининг ишлаш вақти (соатлар ва минутларда), автоном электр таъминот манбаларида ишлайдиган ҳар бир телекоммуникация корхонаси бўйича ёқилғининг сарфланиши ва қолган захиралари;
- с) авария (табиий офат оқибатлари)ни тугатиш ишларида банд бўлган ходимлар ва тиклаш ишларининг олиб борилиши учун жавобгар шахслар (фамилияси, лавозими) миқдори;
- д) кўчма станциялардан фойдаланишга тайёрлик (қачон, қаердан, қандай вазифа билан ва қандай воситалардан фойдаланган ҳолда йўлга чиқди, сайёр бригада ёки станцияга ким раҳбарлик қилади);
- е) юз берга воқеа-ҳодиса тўғрисида маълум қилинган Фавқулодда вазиятлар вазирлиги, МХХ, Туман ички ишлар бошқармаси вакилларининг фамилиялари (жойлашган жойи бўйича);
- ф) авария оқибатларини тугатиш учун маҳаллий ҳокимиятлардан қандай ёрдам сўралди ва бу ёрдам қандай ҳажмда кўрсатилди.

9.4 9.3-банд бўйича ахборот жорий сутканинг 12:00 ва кейинги сутканинг 00:00 ҳолати бўйича маълум қилинади.

9.5 Алоқаларнинг тикланиш вақти, шикастланган телекоммуникация корхоналарининг ишлашни бошлаши тўғрисидаги маълумотлар дарҳол ШХАТТБТ бўлинмалари орқали амалга оширилади.

9.6 Телекоммуникация магистраллари ва корхоналарига зарар келтирмаган табиий офатлар (зилзилалар, дарёлар тошқинлари, сел оқимлари, кўчкилар ва ҳ.) тўғрисидаги ахборот ҳам хабар қилинади. Маълумот: «сана (куни ва ойи), вақти, нима юз берган, алоқага зарар етказилмаган» шакли бажарилади.

9.7 Телекоммуникациялар тармоғидаги фавқулодда вазият тўғрисидаги бутун ахборот АП-УБП-ТБП таркибий бўлинмалари орқали РБМда йиғилади.

9.8 РБМ келаётган ахборотнинг таҳлилини амалга оширади ва фавқулодда вазиятнинг Ўзбекистон телекоммуникация тармоғининг ишлашига таъсирини баҳолайди. Вазирлик, манфаатдор операторлар, тегишли давлат органлари ва махсус истеъмолчиларга ахборотни етказди.

(Ўзгартирилган таҳрир, 1-сон ўзгар.)

9.9 Фавқулодда вазиятлар юзага келганда ШХАТТБТ таркибий бўлинмаларининг хатти-ҳаракатлари буйруқлар ва бошқа норматив ҳужжатларда белгиланган.

9.10 Фавқулодда вазиятлар келтириб чиқарган телекоммуникация воситаларининг ишлаши тўхтатб қолган ҳолатлар, шунингдек уларни тиклаш бўйича қабул қилинган тезкор чораларни Вазирликка етказиш Вазирлик томонидан тасдиқланган «Маълум қилиш ва ахборотнинг ўтиши схемаси»га мувофиқ бажарилади.

(Ўзгартирилган таҳрир, 1-сон ўзгар.)

10 Режага оид, режадан ташқари таъмирлаш-созлаш ва тезкор ишларни ўтказишда ШХАТТБТ бўлинмаларининг иш алгоритми

10.1 Умумий қоидалар

Алоқа линиялари, трактлари, ТЧ/64 kbit/s каналлари ва ТВ ҳамда ТЭ тармоқларининг каналларидаги режага оид ТСИ иш сифатини текшириш ва параметрлар ҳамда характеристикаларнинг белгиланган нормаларга мувофиқ жорий қийматларини қўллаб-қувватлаш учун амалга оширилади.

«Ўзбектелеком» АК телекоммуникация тармоғида режага оид ва режадан ташқари ТСИни ўтказиш тўғрисидаги бутун ахборот РБМда йиғилади, қайта ишланади ва 62-алоқа-сон шакл бўйича статистик «Халқаро алоқа линиялари, трактлари ва каналларининг сифати тўғрисида ҳисобот»ни тузишда ҳисобга олинади. Трактлар ўлчашларга ёпилганлиги сабабли алоқа каналларининг тўхтаб қолишлари давомийлиги RN 45-190 га мувофиқ 15, 16-сатрлар (2, 3, 4, 6-устунлар)да ҳисобга олинади.

Режага оид ТСИ РБМ томонидан тасдиқланган режалар асосида алоқаларни ёпган ва ёпмаган ҳолда ўтказилади ҳамда ишларни ўтказиш

сифати учун жавоб берадиган бош раҳбар станция раҳбарлиги остида бажарилади.

ТВ ва ТЭ тармоқларининг каналларини ўлчаш Ўз МТРК билан биргаликда ўтказилади.

РТСИга қуйидагиларга йўналтирилган ишлар киради:

– ЎзР Телекоммуникациялар тармоғини ривожлантириш режасига мувофиқ транспорт тармоғини такомиллаштириш;

– алоқа кабелларига хизмат кўрсатиш (кабелни олиб чиқиш ёки таъмирлаш);

– РУТ ускунаси элементларининг ишламай қолиши ёки носозликлари тўғрисида огоҳлантириш ва уларнинг олдини олиш;

– сув тошқинлари, кўчкилар, сел оқимлари ва б. юзага келганда кабель ва станция алоқа иншоотларидаги хавф тўғрисида огоҳлантириш ва уни бартараф этиш;

– НО нормадан оғганда уларнинг ҳолатини тиклаш ва б.

РТСИга рухсатнома зонасида ишлар режалаштирилган УБП талабномаси бўйича РБМ томонидан расмийлаштирилади. Талабномаларни расмийлаштириш ва бериш RH 45-232 (7.1, 9.1)да келтирилган телекоммуникация транспорт тармоғида ТСИни режалаштириш ва ташкил қилиш тартибига мувофиқ амалга оширилади.

Тармоқда алоқаларни ёпган ҳолда режага оид ва режадан ташқари ТСИни бажаришда ААГ киритилади ёки айрим трактлар (каналлар) учун қўшимча резервлаш ташкил қилинади.

Истеъмолчи манфаатларида ҚМТ билан кузатиладиган трактларнинг барча қайта уланишлари режалаштирилган ишларнинг вақт оралиғида бажарилиши керак. Бу истеъмолчи дастлаб РТСИ тўғрисида хабар олади, аммо бунда тайёргарлик иши ёки ҚМТ билан кузатиладиган трактларнинг қайта уланиши тўғрисидаги ахборотни олмаганлиги билан боғлиқ.

Каналларни резерв трассаларга қайта улаш муддатлари дастлаб истеъмолчи билан келишилиши керак.

ШХАТТБТ тармоқда режага оид ва режадан ташқари ишларнинг ўтказилиши тўғрисидаги қўшимча хабар бермаслиги сабабли станция ва узелларнинг техник ходимлари белгиланган муддатда қуйидагиларни таъминлайди:

– ААГ киритилиши;

– айрим тарктлар (каналлар)га қўшимча резервлашни ташкил қилиш;

– станция ва магистралнинг режага оид ва режадан ташқари ишларнинг ўтказилишига тайёрлиги.

Ўзбекистон телекоммуникация тармоғида ТСИни ўтказишда хабар бериш масаласи бўйича АИ-9 бўлинмалари билан ўзаро ишлаш МХХ бўлинмаларига ижарага берилган алоқа каналларига техник хизмат кўрсатиш тартибига мувофиқ амалга оширилади.

Узатиш линиялари, MS, OMS, ORS, линия ва тармоқ трактлари, ТВ, РЭ, ОС-Ethernet каналларининг юкланганлиги, шунингдек ТЧ/64 kbit/s каналларини APS усули билан ёки қўлда коммутациялаш орқали тикланадиган трактлар тўғрисидаги маълумотлар тармоқ ресурсларини ҳисобга олиш асосий қайдномаларида мавжуд:

- 5.1-сон_ул_лт-шакл бўйича «Узатиш линиялари ва линия трактларининг назорат қилинадиган объектларини рақамлаш қайдномаси»;
- 5.1-сон шакл бўйича «Тармоқ трактларининг назорат қилинадиган объектларини рақамлаш қайдномаси»;
- 5.3-шакл бўйича «Узатиш тизимларини юклаш қайдномаси» ва б.

Тармоқ ресурсларини ҳисобга олиш асосий қайдномалари RH 45-250 (6, 7, 8-бўлимлар)да келтирилган технологик ҳужжатларни юритиш тартибига мувофиқ тузилади ва белгиланган тартибда ишлаш учун ШХАТТБТ таркибий бўлинмаларига юборилади.

Бундан ташқари, ТБП ва УБП ўз ишида РБМга тегишли бўлган ва ТБП ҳамда УБП фойдаланувчиларининг иш жойларида бўлган «Юкклани аниқлаш» дастуридан фойдаланади.

Тикланадиган НОнинг ААГ рўйхати РБМ томонидан тузилади ва RH 45-231 (6-бўлим)да келтирилган ААГни тузиш ва ШХАТТБТ манфаатдор бўлинмаларига етказиш тартибига мувофиқ УБПга етказилади.

10.2 Режага оид ва режадан ташқари ТСИни белгиланган муддатларда ўтказиш

10.2.1 АП (ишларни ўтказиш учун жавобгар) ишларни бошлашдан 15 min олдин қуйидаги ишларни бажаради:

- а) УБПга ТСИни белгиланган вақтда ўтказишга тайёрлиги ва НО белгиланиши тўғрисидаги хабарни етказди;
- б) келгуси ишлар тўғрисида жойлашган жойи бўйича АИ-9 ЛАЗга хабар қилади (агар у билан ўзаро ишласа);
- с) маълумотларни сменали ходимларнинг журнали (ПС-1)га ёки «Аппаратхона журнали»га ёзиб қўяди;
- д) белгиланган муддатларда режага оид ёки режадан ташқари ТСИни ўтказишга киришади.

10.2.2 АПдан режага оид ёки режадан ташқари ТСИни ўтказишга тайёрлиги тўғрисидаги хабарни олиб, УБП қуйидагиларни бажаради:

- а) ТБПга ишларни ўтказишга тайёрлиги тўғрисидаги хабарни «2-5» ёки «2-8» индекслар кўринишида, вақт ва НО рақамини узатади;
- б) жойлашган жойи бўйича АИ-9 ЛАЗга келгуси ишлар тўғрисида хабар беради;
- с) маълумотларни УБП тезкор навбатчилик ҳолати журналига ёзиб қўяди;
- д) ишларни ўтказишнинг белгиланган муддатлари ва шартларига мувофиқ ТСИ ўтказилишини назорат қилади.

10.2.3 УБПдан режага оид ёки режадан ташқари ТСИ ўтказишга тайёрлиги тўғрисидаги хабарни олиб, ТБП қуйидаги ишларни бажаради:

- a) келгуси ишлар тўғрисида АИ-9 МБПга хабар қилади;
- b) маълумотларни ТБП тезкор навбатчилик ҳолати журнаliga ёзиб қўяди;
- c) ишларни ўтказишнинг белгиланган муддатлари ва шартларига мувофиқ ишлар ўтказилишини назорат қилади.

10.3 Режага оид ва режадан ташқари ТСИни белгиланган муддатларда тугатиш

10.3.1 АП (ишларни ўтказиш учун жавобгар) белгиланган муддатларда режага оид ёки режадан ташқари ТСИ тугаганда қуйидагиларни бажаради:

- a) УБПга ишларнинг тугалланганлиги тўғрисидаги хабарни, НО белгиланишини ва ўтказилган ишлар натижасини узатади;
- b) жойлашган жойи бўйича АИ-9 ЛАЗга (агар у билан ўзаро ишласа) ишларнинг тугаганлиги тўғрисида хабар қилади ва унинг бирламчи гуруҳли трактлари ва каналларининг асосий трассаларга қайта ўтишини келишади;
- c) маълумотларни сменали ходимлар журнаli (ПС-1)га ёки «Аппаратхона журнаli»га ёзиб қўяди.

10.3.2 АПдан режага оид ёки режадан ташқари ТСИ тугатилганлиги тўғрисидаги хабарни олиб, УБП белгиланган муддатларда қуйидаги ишларни бажаради:

- a) «2-5» ёки «2-8» индексларидан кейин «4» индекс кўринишидаги хабарни, НО шартли рақамини ва ўтказилган ишлар натижасини узатади;
- b) жойлашган жойи бўйича АИ-9 ЛАЗга ишларнинг тугатилганлиги тўғрисида хабар қилади ва бирламчи гуруҳли трактлар ва каналларининг асосий трассаларга қайта ўтказилишини келишади;
- c) маълумотларни УБП тезкор навбатчилик ҳолати журнаliga ёзиб қўяди;

d) ўтказилган ишлар натижасини RH 45-232 (С илова)га мувофиқ 54-шакл бўйича тузилган «Режага оид ва режадан ташқари таъмирлаш-созлаш ишлари ўтказилишини ҳисобга олиш қайдномаси»га ёзиб қўяди.

10.3.3 УБПдан режага оид ёки режадан ташқари ТСИ тугатилганлиги тўғрисидаги хабарни олиб, ТБП белгиланган муддатларда қуйидаги ишларни бажаради:

- a) ишларнинг тугатилганлиги тўғрисида МБПга хабар қилади ва оқимларнинг асосий трассаларга ўтказилишини келишади;
- b) маълумотларни ТБП тезкор навбатчилик ҳолати журнаliga ёзиб қўяди;
- c) ўтказилган ишлар натижасини 54-шакл бўйича тузилган «Режага оид ва режадан ташқари таъмирлаш-созлаш ишлари ўтказилишини ҳисобга олиш қайдномаси»га ёзиб қўяди.

10.4 Режага оид ва режадан ташқари ТСИ ўтказилишини бошлашнинг кечиктирилиши

10.4.1 Режага оид ва режадан ташқари ТСИни ўтказишнинг кечиктирилиши тўғрисида маълум бўлганидан кейин АП (ишларнинг ўтказилиши учун жавобгар) қуйидаги ишларни бажаради:

а) УБПни ишларни ўтказиш кечиктирилганлиги тўғрисида хабардор қилади, сабабини, НО белгиланишини хабар қилади ва ишлар кечиктирилган муддатни келишади;

б) жойлашган жойи бўйича АИ-9 ЛАЗга ишларнинг кечиктирилганлигини хабар қилади (агар у билан ўзаро ишласа). Агар ТСИни бажариш кўпи билан 1 h га кечиктирилса, коммутация тармоғининг бошқа истеъмолчилари ва узелларига қайта хабар берилмайди;

с) УБП билан келишилган муддатга мувофиқ ТСИни ўтказишга киришади, бунда алоқаларнинг бекор туриш вақти ТСИ ўтказилиши тўғрисидаги бирламчи хабар беришга мувофиқ қайд қилинади;

д) маълумотлар сменали ходимлар журнали (ПС-1)га ёки «Аппарат-хона журнали»га ёзиб қўйилади.

10.4.2 АПдан режага оид ва режадан ташқари ТСИ ўтказилишининг кечиктирилиши тўғрисидаги ахборотни олиб, УБП қуйидаги ишларни бажаради:

а) ТБПни «4-9» индекси кўринишида ишлар ўтказилишининг кечиктирилиши тўғрисида хабардор қилади, сабаби, НО шартли рақамини хабар қилади ва ишлар кечиктирилган муддатни келишади;

б) жойлашган жойи бўйича АИ-9 ЛАЗга ишларнинг кечиктирилганлиги тўғрисида хабар қилади (коммутация тармоғининг бошқа истеъмолчилари ва узелларига қайта хабар қилинмайди);

с) манфаатдор АПга ишларни бошлаш кечиктирилганлиги ва ишлар қайси муддатга кечиктирилганлигини хабар қилади;

д) маълумотларни УБП тезкор навбатчилик ҳолати журналига ёзиб қўяди;

е) ТБП билан келишилган муддатга мувофиқ ТСИ ўтказилишини назорат қилади, бунда агар ишлар белгиланган муддатдан кечикиб бошланган бўлса, алоқалар бекор туриб қолиш вақти ТСИ ўтказилиши тўғрисидаги бирламчи хабар беришга мувофиқ қайд қилинади.

10.4.3 УБПдан режага оид ва режадан ташқари ТСИ ўтказилишининг кечиктирилиши тўғрисидаги ахборотни олиб, ТБП қуйидаги ишларни бажаради:

а) АИ-9 МБП ишлашининг кечиктирилиши тўғрисида хабар қилади;

б) манфаатдор УБПга «4-9» индекси кўринишидаги ахборотни, НО шартли рақамини ва ишлар қайси муддатга кечиктирилганлигини маълум қилади;

с) маълумотларни ТБП тезкор навбатчилик ҳолати журналига ёзиб қўяди.

10.4.4 ТБПдан режага оид ёки режадан ташқари ТСИ ўтказилишининг кечиктирилиши тўғрисидаги ахборотни олиб, манфаатдор УБП қуйидаги ишларни бажаради:

а) жойлашган жойи бўйича АИ-9 ЛАЗга ишларнинг кечиктирилганлиги тўғрисида хабар қилади (коммутация тармоғининг бошқа истеъмолчилари ва узелларига қайта хабар қилинмайди);

б) манфаатдор АПга ишларни бошлаш кечиктирилганлиги ва ишлар қайси муддатга кечиктирилганлиги тўғрисидаги ахборотни узатади;

с) маълумотларни УБП тезкор навбатчилик ҳолати журнаliga ёзиб қўяди.

10.4.5 УБПдан ТСИ ўтказилишини бошлаш кечиктирилиши тўғрисидаги ахборотни олиб, манфаатдор АП қуйидаги ишларни бажаради:

а) жойлашган жойи бўйича АИ-9 ЛАЗга ишларнинг кечиктирилганлиги тўғрисида хабар қилади (коммутация тармоғининг бошқа истеъмолчилари ва узелларига қайта хабар қилинмайди);

б) маълумотлар сменали ходимлар журнаli (ПС-1)га ёки «Аппаратхона журнаli»га ёзиб қўйилади.

10.5 Режага оид ва режадан ташқари ТСИ тугатилишининг кечиктирилиши

10.5.1 Режага оид ва режадан ташқари ТСИни ўз вақтида тугатиш имкони бўлмаган ҳолда, белгиланган муддатдан 15 min олдин АП (ишларнинг ўтказилиши учун жавобгар) қуйидаги ишларни бажаради:

а) УБПга ишларни тугатиш кечиктирилганлиги тўғрисида, сабабини, НО белгиланишини хабар қилади ва ишларни тугатиш муддатини келишади;

б) жойлашган жойи бўйича АИ-9 ЛАЗга ишни тугатиш кечиктирилганлиги тўғрисида хабар қилади (агар у билан ўзаро ишласа);

с) коммутация тармоғининг истеъмолчилари ва узелларига ишларни тугатиш кечиктирилганлиги тўғрисида хабар қилади (агар улар билан ўзаро ишласа). Хабар бериш Е иловага мувофиқ бажарилади;

д) маълумотларни сменали ходимлар журнаli (ПС-1)га ёки «Аппаратхона журнаli»га ёзиб қўяди;

е) УБП билан келишилган ишларни ўтказиш муддатига мувофиқ ТСИ ўтказилишини давом эттиради.

10.5.2 АПдан режага оид ва режадан ташқари ТСИ тугатилишининг кечиктирилиши тўғрисидаги ахборотни олиб, УБП қуйидаги ишларни бажаради:

а) ТБПни «2-9» индекс кўринишида ишларни тугаллаш кечиктирилганлиги тўғрисида хабардор қилади, НО шартли рақамини, сабабини хабар қилади ва ишларни тугатиш муддатини келишади;

б) жойлашган жойи бўйича АИ-9 ЛАЗни ишларни тугатиш кечиктирилганлиги ва ишларни тугатиш муддати тўғрисида хабардор қилади;

с) манфаатдор АПга ишларни тугатиш кечиктирилганлиги тўғрисида, НО белгиланишини ва ишларни тугатиш муддатини хабар қилади;

д) коммутация тармоғи истеъмолчилари ва узелларига ишларни тугатиш кечиктирилганлиги ва ишларни тугатиш муддати тўғрисида хабар қилади. Хабар бериш Е иловага мувофиқ бажарилади;

е) маълумотларни УБП тезкор навбатчилик ҳолати журнаliga ёзиб қўяди;

ф) ишларни ўтказишнинг ТБП билан келишилган муддати ва шартларига мувофиқ ТСИ ўтказилишининг назоратини олиб боради;

г) ишларни ўтказиш натижасини 54-шакл бўйича тузилган «Режага оид ва режадан ташқари таъмирлаш-созлаш ишларининг ўтказилишини ҳисобга олиш қайдномаси»га ёзиб қўяди.

10.5.3 УБПдан режага оид ва режадан ташқари ТСИни тугатиш кечиктирилганлиги ва уларни тугатиш муддати тўғрисидаги ахборотни олиб, ТБП қуйидаги ишларни бажаради:

а) ишлар тугатилишининг кечиктирилиши ва муддати тўғрисида АИ-9 МБПга маълум қилади;

б) манфаатдор УБПга «2-9» индекси кўринишидаги ахборотни, НО шартли рақамини ва ишларни тугатиш муддатини узатади;

с) маълумотларни ТБП тезкор навбатчилик ҳолати журнаliga ёзиб қўяди.

10.5.4 ТБПдан режага оид ва режадан ташқари ТСИни тугатиш кечиктирилиши тўғрисидаги ахборотни олиб, манфаатдор УБП қуйидаги ишларни бажаради:

а) АИ-9 ЛАЗга (жойлашган жойи бўйича) ишларни тугатишнинг кечиктирилиши ва муддатларни хабар қилади;

б) манфаатдор АПга ишларни тугатишнинг кечиктирилиши ва муддатлар тўғрисида хабар қилади;

с) истеъмолчилар (агар улар билан ўзаро ишласа) ишларни тугатишнинг кечиктирилиши ва муддатлар тўғрисида хабар қилади. Хабар бериш Е иловага мувофиқ бажарилади;

д) маълумотларни УБП тезкор навбатчилик ҳолати журнаliga ёзиб қўяди.

10.5.5 УБПдан ТСИни тугатишнинг кечиктирилиши тўғрисидаги ахборотни олиб, манфаатдор АП қуйидаги ишларни бажаради:

а) АИ-9 ЛАЗга (жойлашган жойи бўйича) ишларни тугатишнинг кечиктирилиши ва муддатларни хабар қилади;

б) истеъмолчилар (агар улар билан ўзаро ишласа) ишларни тугатишнинг кечиктирилиши ва муддатлар тўғрисида хабар қилади. Хабар бериш Е иловага мувофиқ бажарилади;

с) маълумотларни сменали ходимлар журнаli (ПС-1)га ёки «Аппаратхона журнаli»га ёзиб қўяди.

10.6 Режага оид ва режадан ташқари ТСИнинг белгиланган вақтдан илгари тугатилиши

Режага оид ва режадан ташқари ТСИ тугатилиши тўғрисида хабар бериш ушбу раҳбарий ҳужжатнинг 8-бўлимига мувофиқ амалга оширилади.

10.7 Режага оид ва режадан ташқари ТСИни бекор қилишда иш алгоритми

10.7.1 Режага оид ва режадан ташқари ТСИни бекор қилиш фақат бу ишларни тасдиқлаган ёки рухсат берган корхона рухсати билан амалга оширилади.

Режага оид ва режадан ташқари ТСИни бекор қилиш учун талабнома уларни ўтказишдан 3 кун олдин АП томонидан УБПга юборилади ва худди шу кун УБП талабномаларни РБМга юборади.

10.7.2 Режага оид ва режадан ташқари ТСИ улар ўтказиладиган кунда ҳам бекор қилиниши мумкин, аммо ТБП рухсати билан ва фақат қуйидаги сабаблар бўйича бекор қилиниши мумкин:

а) тадбирларнинг ўтказилиши;

б) Вазирлик, РБМ ва «Ўзбектелеком» АК кўрсатмаси;

(Ўзгартирилган таҳрир, 1-сон ўзгар.)

с) режага оид ва режадан ташқари ТСИ ўтказилиши белгиланган НО шикастланиши.

10.7.3 Юқорида санаб ўтилган сабабларга кўра (10.7.2-банднинг с) саноғидан ташқари) ишлар ўтказилишини бекор қилиш учун талабномалар АПдан УБПга 6 соатдан кечиктирмасдан ва УБПдан ТБПга илгари режалаштирилган ишларни бошлашдан 4 h олдин келиб тушади.

ТСИ бекор қилиниши тўғрисидаги хабар манфаатдор УБП, АП ва истеъмолчиларга дарҳол етказилади.

10.7.4 Ўз зонасида режага оид ва режадан ташқари ТСИни бекор қилиш учун АП (ишларни ўтказиш учун жавобгар) қуйидагиларни бажаради:

а) УБПга ишларни ўтказиш бекор қилинганлиги тўғрисидаги ахборотни, НО белгиланишини, ишларни бекор қилиш вақти ва сабабини узоқтади;

б) АИ-9 ЛАЗга жойлашган жойи бўйича (агар улар билан ўзаро ишласа) ишларнинг бекор қилинганлиги тўғрисида хабар қилади;

с) истеъмолчилар (агар улар билан ўзаро ишласа) ишларнинг бекор қилинганлиги тўғрисида хабар қилади. Хабар бериш Е иловага мувофиқ бажарилади;

д) маълумотларни сменали ходимлар журнали (ПС-1)га ёки «Аппаратхона журнали»га ёзиб қўяди.

10.7.5 АПдан ўз ҳудудида режага оид ва режадан ташқари ТСИ бекор қилиниши тўғрисидаги ахборотни олиб, УБП қуйидаги ишларни бажаради:

а) ТБПга «4-5» ёки «4-8» индекслари кўринишидаги ахборотни, НО шартли рақамини, ишларни бекор қилиш вақти ва сабабини узатади;

б) жойлашган жойи бўйича АИ-9 ЛАЗни ишларнинг бекор қилинганлиги тўғрисида хабардор қилади;

с) манфаатдор АПга ишларнинг бекор қилинганлиги, НО белгиланишини, ишларни бекор қилиш вақти ва сабабини хабар қилади;

д) истеъмолчиларга (агар улар билан ўзаро ишласа) ишларнинг бекор қилинганлиги тўғрисида хабар қилади. Хабар бериш Е иловага мувофиқ бажарилади;

е) маълумотларни УБП тезкор навбатчилик ҳолати журнаliga ёзиб қўяди;

ф) маълумотларни 54-шакл бўйича тузилган «Режага оид ва режадан ташқари таъмирлаш-созлаш ишларининг ўтказилишини ҳисобга олиш қайдномаси»га ёзиб қўяди.

10.7.6 УБПдан режага оид ва режадан ташқари ТСИ бекор қилинганлиги тўғрисидаги ахборотни олиб, ТБП қуйидаги ишларни бажаради:

а) АИ-9 МБПни ишларнинг бекор қилинганлиги тўғрисида хабардор қилади;

б) манфаатдор УБПга «4-5» ёки «4-8» индекслари кўринишидаги ахборотни, НО шартли рақамини, ишларни бекор қилиш вақти ва сабабини узатади;

с) маълумотларни ТБП тезкор навбатчилик ҳолати журнаliga ёзиб қўяди;

д) маълумотларни 54-шакл бўйича тузилган «Режага оид ва режадан ташқари таъмирлаш-созлаш ишларининг ўтказилишини ҳисобга олиш қайдномаси»га ёзиб қўяди.

10.7.7 ТБПдан ўз ҳудудида режага оид ва режадан ташқари ТСИ бекор қилиниши тўғрисидаги ахборотни олиб, манфаатдор УБП қуйидаги ишларни бажаради:

а) жойлашган жойи бўйича АИ-9 ЛАЗни ишларнинг бекор қилинганлиги тўғрисида хабардор қилади;

б) манфаатдор АПга ишларнинг бекор қилинганлиги, НО белгиланишини, ишларни бекор қилиш вақти ва сабабини хабар қилади;

с) истеъмолчиларга (агар улар билан ўзаро ишласа) ишларнинг бекор қилинганлиги тўғрисида хабар қилади. Хабар бериш Е иловага мувофиқ бажарилади;

д) маълумотларни УБП тезкор навбатчилик ҳолати журнаliga ёзиб қўяди;

е) маълумотларни 54-шакл бўйича тузилган «Режага оид ва режадан ташқари таъмирлаш-созлаш ишларининг ўтказилишини ҳисобга олиш қайдномаси»га ёзиб қўяди.

10.7.8 УБПдан ўз ҳудудида режага оид ва режадан ташқари ТСИ бекор қилиниши тўғрисидаги ахборотни олиб, манфаатдор АП қуйидаги ишларни бажаради:

а) жойлашган жойи бўйича АИ-9 ЛАЗни (агар у билан ўзаро ишласа) ишларнинг бекор қилинганлиги тўғрисида хабардор қилади;

б) истеъмолчиларга (агар улар билан ўзаро ишласа) ишларнинг бекор қилинганлиги тўғрисида хабар қилади. Хабар бериш Е иловага мувофиқ бажарилади;

с) маълумотларни сменали ходимлар журнали (ПС-1)га ёки «Аппаратхона журнали»га ёзиб қўяди.

10.8 Тезкор ишларни ўтказишда иш алгоритми

10.8.1 Станция ва линия-кабель алоқа иншоотларидаги аварияларнинг олдини олиш, РУТдаги ускуна элементларининг ишламай қолишлари ёки носозликларининг олдини олиш, алоқа кабелларига хизмат кўрсатиш (кабелнинг ювилиб кетилиши, тош тушиши, сел оқимлари ва б.), шунингдек НО нормадан оғганда уларнинг ҳолатини тиклаш бўйича ишлар авариявий ишлар ҳисобланади.

Бундай ишларни ўтказиш учун талабномалар ШХАТТБТ бўлинмалари томонидан шошилишч—«тезкор» тартибда кўриб чиқилади ва келишилади.

ТБП диспетчери аввал УБПдан «2» ёки «3» индекслари кўринишидаги НО ҳолати тўғрисидаги ахборот келиб тушган ҳолдагина талабномаларни қабул қилади.

УБПдан «2» ёки «3» индекслари кўринишидаги НО ҳолатининг оғиши тўғрисидаги ахборот ТБПга режалаштириладиган тезкор ишларни бошлашдан камида 4 h олдин келиб тушиши керак.

10.8.2 Алоқаларни ёпган ҳолда тезкор ишларни ўтказиш вақти тўғрисидаги ахборот манфаатдор алоқа корхоналари, истеъмолчилар ва коммутация тармоғининг узелларига ШХАТТБТ ходимлари томонидан ишни бошлашдан 2 h олдин етказилади.

Тезкор ишларни узайтириш учун рухсат берилиши истисно ҳолларда ушбу талабнома бўйича бир мартадан кўп келишилмаслиги мумкин.

Тезкор ишларни ўтказиш учун трактларнинг ёпилганлиги туфайли алоқа каналларининг бекор туриб қолиш давомийлиги RH 45-190 га мувофиқ 20-сатрларда (2, 3, 4, 6-устунларда) ҳисобга олинади.

10.8.3 НО ҳолатини «Шикастланиш» ёки «Огоҳлантириш» сифатида аниқлаган АП қуйидаги ишларни бажаради:

а) УБПга «шикастланиш» ёки «огоҳлантириш» кўринишидаги ахборотни, НО белгиланишини, НО ҳолати ўзгаришининг вақти ва сабабини узатади;

б) корхона раҳбарларига, ТТБ ходимларига тармоқдаги ҳолат тўғрисида хабар қилади ва тезкор ишларни ўтказиш муддатлари ва ҳажмини келишади;

с) жавобгар шахслар, ишларни ўтказиш муддатлари ва шартларини кўрсатган ҳолда УБПга тезкор ишларни ўтказиш учун талабнома юборади;

д) маълумотларни сменали ходимлар журнали (ПС-1)га ёки «Аппаратхона журнали»га ёзиб қўяди;

е) УБПдан тезкор ишларни бажаришга рухсатни кутади ва уларни ўтказишга тайёргарлик кўради.

10.8.4 АПдан бириктирилган ҳудуддаги авариявий ҳолат тўғрисидаги ахборотни ва тезкор ишларни ўтказиш талабномасини олиб, УБП қуйидаги ишларни бажаради:

а) ТБПга «2» ёки «3» индекслари кўринишидаги хабарни етказади, НО рақамини, НО ҳолати ўзгарганлиги сабабини хабар қилади;

б) корхоналар раҳбарларига тармоқдаги авариявий ҳолат тўғрисида хабар қилади ва тезкор ишларни ўтказиш муддатлари ва ҳажмини келишади;

с) АП талабномасини ўрганиб чиқади ва 10 min ичида ТБПга ишларни ўтказиш муддати, шартларини ва уларни бажариш учун жавобгар шахсларни кўрсатган ҳолда тезкор ишларни ўтказиш учун талабномани юборади;

д) маълумотларни УБП тезкор навбатчилик журнаliga ёзиб қўяди ва ТБПдан тезкор ишларни ўтказишга рухсат беришини кутади.

10.8.5 УБПдан тармоқдаги авариявий ҳолат ва ишларни ўтказиш муддатлари тўғрисидаги ахборотни олиб, ТБП қуйидаги ишларни бажаради:

а) тармоқда юзага келган вазиятни таҳлил қилади, УБПдан келган талабномани ўрганиб чиқади ва бир соат ичида қабул қилинган қарор тўғрисида УБПга хабар қилади;

б) манфаатдор УБПга «2-1» индекси кўринишидаги ахборотни, НО рақамини, ишларни ўтказиш муддатлари ва сабабини, «01» индекси кўринишидаги буйруқни, ААГ рақамини ва унинг қачон киритилишини узатади;

с) Вазирлик, «Ўзбектелеком» АК дипетчерларига ва МХХ МАХ кураторига тармоқдаги авариявий ҳолат ва тезкор ишларни ўтказиш вақти тўғрисида хабар қилади;

(Ўзгартирилган таҳрир, 1-сон ўзгар.)

д) АИ-9 МБПни сабаблари ва ўтказиш муддатларини кўрсатган ҳолда тезкор ишларнинг ўтказилишидан хабардор қилади;

е) Ўз МТРКга ТВ ва ТЭ каналларида ўтказиладиган ишлар тўғрисида хабар қилади;

ф) тезкор ишлар жараёнини назорат қилади ва бошқаради (ўз ваколатлари доирасида);

г) маълумотларни ТБП тезкор навбатчилик журнаliga ёзиб қўяди ва УБПдан ишларни ўтказиш натижасини кутади.

10.8.6 ТБПдан тезкор ишларни ўтказишга рухсат олиб, УБП қуйидаги ишларни бажаради:

а) талабнома берган АПга ишларни ўтказишга рухсат беради;

б) ААГ киритилиши учун «01» индекси кўринишидаги буйруқни (бунда унинг рақами, киритиш қачон бошланганлиги кўрсатилади) ва айрим трактлар (каналлар) учун қўшимча резервлашни ташкил қилиш буйруғини беради;

с) манфаатдор АПга тезкор ишларнинг ўтказилиши ва уларнинг муддатлари тўғрисидаги хабарни, НО белгиланишини, ААГ киритилиши (ААГ рақамини кўрсатиб) ва айрим трактлар (каналлар) учун қўшимча резервланиш ташкил қилиш буйруғини беради;

d) режалаштирилган ишлар тўғрисида АИ-9 МБПни (жойлашган жойи бўйича), ишларни тезкор ўтказиш муддатлари тўғрисида хабардор қилади;

е) истеъмолчиларни (агар улар билан ўзаро ишласа) тезкор ишлар тўғрисида хабардор қилади. Хабар бериш Е иловага мувофиқ бажарилади;

f) ишларни ўтказишни бошлашдан 15 min олдин ТБПга «2-1» индекс кўринишида белгиланган муддатларда уни ўтказишга тайёрлиги тўғрисидаги хабарни, вақт ва НО белгиланишини узатади;

g) тезкор ишлар жараёнини назорат қилади ва бошқаради (ўз ваколатлари доирасида);

h) ТБПга НО тикланганлиги тўғрисида ва «шикастланиш» ёки «огоҳлантириш» сабаби тўғрисидаги батафсил ахборотни маълум қилади;

i) маълумотларни УБП тезкор навбатчилик ҳолати журналига ёзиб қўяди ва АПдан ишларни ўтказиш натижасини кутади.

10.8.7 ТБПдан тармоқда тезкор ишларнинг ўтказилиши тўғрисидаги ахборотни ва ишлар режалаштирилган муддатларни олиб, манфаатдор УБП қуйидаги ишларни бажаради:

a) манфаатдор АПга тезкор ишларнинг ўтказилиши тўғрисидаги хабарни ва уларнинг муддатларини, НО белгиланишини, ишларнинг ўтказилиши тўғрисидаги хабарни, ААГни киритиш буйруғини (ААГ рақамини кўрсатган ҳолда) беради;

b) режалаштирилган иш тўғрисида жойлашган жойи бўйича АИ-9 ЛАЗга тезкор ишларнинг ўтказилиши тўғрисида хабар беради;

с) истеъмолчиларни (агар улар билан ўзаро ишласа) тезкор ишлар тўғрисида хабардор қилади. Хабар бериш Е иловага мувофиқ бажарилади;

d) маълумотларни УБП тезкор навбатчилик ҳолати журналига ёзиб қўяди.

10.8.8 Тезкор ишларни ўтказиш учун талабномани бериб, УБПдан рухсат олган АП қуйидаги ишларни бажаради:

a) ахборотни эксплуатация қилувчи корхона (ТТБ ёки АПГ) раҳбарига етказди;

b) ТТБ ёки АПГ ходимларига:

– узатиш линиясида «шикастланиш» ёки «огоҳлантириш» бўлса, линияга бориш кўрсатмасини беради, бунда ишлар участкаси ва ишлар жойигача бўлган масофа кўрсатилади;

– агар станция ускунасида «шикастланиш» ёки «огоҳлантириш» бўлса, станцияга бориш кўрсатмасини беради;

с) жойлашган жойи бўйича АИ-9 ЛАЗни (агар у билан ўзаро ишласа) тезкор ишларни ўтказиш муддатлари тўғрисида хабардор қилади;

d) истеъмолчиларни (агар улар билан ўзаро ишласа) тезкор ишларнинг ўтказилиши тўғрисида хабардор қилади. Хабар бериш Е иловага мувофиқ бажарилади;

e) тезкор ишларни бажаришни бошлашдан 15 min олдин УБПга ишларни ўтказишга тайёрлиги тўғрисидаги хабарни, НО белгиланишини ва вақтини узатади;

f) УБП томонидан белгиланган муддатларда ишларни бажаришга киришади;

g) агар «шикастланиш» ёки «огоҳлантириш» АП тезкор-техник назоратни ва бошқарувни амалга оширадиган зонада юз берган бўлса, тезкор ишлар жараёнини назорат қилади ва бошқаради (ўз ваколатлари доирасида);

h) УБПга НО тикланганлиги тўғрисида ва «шикастланиш» ёки «огоҳлантириш» сабаби тўғрисидаги батафсил ахборотни маълум қилади;

10.8.9 УБПдан тармоқда тезкор ишларнинг ўтказилиши тўғрисидаги ахборотни, НО белгиланишини, ААГни киритиш, айрим трактлар (каналлар) учун қўшимча резервлашни ташкил қилиш буйруғини олиб, кўйидаги ишларни бажаради:

a) жойлашган жойи бўйича АИ-9 ЛАЗни (агар у билан ўзаро ишласа) тезкор ишларни ўтказиш ва уларни ўтказиш муддатлари тўғрисида хабардор қилади;

b) ААГни ташкил қилиш ва айрим трактлар (каналлар) учун қўшимча резервлашга киришади;

c) истеъмолчиларни (агар улар билан ўзаро ишласа) тезкор ишларнинг ўтказилиши тўғрисида хабардор қилади. Хабар бериш Е иловага мувофиқ бажарилади;

d) маълумотларни сменали ходимлар журнали (ПС-1)га ёки «Аппаратхона журнали»га ёзиб қўяди.

10.9 Режага оид ва режадан ташқари ТСИни ўтказиш учун

«тақиқлаш» буйруғи олинганда иш алгоритми

Вазирлик ва АИ-9 МБП зарур ҳолларда барча ёки айрим алоқа йўналишларига режага оид ва режадан ташқари ТСИ ўтказилиши учун «тақиқлаш»ни киритади ва муддатлари, вақти ҳамда йўналишини кўрсатган ҳолда ТБПда бажариш учун буйруқ беради:

(Ўзгартирилган таҳрир, 1-сон ўзгар.)

a) Вазирлик ёки АИ-9 МБПдан «тақиқлаш» буйруғини олгандан кейин ТБП олинган ахборотни ТБП тезкор навбатчилик ҳолати журнаliga ёзиб олади ва муддати, вақти ҳамда йўналишини кўрсатиб тармоққа «5» индекси кўринишидаги буйруқни беради;

(Ўзгартирилган таҳрир, 1-сон ўзгар.)

b) ТБПдан «тақиқлаш» буйруғини олиб, УБП олинган ахборотни УБП тезкор навбатчилик ҳолати журнаliga ёзиб қўяди ва муддатлари ҳамда йўналишини кўрсатган ҳолда тармоққа «Режага оид ва режадан ташқари ишлар ўтказилишини тақиқлаш» кўринишидаги буйруқни беради;

с) УБПдан «Режага оид ва режадан ташқари ишлар ўтказилишини тақиқлаш» буйруғини олиб, АП олинган ахборотни сменали ходимлар журнали (ПС-1)га ёзиб олади ва буйруқни бажариш учун қабул қилади;

д) «Режага оид ва режадан ташқари ишлар ўтказилишини тақиқлаш»ни олиш учун буйруқлар алоқа корхоналарига ҳақиқатда шу тартибда етказилади.

11 Истеъмомчилар билан ўзаро ишлаганда ШХАТТБТ бўлинмаларининг иш алгоритми

11.1 Трактлар ва каналларнинг истеъмомчиларга тақдим этилиши амалдаги қоидалар («Ўзбектелеком» АК операторининг тармоғидаги трактлар ва каналлардан ижарага олиб фойдаланиш учун шартномалар ва сифатли алоқани таъминлаш масаласи бўйича РБМ ҳамда истеъмомчи ўртасидаги ўзаро ишлаш тартиби тўғрисидаги келишувлар)га мувофиқ бажарилади.

11.2 АИ-9 учун трактлар ва каналларнинг берилиши ЎзР МХХ бўлинмаларига ижарага берилган алоқа трактлари ва каналларига техник хизмат кўрсатиш тартибига мувофиқ бажарилади.

11.3 АП, УБП махсус истеъмомчиларнинг техник (навбатчи) ходимлари ва ТВ ҳамда РЭ каналларидан фойдаланувчи истеъмомчи билан тезкор ўзаро ишлаш учун бевосита хизматга оид алоқалар ташкил қилиниши керак. Бошқа истеъмомчилар билан ўзаро ишлаш шаҳар телефон тармоғи орқали амалга оширилади.

11.4 Алоқаларни ёпган ҳолда режага оид ва режадан ташқари ТСИ ўтказилиш вақти тўғрисидаги маълумотлар RH-45-232 (7.4, 7.5)да келтирилган телекоммуникация транспорт тармоғида ТСИни режалаштириш ва ташкил қилиш тартибига мувофиқ ишларни бошлашдан икки сутка олдин истеъмомчиларга етказилади. Истеъмомчилар ўзларининг алоқалари тўғрисида билишлари ва бунга олдиндан тайёргарлик кўришлари керак. Истеъмомчиларга хабар бериш Е иловага мувофиқ бажарилади.

Шаклни тўлдириш бўйича маълумотлар РБМ тармоқ ресурсларининг асосий қайдномасидан ва «Юкломани аниқлаш» дастуридан олинади.

11.5 Агар АП режага оид ёки режадан ташқари ишларни белгиланган муддатларда тугатган бўлса, истеъмомчилар ўз трактларини ва ТЧ/64 kbit/s каналларини қайта хабар бермасдан мустақил равишда эксплуатацияга киритадилар. Агар ишлар муддатидан 30 min олдин бажарилса, истеъмомчиларга қайта хабар берилмайди ва алоқаларнинг бекор туриб қолиш вақти ТСИ ўтказилиши тўғрисидаги бирламчи берилган хабарга мувофиқ қайд қилинади.

11.6 Трактлар ва каналларнинг ишончли ишлашини таъминлаш учун ҳамда истеъмомчилардан келган талабномалар асосида, тармоқ қурилишининг имкониятларини ҳисобга олган ҳолда РБМ ААГни тузади.

11.7 Алоқа линияси, линия ёки тармоқ трактидаги аварияда, шунингдек станция ва магистралда ТСИ ўтказилаётганда АП техник ходимлари

УБПдан буйрукни кутмасдан, истеъмолчиларнинг ТЧ/64 kbit/s каналлари учун ААГ киритилишига киришади.

11.8 РУТда ташкил қилинган истеъмолчилар трактлари MSP ва SNC-R автоматик резервлаш схемалари, шунингдек резервланишнинг MS-SPRing ҳалқали схемаси бўйича тикланиши керак.

11.9 АП истеъмолчилар трактларининг ишламай қолиши, тикланиши, резерв трассаларга автоматик қайта уланиши тўғрисидаги ахборотни йиғади ва УБПга етказди.

11.10 Истеъмолчиларни базасида уларнинг алоқалари ташкил қилинган НО «аварияси» тўғрисида хабардор қилиш алоқаларнинг йўқолганлиги ёки ТЧ/64 kbit/s каналларини текшириш учун топшириш тўғрисидаги талабномалар асосида бажарилади.

Алоқаларнинг йўқолганлиги тўғрисидаги талабномаларни қабул қилиш ва трактлар ёки ТЧ/64 kbit/s каналларни тузатишга топширишни (агар улар белгиланган нормаларга мос келмаса) истеъмолчи УБП ёки АП орқали амалга оширади.

Талабномаларни қабул қилиш ва истеъмолчиларга хабар бериш масаласи бўйича мажбуриятларни УБП ва АП ўртасида тақсимлаш жойларда келишилади ва зарур бўлганда алоҳида ички ҳужжат билан тасдиқланади.

11.11 Трактлар ёки ТЧ/64 kbit/s каналларни тузатиш учун топширилганда истеъмолчи тракт ёки каналнинг белгиланишини (алоқа рақамини, ID ёки NP рақамини), алоқа ишлаши тўхтаган вақтни, ўзининг фамилияси ёки шахсий рақамини хабар қилади.

11.12 Истеъмолчидан талабномани қабул қилиб олиб, УБП ёки АП олинган маълумотларни техник ҳужжатларга ёзиб олади, истеъмолчига талабнома қабул қилинганлигини тасдиқлайди ва ўзининг фамилияси ёки шахсий рақамини хабар қилади.

11.13 Агар истеъмолчининг талабномаси АПга келиб тушган бўлса, АП техник ходимлари ААГни киритишга киришади, истеъмолчига ТЧ/64 kbit/s каналнинг алмаштирилганлиги тўғрисида хабар қилади ва УБПга маълум қилади. ААГда кўзда тутилган ТЧ/64 kbit/s каналларнинг ўз вақтида алмаштирилиши ва улар тикланганидан кейин ўз вақтида асосий трассаларга қайта уланиши учун жавобгарлик АП техник ходимлари зиммасига юкланади.

11.14 Агар истеъмолчининг талабномаси УБПга келиб тушган бўлса, ТЧ/64 kbit/s канални тузатиш буйруғи АПга узатилади, бунда УБП ААГ киритилишини назорат қилади.

11.15 Агар 5-7 min ичида телекоммуникация тармоғидаги НО аварияси тўғрисидаги ахборот келмаган бўлса:

- УБП истеъмолчи томонидан топширилган тракт ёки ТЧ/64 kbit/s канални таъмирлаш учун АПга буйруқ беради ва унинг тикланиши ҳамда бекор туриб қолиш сабаби тўғрисидаги маълумотни кутади;

- АП истеъмолчи томонидан топширилган тракт ёки ТЧ/64 kbit/s канални таъмирлашга киришади ва УБПга тикланиш ҳам бекор туриб қолиш сабаби тўғрисида хабар беради.

11.16 АП техник ходимларига тракт ёки ТЧ/64 kbit/s канални таъмирлашга топшириб, агар бекор туриб қолиш 30 min дан кўп давом этаётган бўлса, УБП алоқаларнинг тикланмаётганлиги сабабини сўрайди.

11.17 Тракт ёки ТЧ/64 kbit/s каналда шикастланиш бартараф этилганидан кейин АП истеъмолчига (агар у билан ўзаро ишласа) ёки УБПга асосий тракт ёки ТЧ/64 kbit/s каналнинг тикланиш вақтини, ўзининг фамилиясини ёки шахсий рақамини хабар қилади, техник ҳужжатларга тегишли ёзувни ёзиб қўяди. УБП истеъмолчига АПдан олинган маълумотларни, ўзининг фамилиясини хабар қилади ва техник ҳужжатларга тегишли ёзувни ёзиб қўяди.

11.18 НОда авария бартараф этилганлиги тўғрисидаги ахборотни олганидан кейин УБП истеъмолчига ТЧ/64 kbit/s канални ишлашга топширади (агар у билан ўзаро ишласа) ёки АПга ушбу ТЧ/64 kbit/s канал шакллантирилган НО тикланганлиги тўғрисида хабар қилади. Бундай ахборотни олиб, АП ТЧ/64 kbit/s канални истеъмолчига ишлаш учун топширади.

11.19 Трактлар ва ТЧ/64 kbit/s каналларни резерв трассалардан асосий трассаларга қайта улаш истеъмолчи билан келишилмайди (махсус истеъмолчилардан ташқари). Истеъмолчилар (махсус истеъмолчилардан ташқари) асосий трассалар бўйича уларнинг трактлари ва ТЧ/64 kbit/s каналларнинг тикланганлиги тўғрисида хабардор қилинмайди.

11.20 Авария жойи ва трактлар ёки ТЧ/64 kbit/s каналларнинг бекор туриб қолиш сабаблари сўров бўйича фақат махсус истеъмолчиларга хабар қилинади. Махсус истеъмолчидан сўров келганда УБП тармоқдаги авария тўғрисида илгари олинган ахборот асосида ТБП орқали авария юз берган жойни ва бекор туриб қолиш сабабини аниқлаштиради (агар авария бошқа УБП назорат қиладиган участкасида юз берган бўлса).

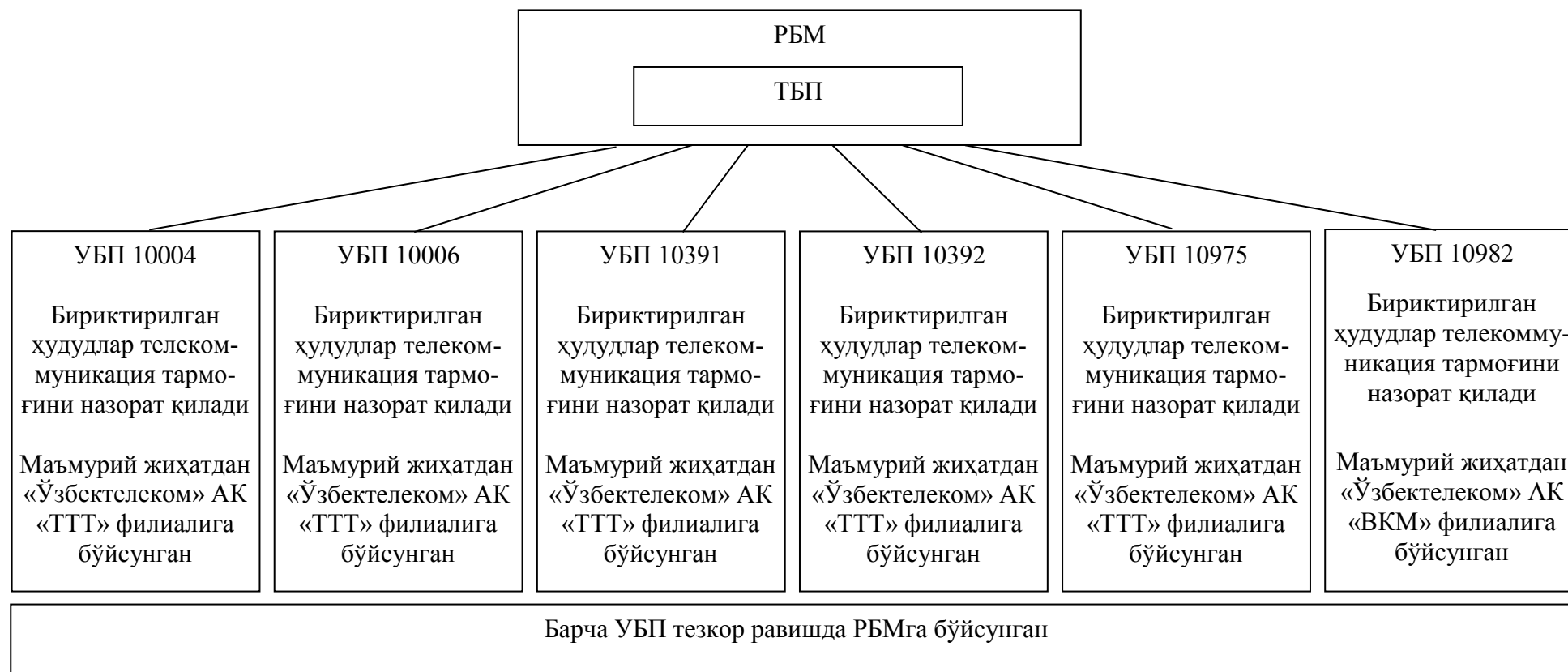
11.21 Истеъмолчиларга уларнинг трактлари ва ТЧ/64 kbit/s каналларнинг ҳолати тўғрисида хабар беришда УБП ШХАТТБТ тармоқ ресурсларини ҳисобга олиш технологик ҳужжатларидан фойдаланади:

- 5.1_ул_лт-шакл бўйича «Узатиш линиялари ва линия трактларининг назорат қилинадиган объектларини рақамлаш қайдномаси»;
- 5.1-шакл бўйича «Тармоқ трактларининг назорат қилинадиган объектларини рақамлаш қайдномаси»;
- 5.3-шакл бўйича «Узатиш тизимларини юклаш қайдномаси» ва бошқалар.

11.22 АП чиқиш каналлари учун техник ҳужжатлар бўйича истеъмолчилар каналларининг ҳолати тўғрисида уларга хабар беради.

Аилова
(мажбурий)

**«Ўзбектелеком» АК телекоммуникация тармоғини
тезкор-техник бошқариш тизими**

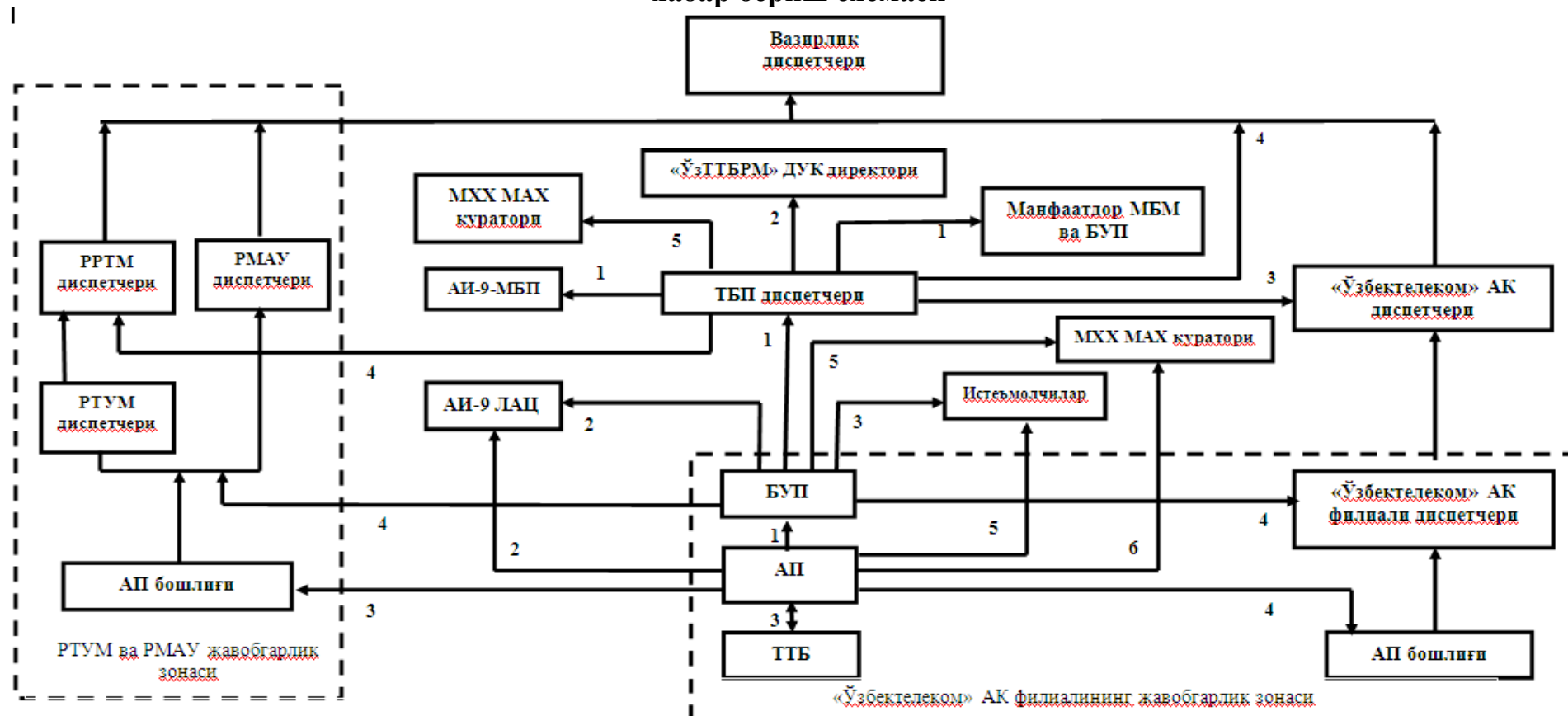

В илова
(мажбурий)

ТАСДИҚЛАЙМАН

«Ўзбектелеком» АК
_____ филиали директори

**«Ўзбектелеком» АК филиалининг телекоммуникация тармоғидаги аварияларда
хабар бериш схемаси**

(Ўзгартирилган тахрир, 1-сон ўзгар.)

С илова
(мажбурий)

Назорат қилинадиган объектлар ҳолати индексларининг рўйхати

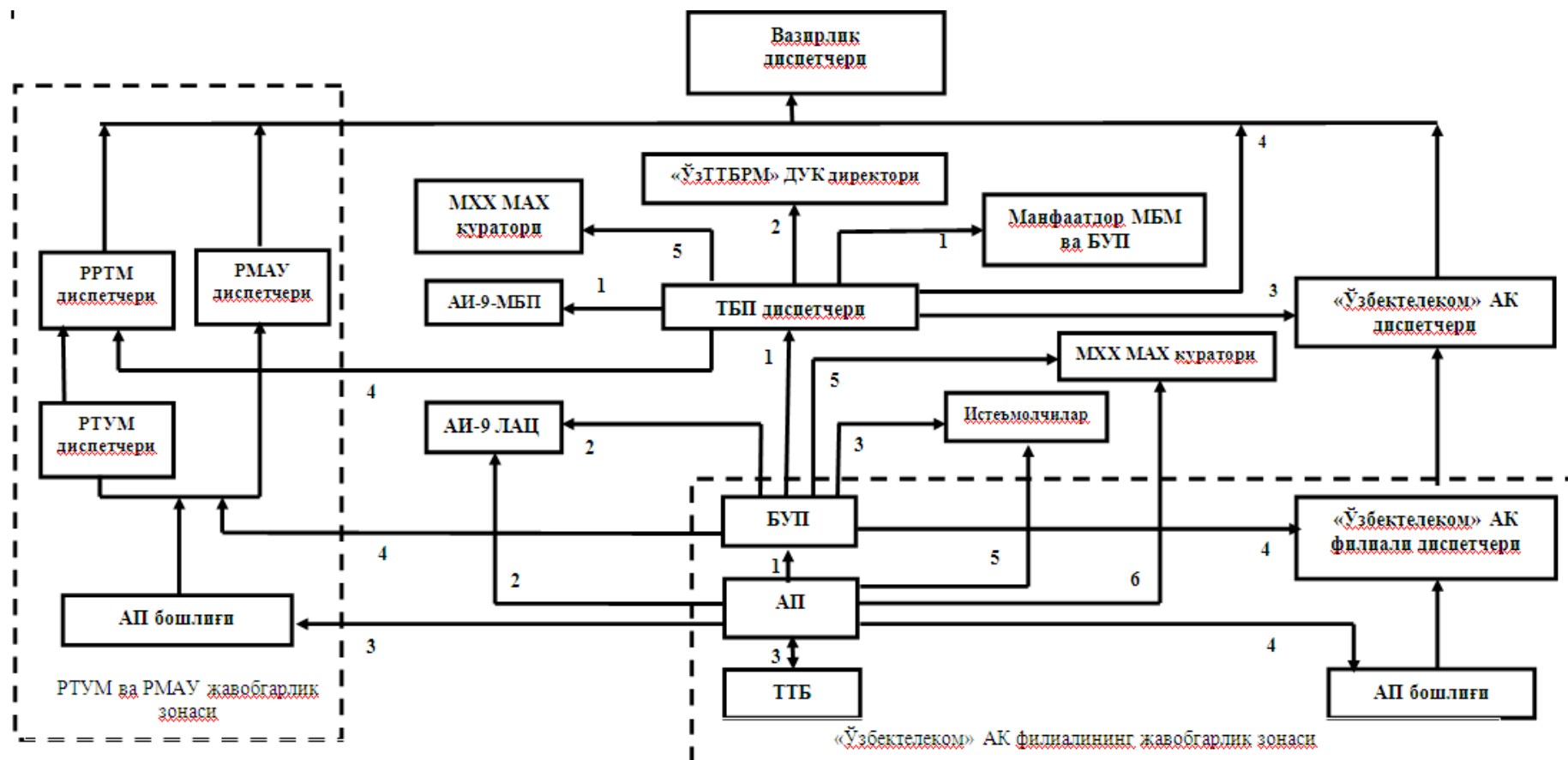
НО ҳолати индекси, ахборот ёки буйруқ	НО ҳолати индексларининг маънолари
1	«Авария» тўғрисида маълум қилиш ва хабар бериш
2	«Шикастланиш» тўғрисида маълум қилиш ва хабар бериш
3	«Огоҳлантириш» тўғрисида маълум қилиш ва хабар бериш
4	«Норма» тўғрисида маълум қилиш ва хабар бериш
5	«Режага оид ва режадан ташқари ишлар ўтказилишини тақиқлаш» буйруғи
6	«Табиий офат» туфайли «Авария» тўғрисида маълум қилиш ва хабар бериш
7	«Табиий офат» туфайли «Авария» бартараф этилганлиги тўғрисида маълум қилиш ва хабар бериш
8	«Сизнинг участкангизда шикастланиш» тўғрисида хабар бериш
01	ААГни киритиш учун буйруқ
2-1	Тезкор (авариявий) ишлар тўғрисида маълум қилиш ва хабар бериш
2-5	Режага оид ТСИ тўғрисида маълум қилиш ва хабар бериш
2-8	РТСИ тўғрисида маълум қилиш ва хабар бериш
2-9	Режага оид ва режадан ташқари ТСИ тугатилишининг кечикиши
4-0	Алоқа линияси вақтинча вариант бўйича тиклаш
4-1	Трактлар SNC-P автоматик резервлаш схемаси бўйича тикланганлиги тўғрисида маълум қилиш
4-2	Трактлар MSP, MS–SPRing автоматик резервлаш схемаси бўйича тикланганлиги тўғрисида маълум қилиш
4-3	Оптимал маршрутни танлаш йўли билан ТВ каналларининг тикланганлиги тўғрисида маълум қилиш (Авто-танлов) (Янги таҳрир, 1-сон ўзгар.)
4-5	Режага оид профилактика ўлчашларини бекор қилиш
4-4	ЕСЙ бўйича алмаштириш орқали тиклаш
4-6	Оператор командаси бўйича трактларнинг тикланганлиги тўғрисида маълум қилиш (WS ёки LT ёрдамида мажбуран) (Янги таҳрир, 1-сон ўзгар.)
4-7	ТЧ/64 kbit/s каналлар учун ААГ киритилиши тўғрисида маълум қилиш
4-8	Режадан ташқари профилактика ишларини бекор қилиш
4-9	Режага оид ва режадан ташқари ТСИни бошлашнинг кечиктирилиши
9-5	Режали ТСИни кўчириш (Қўшимча киритилган, 1-сон ўзгар.)
9-8	Режадан ташқари ТСИни кўчириш (Қўшимча киритилган, 1-сон ўзгар.)

Дилова
(тавсия этиладиган)

ТАСДИҚЛАЙМАН

«ЎзТТБМ» ДУК директори

**Ўзбекистон телекоммуникация тармоқларидаги
аварияларда хабар бериш схемаси**

(Ўзгартирилган тахрир, 1-сон ўзгар.)

Е илова
(мажбурий)

**«Ўзбектелеком» АК тармоғида ТСИ ўтказилганда алоқаларнинг ёпи-
лганлиги тўғрисида истеъморчига хабар бериш шакли**

Кимга:

Кимдан:

Хатнинг чиқ. рақ.

«Ўзбектелеком» АК тармоғида ТСИ ўтказилганда
алоқаларнинг ёпилиши тўғрисида хабар бериш

№	Сана/ вақт	Қуйидагиларни кўрсатган ҳолда йўқоладиган алоқаларнинг белги- ланиши:		Ишга туширилган алоқаларнинг йўналиши
		ID рақам	NP рақам	
1	2	3	4	5

Хабар юборилган сана

Бажарувчи:

Библиография

- [1] Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2007 йил 20 февралдаги ПҚ-589 сон қарори билан тасдиқланган Ўзбекистон Республикаси телекоммуникация ресурслари ва тармоқларини бошқариш тизими тўғрисидаги низом (1-илова)
- [2] Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2007 йил 20 февралдаги ПҚ-589 сон қарори билан тасдиқланган Ўзбекистон телекоммуникациялар тармоқларини бошқариш Республика маркази тўғрисидаги низом (2-илова)
- [3] Халқаро йўналишларда электр алоқа тармоқларини тезкор-техник бошқариш миллий тизимларининг ўзаро ишлаш тартибини белгиловчи ҳужжатлар рўйхати. АМХ алоқа маъмуриятлари бошлиқлари кенгашининг 2001 йил 22 мартдаги 25/1-сон қарори билан тасдиқланган, Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлигининг 2003 йил 6 мартдаги 58-сон буйруғи билан қабул қилинган

Асосий сўзлар: технологик жараён, алгоритм, телекоммуникация
транспорт тармоғи, назорат қилинадиган объект

«UNICON.UZ» ДУК
директор ўринбосари

Ж.Максудов

Алоқа ва ахборотлаштириш
илмий-тадқиқот департаменти
бошлиғи

А.Мирхабибов

Телекоммуникация технология-
лари ва хизматлари илмий-
тадқиқот бўлими 2-тоифали
муҳандиси

М.Мирсадыков

Норма назорати

М.Комилова

КЕЛИШИЛГАН

Ўзбекистон Республикаси алоқа,
ахборотлаштириш ва телекомму-
никация технологиялари давлат
қўмитаси Телекоммуникация тех-
нологиялари ва хизматлари бўли-
ми бошлиғи

З.Зияев
2013 йил 5 мартдаги
09-8/1069-сон хати

КЕЛИШИЛГАН

«Ўзбектелеком» АК
Бош директорининг
биринчи ўринбосари

К.Юлдашев
2012 йил 27 декабрдаги
27-02-38/5670-сон хати

КЕЛИШИЛГАН

«Ўзбекистон телекоммуникация
тармоқларини бошқариш
республика маркази» ДУК
директори

У.Тухтаев
2013 йил 28 февралдаги
09-08-02/33-635-сон хати